

Folke- og Forskningsbiblioteksstatistik 2006

Folke- og
Forskningsbiblioteksstatistik
2006

Folke- og Forskningsbiblioteksstatistik 2006

Folke- og Forskningsbiblioteksstatistik 2006 er udarbejdet af Leif Andresen, Lone Hansen, Ulla Kvist og Eigil Skov. Analyseafsnittene for folke- og forskningsbiblioteker, samt hovedtendenser i biblioteksudviklingen er udarbejdet af professor Niels Ole Pors, Danmarks Biblioteksskole.

Redaktion: Ulla Kvist, Lone Sewerin
og Joy Amandus Andersen

Udgivet i 2007
af Biblioteksstyrelsen
H. C. Andersens Boulevard 2
1553 København V

Telefon: 33 73 33 73
Telefax: 33 73 33 72
E-mail: bs@bs.dk
Hjemmeside: www.bs.dk

Publikationen er tilgængelig
på Biblioteksstyrelsens hjemmeside

Layout og omslag: Stæhr Grafisk
Foto: Nils Lund Pedersen
Typografi: Stone Serif
Tryk: C.S. Grafisk A/S
Oplag: 600
Pris: 200,- kr. inkl. moms

ISSN: 1604-9187
Elektronisk ISSN: 1604-9195
ISBN: 978-87-92057-07-5
Elektronisk ISBN: 978-87-92057-09-9

Indhold

Forord	5
Indledning	7
Udviklingstræk i folkebibliotekernes virksomhed og økonomi	11
Udviklingstræk i 16 af de største forskningsbibliotekers virksomhed og økonomi	25
Hovedtendenser i biblioteksbenyttelsen	43
Tabeller:	
Folkebiblioteker	
Udvalgte nøgletal	45
Større forskningsbiblioteker	
Udvalgte nøgletal	59
Mindre forskningsbiblioteker	
Udvalgte nøgletal	63
Institutbiblioteker	
Udvalgte nøgletal	71
Bilag:	
1. Vejledning med begreber og definitioner til biblioteksstatistikken 2006	77
2. Biblioteksforbund og fuldstændige betjeningsoverenskomster i folkebibliotekerne pr. 31. december 2006	87
3. Alfabetisk register over forskningsbiblioteker med angivelse af tabel og kategori	89

Forord

Årets biblioteksstatistik tegner et billede af en bibliotekssektor, hvor lånerne for alvor har taget de digitale muligheder til sig.

Det ses på lånemønsteret, som er i kraftig forandring. Der bliver lånt færre bøger på folkebibliotekerne – bogudlånet er faldet med hele 10,4 % fra 2000 til 2006 – mens antallet af download er i vækst.

På forskningsbibliotekerne er antallet af download nu næsten dobbelt så stort som antallet af udlån og fornyelser tilsammen.

Det ses også på måden, lånerne bruger biblioteket på. Internettet har gjort det let at søge, finde og bestille biblioteksmateriale.

Det er formentlig hovedforklaringen på, at tallene for interurbanudlån har været stigende gennem flere år. Folkebibliotekernes interurbane udlån er mere end fordoblet fra 2000 til 2006. Alene fra 2005 til 2006 er antallet af interurbanudlån steget med 7,7 %. Interessant er det også, at forskningsbibliotekerne leverer en stadig større del af sine interurbane udlån til folkebibliotekerne. I 2006 stod folkebibliotekerne bag tre ud af fire interurbanbestillinger på forskningsbibliotekernes materiale.

Lånerne betragter altså i stigende grad landets biblioteker som ét stort bibliotek, som de har adgang til via nettet, bl.a. på bibliotek.dk. Samtidig skelner lånerne ikke længe så skarpt mellem folke- og forskningsbibliotekerne. De har fokus på materialet, som de finder på internettet og typisk bestiller til afhentning på det lokale bibliotek. Der-

ved udnyttes materialet på landets folkebiblioteker bedre, og forskningsbibliotekernes materiale bliver anderledes tilgængelige for en bred kreds af biblioteksbrugere.

Både på folke- og forskningsbiblioteker har tendensen gennem de seneste år været, at bestanden af elektroniske ressourcer vokser, mens tilvæksten af fysiske materialer er faldende. Det samme gør sig gældende i 2006, men samtidig viser de seneste tal, at folkebibliotekerne er begyndt at prioritere indkøb af bøger højere end før. Bøger har i hele perioden været den materialekategori, som folkebibliotekerne købte mest af, men hvor bøgerne i 2000 udgjorde 83 % af den samlede materialetilvækst på folkebibliotekerne, var andelen faldet til 76 % i 2005. Denne kurve synes nu at være vendt. I 2006 er bøgernes andel af den samlede tilvækst oppe på 77 %. Målt i antal, svarer det til en stigning fra 2005 til 2006 på 21,8 %. Landspolitisk er der fokus på bøger og læsning, bl.a. med Læselyst-kampagnen. Det kan være en af årsagerne til, at folkebibliotekerne nu køber flere bøger end tidligere.

Så bogen er fortsat kernematerialet på folkebibliotekerne, men samtidig frigør lånerne sig i stigende grad fra det fysiske bibliotek. Det er en positiv udvikling, som er i tråd med Biblioteksstyrelsens strategi for biblioteksudviklingen, der netop sætter brugeren i centrum og søger at støtte det samarbejdende biblioteksvæsen. Strategien lægger op til en satsning på opbygning af nationale tjenester – især digitale – frem for opbygning af samlinger. Årets biblioteksstatistik kan tyde på, at brugerønskerne, udtrykt gennem deres låneadfærd, går i samme retning.

Jens Thorhauge

Indledning

Publicering

Den trykte udgave af biblioteksstatistikken med titlen: *Folke- og Forskningsbiblioteksstatistik* skal betragtes som et udtræk af den elektroniske publicering på hjemmesiden. Den trykte udgave indeholder kun analyseafsnit og udvalgte nøgletal, opdelt i afsnit efter bibliotekstype. Således indeholder den ikke længere det særskilte statistikafsnit for centralbibliotekerne. Dette afsnit er nu kun tilgængeligt elektronisk.

Den elektroniske publicering

I forhold til den trykte form giver den elektroniske publiceringsform mulighed for en mere bredspektret præsentation af biblioteksstatistikken. Således vil de statistiske data igen i år kunne findes i tre forskellige elektroniske præsentationsformater.

For at sikre en vis kontinuitet har Biblioteksstyrelsen foreløbigt valgt at bevare den elektroniske udgave i sin hidtidige form. På nettet kan man således stadig finde to separate publikationer med de sædvanlige tabeller i en pdf-version med mulighed for download i Excel-format.

Derudover suppleres denne pdf-version med et rådatark. Den trykte udgave har klart sine grænser for, hvor mange af de indrapporterede data det har været muligt at publi-

cere. Da det længe har været et stort ønske fra mange biblioteker at få adgang til de hidtil ikke-publicerede data, er alle indsamlede data nu tilgængelige i et rådataformat, hvorfra tallene kan downloades til regneark til videre anvendelse.

Endeligt præsenteres biblioteksstatistikken via et elektronisk selvbetjeningsværktøj kaldet Sammenlignende Biblioteksstatistik (SBS). SBS er et webbaseret værktøj, hvor udvalgte nøgletal for såvel folke- som forskningsbiblioteker bliver vist med mulighed for direkte sammenligning på tværs af bibliotekstyperne. Udvalgte nøgletal fra bibliotekerne for 2003, 2004 og 2005 ligger allerede nu tilgængelig i SBS og tallene for de efterfølgende år indarbejdes, så snart de foreligger.

Indberetning af statistik for 2006

Definitioner og vejledning til indberetning af statistiske oplysninger er givet i *Vejledning om indberetning af statistik for folkebiblioteker for virksomhedsåret 2006* og *Vejledning om indberetning af statistik for forskningsbiblioteker for virksomhedsåret 2006*. Begge vejledninger kan findes på Biblioteksstyrelsens hjemmeside: www.bs.dk/statistik/vejledninger.

Vejledningerne bygger på den europæiske statistikstandard ISO 2789:2003.

Folkebiblioteksstatistik 2006

Folkebibliotekerne har i foråret 2007 indberettet oplysninger om deres virksomhed for året 2006 til Biblioteksstyrelsen. En række kommuner har indgået biblioteks-samarbejde. Disse præsenteres med liste over biblioteksforbund og fuldstændige betjeningsoverenskomster pr. 31. december 2006 i denne publikation. De biblioteker, der har indgået bibliotekssamarbejde, fremgår af statistiken under det fællesnavn, som er opført på listen. Pr. 31. december 2006 var der 221 bibliotekskommuner i Danmark.

Befolkningstal samt økonomioplysninger fra alle landets 271 kommuner har Biblioteksstyrelsen fået via Danmarks Statistik. Befolkningstallene er pr. 1. juli 2006, idet befolkningstallene pr. 1. januar 2007 er opdelt efter de nye regioner og således ikke sammenlignelige med de øvrige data fra 2006.

Den foreliggende statistik over folkebibliotekernes virksomhed og økonomi for 2005 er baseret på indberetninger i perioden januar-marts 2007, dels via elektronisk datafil dels via en webblanket på Biblioteksstyrelsens hjemmeside. Biblioteksstyrelsen betragter de indberettede oplysninger som de officielle statistiske data fra det enkelte bibliotek og ansvaret for rigtigheden af de indberettede data er det enkelte biblioteks.

Tabelforklaring

Tabellen for folkebibliotekerne indeholder flg. nøgletal:

- Indbyggertal i betjeningsområdet pr. 1. juli 2006
- Bestand af monografier i alt
- Seriepublikationer, antal abonnementer
- Tilvækst i alt
- Afgang i alt
- Udlån af monografier og seriepublikationer i alt
- Fornyelser af monografier og seriepublikationer
- Interurbanindlån og fornyelser
- Interurbanudlån og fornyelser

- Elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal titler
- Elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal download
- Antal aktive lånere
- Antal besøg på biblioteket
- Antal åbningstimer
- Åbningstimer pr. uge
- Personale i alt, antal årsværk
- Omkostninger i alt
- Materiale omkostninger
- Indtægter i alt.

Tabellen er opbygget i kommunekodeorden med angivelse af amtsligt tilhørsforhold. Der er angivet et samlet indbyggertal for hver kommune pr. 1. juli 2006.

Hvis en kommune har indgået overenskomst eller forbund med andre kommuner om varetagelse af deres biblioteksvirksomhed, er dette angivet med en * efter kommunenavnet. Det er i disse tilfælde betjeningsområdets samlede indbyggerantal, der er angivet. Ved de kommuner, som er indgået i en overenskomst eller et forbund, der varetages af en anden kommune, er der efter kommunenavnet angivet henholdsvis overenskomst eller forbund, angivet uden befolkningstal.

I forbindelse med kommunalreformen har flere biblioteksvæsener valgt at sammenlægge deres bibliotekssystemer allerede i løbet af 2006 og dermed indberette samlet. Dette er anført i tabellen med angivelse af, hvem der er sammenlagt med hvem, efterfulgt af navnet på det nye biblioteksvæsen i 2007.

Enkelte biblioteker har ikke været i stand til at indberette tal for 2006 pga. af vanskeligheder med sammenlægning af bibliotekssystemer. Efter aftale er der her anført tal indberettet i 2005.

Tabellen afsluttes med totaltal for hele landet.

Forskningsbiblioteksstatistik 2006

Den foreliggende statistik over forskningsbibliotekernes virksomhed og økonomi for beretningsåret 2006 er baseret på indberetninger fra bibliotekerne til Biblioteksstyrelsen i perioden marts-april 2007. Alle indberetninger er foretaget af bibliotekerne via en webblanket på Biblioteksstyrelsens hjemmeside. Biblioteksstyrelsen betragter de indberettede oplysninger som de officielle statistiske data fra det enkelte bibliotek og ansvaret for rigtigheden af de indberettede data er det enkelte biblioteks.

Forskningsbiblioteker forstås i denne statistik som alle biblioteker, der i det væsentlige er finansieret af offentlige midler og som ikke er folke- eller skolebiblioteker eller i øvrigt knyttet til folkebibliotekssektoren. Biblioteker ved videregående uddannelser, dvs. uddannelser efter det gymnasiale niveau, er i et vist omfang medtaget i statistikken.

193 forskningsbiblioteker er blevet anmodet om at indberette statistik. Det er de biblioteker, som på indsamlingstidspunktet opfylder følgende kriterier:

- De er tilgængelige for lånere uden for moderinstitutionen (evt. kun til brug 'på stedet') og deltager i det almindelige lånesamarbejde med i det mindste 'begrænset udlån'
- De har en fast åbningstid med betjening
- De har et fast tilknyttet personale hvoraf mindst 1/2 årsværk har en biblioteksfaglig uddannelse som f.eks. forskningsbibliotekar, dokumentalist, bibliotekar eller biblioteksassistent.

Af de 193 forskningsbiblioteker er 39 biblioteker defineret som 'større' biblioteker, der skal indberette et mere omfattende statistikmateriale. De resterende 154 biblioteker er defineret som 'mindre', der skal indberette et mere begrænset statistikmateriale.

Af de 39 'større' forskningsbiblioteker har alle biblioteker indberettet. Af de 154 'mindre' biblioteker har 22 ikke indberettet statistikmateriale. Alle bibliotekerne er medtaget i tabellerne, også de biblioteker som ikke har indberettet statistik.

Ud over de 193 forskningsbiblioteker er der indsamlet statistik fra de fleste institutbiblioteker ved universiteter og andre højere uddannelsesinstitutioner, hvilket omfatter 119 institutbiblioteker.

Institutbibliotekerne skal kun indberette et begrænset statistikmateriale. Af de 119 institutbiblioteker har det for 35 biblioteker ikke været muligt at indberette statistisk materiale. Alle institutbibliotekerne er medtaget, også de biblioteker som ikke har indberettet statistik.

Der er i alt søgt indsamlet statistiske oplysninger fra 312 biblioteker, hvoraf 255 har indberettet.

Tabelforklaring

Tabellen for de større forskningsbiblioteker indeholder følgende nøgletal:

- Bestand i alt, fysiske enheder
- Seriepublikationer i trykt form, antal abonnementer
- Tilvækst af bøger og seriepublikationer, antal fysiske enheder
- Afgang af bøger og seriepublikationer, antal fysiske enheder
- Udlån i alt, eksklusiv fornyelser
- Fornyelser i alt
- Interurbanindlån i alt
- Interurbanudlån i alt
- Elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal titler
- Elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal download
- Antal aktive lånere
- Antal fysiske besøg
- Personale, antal årsværk
- Omkostninger i alt
- Indkøb af materialer i alt
- Indtægter i alt.

Tabellen for de mindre forskningsbiblioteker indeholder følgende nøgletal:

- Bestand i alt, fysiske enheder
- Seriepublikationer i trykt form, antal abonnementer
- Tilvækst af bøger og seriepublikationer, antal fysiske enheder
- Afgang af bøger og seriepublikationer, antal fysiske enheder
- Udlån i alt, eksklusiv fornyelser
- Fornyelser i alt
- Interurbanindlån i alt
- Interurbanudlån i alt
- Elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal titler
- Elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal download
- Personale i alt, antal årsværk
- Omkostninger i alt
- Indkøb af materialer i alt.

Tabellen for institutbibliotekerne indeholder følgende nøgletal:

- Bestand i alt, fysiske enheder
- Seriepublikationer i trykt form, antal abonnementer
- Tilvækst af bøger og seriepublikationer, antal fysiske enheder
- Udlån i alt
- Lønomkostninger i alt
- Indkøb af materialer i alt.

I bilag 3 findes et alfabetisk register over forskningsbibliotekerne med angivelse af, hvilken bibliotekskategori det enkelte bibliotek tilhører.

Biblioteker, der forener flere funktioner, er kun anbragt i en kategori. Således er det Det Kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket placeret som nationalbiblioteker og ikke som universitetsbiblioteker, selv om de også har universitetsbiblioteksfunktionen.

Forskningsbiblioteksstatistikens datamateriale er udarbejdet af forskningsbibliotekerne. Oplysningerne er bearbejdet og redigeret af Bibliotekstyrelsen.

Udviklingstræk i folkebibliotekernes virksomhed og økonomi

I dette kapitel beskrives folkebibliotekernes virksomhed og økonomi. Fremstillingen gør det muligt at se udviklingslinjer i forhold til en række nøgletal. Nøgletallene er koncentreret om brugen af folkebibliotekerne, herunder især den fysiske benyttelse, det interurbane lån samt data for bestand og tilvækst. Der gives ligeledes oplysninger vedrørende strukturen i det samlede folkebibliotekssystem udtrykt gennem udviklingen i åbningstimer og antallet af servicesteder. Udviklingen i økonomi, det vil sige folkebibliotekernes indtægter og udgifter, belyses ligeledes i et udviklingsperspektiv. Det skal understreges, at det har været vanskeligt at få indsamlet alle tallene fra bibliotekerne. På grund af arbejdet med kommunalreformen har enkelte biblioteker kun indberettet for dele af året, mens enkelte andre biblioteker ikke har kunnet indberette statistik overhovedet. I sidstnævnte tilfælde er der anvendt de indberettede tal for 2005.

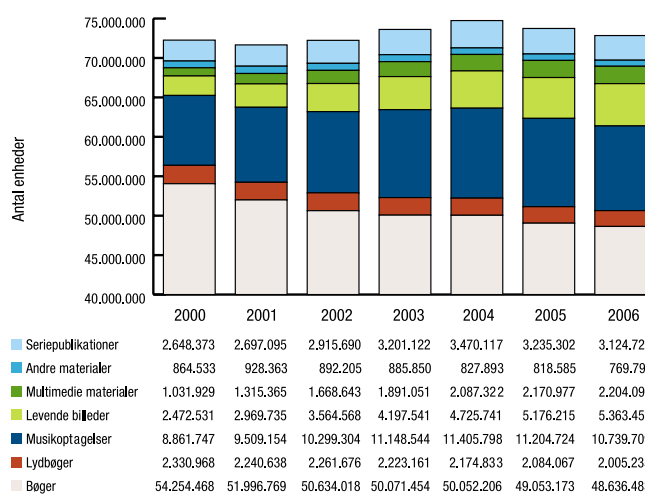
Samlet fysisk udlån

Det samlede fysiske udlån fra folkebibliotekerne indeholder også fornyelser og dækker alle de fysiske materialekategorier som bøger, serierpublicationer, multimedier, levende billeder, musikoptagelser, lydbøger og andre medier.

Det samlede fysiske udlån har siden 2000 ligget forholdsvis stabilt på mellem 72 millioner og 74 millioner udlån om året. Der har været udsving, og udlånet toppede i denne periode i 2004, hvorefter det synes at være svagt faldende.

Det forholdsvis konstante udlån på makroniveau dækker dog over en række meget interessante ændringer. Hvis vi ser på udlån inklusiv fornyelser i perioden er det mest markante nok, at antallet af udlån af bøger er en kategori, som er faldet hvert år. I 2000 blev der udlånt 54.254.468 bøger, og dette tal er faldet til 48.636.483 i 2006. Det er et fald på 10,4 %. Den samme faldende tendens viser sig i perioden også for lydbøger. Her er der også tale om et fald i hvert af de år, der er medtaget. I 2000

Figur 1 Folkebibliotekernes udlån og fornyelser 2000-2006

blev der udlånt 2.330.968 lydbøger, mens der i 2006 blev udlånt 2.005.235. Det svarer til et fald på 14 % i perioden.

Udviklingen i udlånet af musikoptagelser er ligeledes interessant. Det vokser årligt i perioden 2000 til 2004. Dele af denne vækst kan utvivlsomt tilskrives det forhold, at folkebibliotekerne som følge af Biblioteksloven alle etablerer musiksamlinger. Udlånet af musikoptagelser når et højdepunkt i 2004, hvor udlånet er 11.405.798.

Udlånet er faldet i både 2005 og i 2006, hvor det er på 10.739.709. Det er et fald på 4,3 % inden for det seneste år. Faldet i udlån af musik falder tidsmæssigt sammen med indførelsen af karenstid for ny musik. Det er naturligvis vanskeligt at afgøre om der er en direkte sammenhæng, men der er under alle omstændigheder tale om et tidsmæssigt sammenfald. Endvidere kan en anden årsag til faldet i udlån af musik i fast form være brugen af Bibliotekernes Netmusik.

Det samme lidt svingende billede genfindes, når vi ser på udlånet af serierpublicationer. Her ser vi samme mønster. En ganske pæn vækst i udlånet fra 2000 til 2004 på hele

31 %. I årene 2005 og 2006 er der tale om et fald i udlånet af seriepublikationer. Faldet kan måske forklares med den øgede adgang til elektroniske fuldtteksttidsskrifter på folkebibliotekerne. For kategorien andre materialer er der også tale om en ujævn udviklingslinje i perioden, idet der kan registreres en forholdsvis stor stigning fra 2000 til 2002, hvorefter udlånet falder hvert år. Faldet fra 2005 til 2006 er på 6,1 %.

Der er to materialekategorier, der i perioden fra 2000 til 2006 viser en stigning i udlån og fornyelser hvert år, og det drejer sig om multimedier og levende billeder. For begge kategorier gælder det, at udlånet i perioden er mere end fordoblet. Fra 2000 til 2006 er der for multimedier tale om en procentvis vækst på 113,2 % og for levende billeder er der i samme periode tale om en procentvis stigning på 116,9 %.

Det er således tydeligt, at hele udlånmønsteret i folkebibliotekerne er under en meget kraftig ændring i disse år.

I forbindelse med opgørelser over udlånet er fornyelserne en interessant kategori. Der er flere forhold, der spiller ind, når fornyelser skal vurderes i en statistisk tidsserie. I 2005 udgjorde fornyelser mere end en fjerdedel af den samlede benyttelse, idet hele 26,6 % af benyttelsen var fornyelser. I 2006 er omfanget af fornyelser steget til 29,2 %. Uanset forbeholdet vedrørende de ikke helt sammenlignelige indberetninger, kan det dog konstateres, at fornyelser i hele perioden er vokset ganske meget. Dette kan skyldes, at fornyelser er lette at foretage for brugerne, idet det kan foregå hjemmefra, hvis man har adgang til bibliotekets hjemmeside. Uanset hvordan man betragter fornyelser, så bevirker bekvemmeligheden for brugeren, der fornyer, i princippet, at tilgængeligheden af materialet nedsættes – især for de brugere, der fysisk kommer på biblioteket.

Set over en lidt længere periode er udlånet af de forskellige materialekategorier på folkebibliotekerne i det store og hele stabilt, men sådan forholder det sig som nævnt ikke, når vi ser på udlånet eksklusiv fornyelser. Sagt anderledes: Antallet af direkte lån som helhed er faldende i det samlede folkebiblioteksvæsen.

Udlån fordelt på børne- og voksenmaterialer

Tabel 1 viser udviklingen i udlån og fornyelser af materialer, der er indkøbt til henholdsvis børn og voksne.

Overordnet set er det interessante i tabel 1, at der faktisk ikke er nogen forskel i det meget lille fald i udlån og fornyelser mellem voksenmaterialer og børnematerialer. Forskellen mellem udlånet og fornyelserne i 1999 og 2006 vedrørende børnematerialer er 1 % og forskellen for voksenmaterialer er for samme periode næsten ikke målbar. Man kan ikke ud fra denne tabel konkludere, at børnematerialer udlånes og fornyes mindre end voksenmaterialer. Der er altså for begge typer af materialekategorier tale om en ganske stabil interesse.

Billedet er dog lidt anderledes, når man vurderer udlån og fornyelser af voksenmaterialer og af børnematerialer i forhold til typen af materiale.

I 2006 var fordelingen af udlån og fornyelser inden for voksenmaterialer i de enkelte materialetyper således, at bøger udgjorde 63,3 % af udlånet, hvilket er det samme som i 2005. I 2000 var andelen på 72 %. Bøgernes andel af voksenudlånet er altså faldet siden 2000, men synes at have stabiliseret sig i de senere år. Udlånet af levende billeder og musikoptagelser til voksne udgjorde i 2006 henholdsvis 6,4 % og 19,1 % af udlånet af voksenmaterialer.

Hvis vi ser på udlånet af børnematerialerne kan vi konstatere, at udlånet af bøger udgør 73,3 % af udlånet. Dette er en stigning fra 72,7 % i 2005 og kan med forsigtighed tolkes således, at faldet i udlånet af børnebøger synes at være standset. Udlån og fornyelser inden for børnematerialer og kategorien levende billeder udgør 9,3 % af udlånet og musikoptagelser 6,4 %. Lægges disse kategorier sammen med multimedier udgør disse tre kategorier i 2006 22,6 % af udlånet, hvilket er et lille fald i forhold til 2005.

Tabel 1

Udlån samt fornyelser	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Børnematerialer	25.223.961	25.618.695	24.933.182	24.732.297	24.945.027	25.380.945	25.170.397	25.015.770
Voksenmaterialer	47.772.950	46.845.854	46.723.937	47.503.806	48.673.695	49.362.965	48.572.646	47.827.727
I alt	72.996.911	72.646.549	71.657.119	72.236.103	73.618.722	74.743.910	73.743.042	72.843.497

Anm.: Estimatet fordelt på børne- og voksenmaterialer for de fire biblioteker der ikke har indberettet statistik for 2004 er udregnet ud fra den procentfordeling der er beregnet for udlån af børne- og voksenmaterialer i forhold til det samlede fysiske udlån inklusiv fornyelser på henholdsvis 34,0 % og 66,0 %.

Interurbanudlån

Det danske biblioteksvæsen har et i international målestok fremragende bibliotekssystem vedrørende interurbane lån. Dette afspejles på mange måder, hvoraf kørselsordningen formentlig er den mest spektakulære.

Hvis vi ser på det interurbane udlån kan vi konstatere, at det er en størrelse, der gennem flere år har været i vækst. I 2006 udgør folkebibliotekernes interurbane udlån 1.721.440, hvilket viser en fortsat stigning i forhold til 2005 på 7,7 %. Stigningen i interurbane udlån har i forhold til 2000 udgjort 105,4 %.

Centralbibliotekernes betydning for det interurbane udlån er stor. Det fremgår af tabel 2, at centralbibliotekerne i 2006 har stået for 67,2 % af disse udlån. Denne procent har ligget stabilt i perioden siden 2004, men den har tidligere været større. I 2000 udgjorde centralbibliotekernes andel hele 80 %. Det skal dog bemærkes, at fortolkningen må ske under hensyntagen til at centralbiblioteksstrukturen har ændret sig i perioden. Tallene er således ikke helt sammenlignelige før og efter 2004, men tendensen er dog klar.

Der er ingen tvivl om, at centralbibliotekernes rolle er vigtig, men det er også værd at understrege, at det interurbane udlån og udviklingen i det viser, at folkebibliotekerne i stigende grad opererer uden for centralbibliotekerne. Det skal heller ikke glemmes, at forskningsbibliotekerne er en meget stor leverandør til folkebibliotekerne. Det kan også udtrykkes således, at folkebibliotekernes selvforsyningsgrad er blevet mindre. Det er ikke nødvendigvis negativt, fordi det betyder, at landets samlede biblioteksbestand udnyttes bedre.

Bibliotek.dk

Det er indlysende, at bibliotek.dk har haft en stor indflydelse på stigningen i det interurbane lån. Antallet af bibliotek.dk bestillinger i perioden fra 2001 til 2006 fremgår af tabel 3.

Der er tale om en drastisk stigning i perioden på hele 327 %. Denne stigning viser, at biblioteksbrugerne i stigende grad benytter bibliotek.dk. Stigningen er dog kun på 3,2 % fra 2005 til 2006, hvilket er den laveste stigning i den målte periode. Det indikerer, at brugen måske er ved at stabilisere sig – ganske vist på et opadgående niveau.

Det er interessant at se, at bibliotek.dk også anvendes til i stigende grad at generere bestillinger til eget bibliotek. Næsten halvdelen af bestillingerne genererer udlån ved eget bibliotek. Der er altså tale om en viderestilling fra bibliotek.dk til egen katalog. Denne del af bibliotek.dk bestillingerne er vokset meget fra 2005. Væksten er på 109 %. Denne voldsomme stigning kan tages som udtryk for, at brugerne i stigende grad anvender bibliotek.dk også som en indgang og et supplement til det lokale folkebiblioteks egen bestand. En supplerende forklaring er at strukturreformen i løbet af 2006 er taget på forskud ved sammenlægning af folkebiblioteksvæsen. Disse større enheder betyder, at flere bestilte titler kan tilfredsstilles af eget bibliotek

Tabel 2

Interurbanudlån inklusiv fornyelser	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Fra folkebibliotekerne	838.252	970.358	1.081.097	1.277.553	1.465.728	1.597.277	1.721.440
Heraf fra centralbibliotekerne	673.196	759.815	813.300	920.113	980.813	1.071.528	1.155.992

Anm.: Tabellen inkluderer kun de 189 biblioteker der har opgjort antallet af interurbanudlån i årene 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 samt 2005. Centralbibliotekstallene inkluderer i årene 2000, 2001, 2002 samt 2003 de 16 centralbiblioteker med materialeoverbygningsfunktion. Efter CB-strukturreformen, der trådte i kraft pr. 1. januar 2004, indgår kun tal for de 10 centralbiblioteker med bred materialeoverbygningsforpligtelse.

Tabel 3

bibliotek.dk bestillinger	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Materiale på afhentningsbiblioteket	25.488	29.291	63.689	81.479	85.426	89.891
Materiale på andre biblioteker	272.655	446.649	785.752	983.755	1.149.655	1.184.157
I alt	298.143	475.940	849.441	1.065.234	1.235.081	1.274.048
Viderebestilling til eget bibliotek	-	-	176.707	175.203	300.918	628.931

Kilde: <http://www.danbib.dk/index.php?doc=bibdkstatistik>

Elektroniske udlån

Det bliver i stigende grad nødvendigt for folkebibliotekerne at foretage opgørelser over deres elektroniske udlån, målt i antal download. I lighed med forskningsbibliotekerne foretages opgørelsen i forhold til materialer på egne servere og i forhold til materialer på eksterne servere.

I folke- og forskningsbiblioteksstatistikken for 2005 var der en grundig gennemgang af en række af de problemer, der eksisterer vedrørende etablering af en troværdig og sammenlignelig statistik for de elektroniske ressourcer. Der pågår stadig et stort arbejde med at standardisere opgørelsesmetoderne. Det er især problemer med opgørelser af bestand og brug af materialer på egne servere. Bestand og brug af materialer på eksterne servere har en højere grad af sammenlignelighed. Et af problemerne er stadig, at mange folkebiblioteker anvender forskellige opgørelsesmetoder og meget brede kategoriseringer af materialer placeret på egne servere, således at der ikke er nogen sammenlignelighed med det materiale, der opgøres i forhold til eksterne servere. Disse forhold betyder, at statistikken skal tages med et vist forbehold.

Det mest bemærkelsesværdige er den meget store spredning i både bestand og brug af elektroniske ressourcer. Generelt er det naturligvis således, at større biblioteker har flere elektroniske ressourcer som for eksempel seriepublikationer i fuldtæst og monografier, men det er alligevel bemærkelsesværdigt, at flere biblioteker, der ikke er centralbiblioteker og som har nogenlunde samme størrelse, har foretaget meget forskellige prioriteringer af elektroniske ressourcer.

Det gennemgående træk er dog, at der i både bestand og brug er sket en stigning fra 2005 til 2006. Siden 2003 er der sket mere end en fordobling af bestanden af elektroniske seriepublikationer. Denne bestand er nu på 68.449, hvilket er en stigning i forhold til 2005 på 6,3 %. I forhold til 2003 er der tale om en stigning på 103 %. Antallet af download af elektroniske seriepublikationer er ganske stort, idet det i 2006 udgør 661.279.

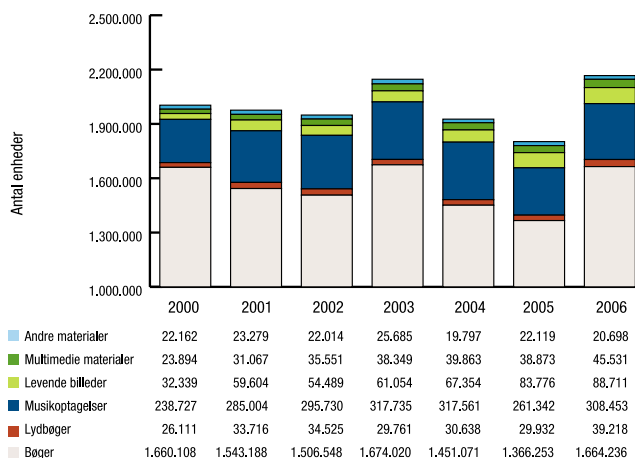
Dette er en klar indikation af, at mange af folkebibliotekernes brugere sætter stor pris på elektroniske ressourcer.

Der forestår dog stadig et større standardiseringsarbejde, hvis biblioteksstatistikens tal for de enkelte biblioteker skal være fuldt sammenlignelige.

Tilvækst af materialer

Folkebibliotekernes samlede tilvækst fra 2000 og fremefter er vist i figur 2. Den samlede tilvækst viser nogle interessante udsving. Fra 2000 til 2002 faldt tilvæksten, hvorefter den steg i 2003. Herefter faldt den de næste to år. I 2006 er tilvæksten steget igen og er den største i de sidste syv år. Det er, set fra brugernes synsvinkel, en glædelig udvikling, hvis faldet i tilvækst er knækket.

Figur 2 Folkebibliotekernes tilvækst 2000-2006

Udviklingen i tilvækst inden for de enkelte materialekategorier er interessant. I 2000 udgjorde tilvæksten i bøger i forhold til den samlede tilvækst 83 %. Denne andel faldt de følgende år således, at tilvæksten af bøger i 2005 udgjorde 76 % af den samlede tilvækst. I 2006 er bøgernes andel af tilvæksten vokset til 77 %. Den faldende tendens i tilvæksten af bøger synes at være stoppet både relativt og absolut. Det er faktisk sådan, at tilvæksten af bøger i 2006 målt i antal er det største i perioden 2000-2006. Stigningen i tilvækst af bøger er fra 2005 til 2006 hele 21,8 %. Denne stigning i tilvæksten er så markant, at den næppe kan forklares med statistiske fluktuationer. Der må ligge prioriteringer bag, og disse prioriteringer kan naturligvis være influeret af flere forhold. Det ene er, at myndigheder har haft fokus på læsning, bl.a. med Kulturministeriets Læselyst-kampagne. Det andet kan være, at brugerundersøgelser indikerer, at brugerne lægger stor vægt på bøger og at brugerne gerne ser flere på folkebibliotekerne.

Der er andre interessante træk at notere, når vi vender os mod tilvæksten af nogle af de øvrige materialekategorier. Tilvæksten af lydbøger viser, i modsætning til flere af de øvrige materialekategorier, ikke en særlig tendens. I perioden 2000 til 2006 har der været både større og mindre stigninger og fald i tilvæksten. Udsvingene følger ikke et særligt mønster, om end det er interessant at notere, at tilvæksten af lydbøger faldt markant i 2003, som ellers var et år, hvor folkebibliotekerne havde en ganske stor tilvækst generelt, set i forhold til de foregående år. Fra 2005 til 2006 er tilvæksten af lydbøger steget med 31 %, hvilket er forholdsvis meget.

Tilvæksten af musikoptagelser er meget naturligt steget i hovedparten af perioden 2000-2006, idet musikoptagelser nu er obligatoriske i folkebibliotekernes materialeforsyning. Stigningen blev dog afløst af et markant fald i tilvæksten i 2005. I 2006 er der tale om en markant stigning på 18 % i forhold til 2005, og niveauet er næsten tilbage til det, det var før 2005. Det markante fald i 2005 er forklaret ved, at der dette år blev indført en karenstid på musikoptagelser. Stigningen i tilvæksten i 2006 angiver, at karenstiden tilsyneladende ikke har den store indflydelse på tilvæksten længere.

Levende billeder er en materialekategori, hvor tilvæksten med en enkelt undtagelse i 2001 er steget år for år. Tilvæksten er mere end fordoblet i perioden fra 2000 til 2006. Det skal dog også bemærkes, at stigningen i tilvækst i 2006 i forhold til 2005 er forholdsvis beskedent, idet den udgør 5,9 %.

Multimediematerialer er en materialekategori, hvor tilvæksten i hele perioden siden 2000 viser en opadgående tendens, der dog brydes med et meget lille fald i 2005. Dette fald modvirkes af en meget stor tilvækst i 2006. Forskellen i tilvækst i forhold til 2005 er på hele 17,1 %. Tilvæksten i multimediematerialer er i perioden næsten fordoblet.

Samlet set er det interessant, at der er så mange udsving og at disse for de enkelte materialekategorier falder i forskellige år.

Tilvækst af materialer fordelt på voksen- og børnematerialer

Tabel 4 viser udviklingen i tilvækst fordelt på voksenmaterialer og børnematerialer. Tilvæksten i disse kategorier følger ikke helt samme mønster, men det mest interessante forhold er formentlig den relative størrelse af de to kategorier i forhold til hinanden. Tilvæksten for børnematerialer i forhold til den samlede tilvækst har i perioden siden 2000 fluktueret mellem 32 % og godt 35 %. Der er intet klart mønster i disse fluktuationer, der formentlig er meget afhængigt af udsving i udgivelser på bog- og mediemarkedet. Der er i hvert fald ikke noget i talrækkerne, der kan fortolkes som en målrettet op- eller nedprioritering af materialer for børn eller voksne. Der synes at være tale om en forholdsvis stabil relation, hvor man måske kan ane en svagt nedadgående andel af børnematerialer fra 2003.

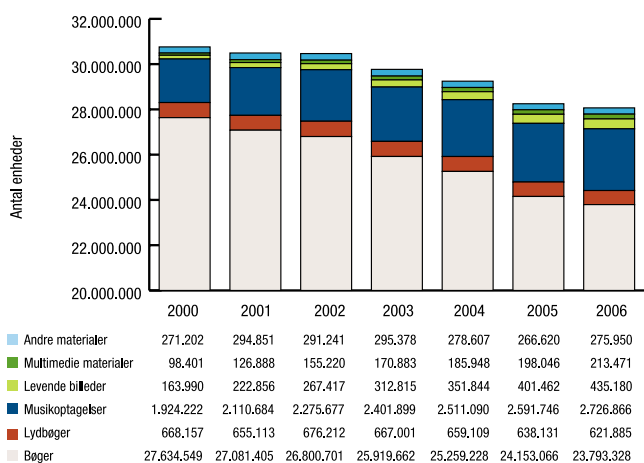
Tabel 4

Tilvækst	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Børn	689.920	685.863	638.085	642.815	753.927	653.444	615.363	705.435
Voksne	1.432.402	1.317.478	1.337.773	1.306.042	1.392.676	1.272.841	1.186.932	1.461.412
I alt	2.122.322	2.003.341	1.975.858	1.948.857	2.146.603	1.926.285	1.802.295	2.166.847

Bestand

Figur 3 viser folkebibliotekernes bestand, som den har udviklet sig i perioden 2000 til 2006. Bestanden reflekterer således tilvækst og afgang af materialer, og der er nogle ganske klare mønstre i folkebibliotekernes udvikling i bestand fordelt på underkategorier.

Figur 3 Folkebibliotekernes bestand 2000-2006

Det er for det første værd at bemærke, at folkebibliotekernes fysiske bestand set som helhed er faldende. Faldet er fra 30.760.521 i 2000 til 28.066.680 i 2006. Der er tale om et samlet procentvist fald i perioden på 8,8 %.

I forhold til de enkelte materialekategorier er billedet knap så entydigt. Bestanden af bøger viser dog et klart mønster, idet vi her kan registrere et fald hvert år i perioden. Procentvis er der tale om et fald, der er ganske stort. Fra 2000 til 2006 er der tale om et fald på 13,9 %. Det er et fald på næsten 4 millioner bøger.

Bestanden af lydbøger er også gået ned, men meget mindre, og nedgangen har ikke i den periode, der beskrives, været konstant. Her har der været fluktuationer.

Folkebibliotekernes bestand af øvrige materialer er steget i perioden 2000 til 2006. Når vi ser på musikoptagelser, kan vi konstatere en jævn stigning hvert år. Bestanden i 2000 var under 2 millioner. I 2006 var den vokset til 2.726.866. Der er tale om en stigning på 41,7 % siden 2000. Stigningen i forhold til 2005 udgør 1,3 %. Et tilsvarende billede gør sig gældende ved den kategori, der er benævnt multimediematerialer, hvor der i perioden fra 2000 til 2006 er sket mere end en fordobling af materialebestanden. Den er vokset fra 98.401 til 213.471, hvilket er en stigning på 116,9 %. Der er tale om, at bestanden er steget hvert år, selvom stigningstakten dog synes at være aftagende.

Den største stigning finder vi inden for kategorien levende billeder. Levende billeder er primært film, og den forholdsvis store tilvækst i bestanden er måske mest interessant, fordi netop denne mediekategori ikke er obligatorisk for folkebibliotekerne. I 2000 var bestanden på 163.990, og i perioden 2000-2006 er dette steget til 435.180, hvilket giver en samlet stigning på 165,4 %. Alene fra 2005-2006 er bestanden steget med hele 8,4 %.

Der er altså tale om, at folkebibliotekernes bestand af fysiske materialer har ændret sammensætning på en ganske markant måde i løbet af en syv-årig periode.

Statistikken giver ikke belæg for at vurdere, om der er en direkte sammenhæng mellem bestandens størrelse og udlånet. Det forhindrer dog ikke, at det kan være interessant at se på cirkulationstallets udvikling inden for de forskellige materialekategorier. Cirkulationstallet skal nok tolkes med nogen forsigtighed, idet låneperioden typisk vil være lidt forskellig for de enkelte materialekategorier samtidig med, at bibliotekerne har en del bøger, der ikke er en del af udlånsamlingen.

Cirkulationstallet for bøger som helhed har i perioden 2000 til 2006 ligget og svinget omkring 2. I 2000 var cirkulationstallet 1,96 og det svinger lidt i perioden og når i 2006 op på 2,04. Cirkulationstallet for lydbøger er lidt større, idet det i hele perioden har ligget på over 3. Her kan vi dog registrere en lille faldende tendens i perioden igennem. Cirkulationstallet for musik er i perioden faldet fra 4,6 i 2000 til 3,9 i 2006. Det er i 2006, at det største fald kan registreres. Levende billeder har et meget højt gennemsnitligt cirkulationstal. I 2000 var det på over 15. Det er siden faldet lidt og er i 2006 på godt 12, men her skal man tage i betragtning, at delbestanden er vokset betydeligt. Cirkulationstallet for multimedier har ligget meget konstant i hele perioden på mellem 10 og 11, men også her kan der registreres et fald i 2006.

Cirkulationstallet er en kompliceret størrelse. Der indgår bestandens størrelse samt udlånets og fornyelsernes omfang. Cirkulationstallet påvirkes af andelen af fornyelser, kassation, tilvækst samt låneperiodernes længde. I beregningerne ovenfor er fornyelserne taget med, men man kunne argumentere for at beregne et cirkulationstal udelukkende baseret på direkte lån. Så ville man for eksempel have set en faldende tendens i cirkulationstallet for bøger, idet andelen af fornyelser er vokset betragteligt gennem hele perioden.

Bestand af nye materialer

Den nyeste *Lov om Biblioteksvirksomhed* pålagde folkebibliotekerne at stille materialer som lydbøger, musikbærende materialer og elektroniske informationsressourcer, herunder internet og multimedier, til rådighed for borgerne.

Det har betydet, at bøgernes andel af den samlede materialebestand naturligt er faldet. Faldet er ikke drastisk, men det viser en klar tendens. I 2000 udgjorde bøger 89 % af bestanden. Denne andel er faldet lidt hvert år. I 2006 udgør bøger således lidt under 85 % af bestanden. Bøger er altså stadig langt den største del af folkebibliotekernes materialebestand.

Udviklingen i bestanden af nye materialer fordelt på medietyper fremgår af tabel 5.

Det er ikke overraskende, at videobånd for andet år i træk er på retur som medietype. I sammenhæng hermed er det heller ikke overraskende, at dvd-mediet fylder mere og mere på bibliotekernes hylder. Antallet af dvd'er er steget med hele 49,6 % fra 2005 til 2006.

Også cd-rom og cd er en medietype, der fylder mere og mere på folkebibliotekerne. Antallet er fordoblet siden 2000 og stigningen fra 2005 til 2006 udgør 17,5 %.

Samlet set er bestanden af nye medier fordoblet fra 2000 til 2006, og nogle af de knæk i udviklingskurverne, der kan ses i materialet skyldes, at 2005 var et år, hvor der blev anskaffet færre materialer, end tilfældet har været i 2006.

Internetadgang

Folkebibliotekernes forsyning af pc'er med og uden internetopkobling stiger stadig. I forbindelse med elektroniske ressourcer er det naturligvis antallet af arbejdsstationer med internetopkobling, der er det mest interessante. Antallet af pc'er med internetopkobling er i 2006 på 4233. I 2005 var tallet 4006. Der er tale om en stigning på 5,7 %. Det skal også bemærkes, at flere folkebiblioteker i disse år installerer trådløst netværk, hvilket betyder, at adgangen til internettet fra folkebibliotekerne i virkeligheden er større, end antallet af arbejdsstationer peger på.

Antallet af arbejdsstationer er i 2006 på én station pr. 1139 indbyggere og hvis vi ser på pc'ere med internetadgang er der én pr. 1284 indbyggere. De tilsvarende ratioer var i 2005 på 1182 og 1355.

Der er tydeligvis sket en markant øgning af adgangsmulighederne til internettet for befolkningen, og det er rimeligt at tale om en konstant serviceforbedring inden for dette område.

Tabel 5

Bestand	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Videobånd	171.847	217.919	245.342	266.838	262.396	249.516	224.197
Cd-rom og cd	1.361.928	1.609.290	1.933.955	2.255.126	2.473.783	2.376.481	2.793.014
Dvd	4.161	9.049	24.646	54.541	108.243	185.042	276.759
I alt	1.537.936	1.836.258	2.203.943	2.576.505	2.844.422	2.811.039	3.293.970

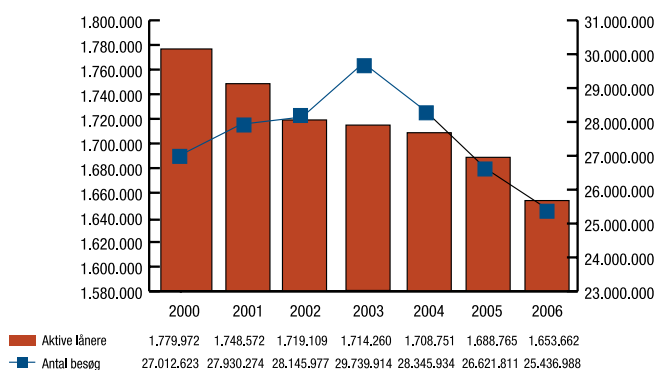
Antal aktive lånere og besøgende

Opgørelserne vedrørende aktive lånere og besøgende er behæftet med problemer og med nogen usikkerhed. Ikke alle biblioteker har indsendt oplysninger. Der er 160 biblioteker, der for årene 2000 til 2006 har indberettet antal aktive lånere og der er 87 biblioteker, der for samme periode har indberettet antal besøgende.

Aktive lånere er i lighed med kategorien i forskningsbibliotekerne kun beregnet i forhold til lån, afleveringer og fornyelser af fysiske materialer. Det betyder, at brugere, der anvender folkebibliotekernes elektroniske ressourcer, ikke er med i tallet. Antallet af besøgende er en størrelse, der også er behæftet med en vis usikkerhed, idet opgørelserne er vanskelige at foretage helt ensartede på de enkelte biblioteker. Det skal i øvrigt bemærkes, at tallene i figur 4 refererer til aktive lånere fra egen kommune. Det betyder, at de borgere, der låner i andre kommuner end deres bopælskommune ikke er medtaget. Der er altså tale om en systematisk undervurdering af antallet af aktive lånere. Dette er fornuftigt, idet en del af de fremmedkommunale lånere sandsynligvis er aktive lånere på flere biblioteker, hvorfor de ville risikere at blive talt dobbelt.

Med disse forbehold kan der dog læses nogle interessante tendenser i tallene. Tendenserne fremgår af figur 4.

Figur 4 Aktive lånere og besøgende 2000 til 2006

160 biblioteker har opgjort antallet af aktive lånere for hvert af årene i perioden 2000-2006
87 biblioteker har opgjort antallet af besøgende for hvert af årene i perioden 2000-2006

Figuren sammenfatter antallet af aktive lånere og besøgende i perioden 2000 til 2006. Antallet af aktive lånere er faldet hvert år siden 2000. I perioden 2000 til 2006 er faldet på 7,1 %. Fra 2005 til 2006 er der tale om et fald på 2,1 %.

Antallet af besøgende udviser en noget anden tendens. Antallet af besøgende steg hvert år i perioden 2000 til og med 2003, hvorefter det er faldet hvert år. Faldet fra 2005 til 2006 udgør 4,5 %. Antallet af besøgende kan belyses yderligere i forhold til det antal arrangementer og udstillinger, som bibliotekerne har udbudt. Oplysninger om disse forhold har været en del af folkebiblioteksstatistikken siden 2004. Folkebibliotekerne indberetter ligeledes oplysninger om brugerundervisning målt i antal timer og antal fremmødte.

I 2006 er det samlede antal arrangementer 9394 mod 9846 i 2005. Også antallet af udstillinger er faldet. Det er faldet fra 3947 i 2005 til 3870 i 2006. Tallene for 2006 ligger dog et stykke over de tilsvarende fra 2004, og det forholdsvis lille fald kan under ingen omstændigheder fortolkes som en tendens til et lavere aktivitetsniveau. Der er næppe tvivl om, at flere forhold, som for eksempel et omfattende arbejde i mange biblioteker med fusioner i 2006, har trukket ressourcer væk fra denne type aktiviteter.

Der er naturligvis en meget stor spredning i både antallet af arrangementer og antallet af udstillinger bibliotekerne imellem. Spredningen er meget afhængig af bibliotekets størrelse, hvorfor det er næsten meningsløst at beregne gennemsnitstal og tilsvarende.

En række biblioteker har også opgjort, hvor mange timer man har anvendt til brugerundervisning. Samlet er det for 2006 tale om 3141 timers undervisning, som har tiltrukket 35.931 deltagere. Der er tale om en beskeden aktivitet, der formentlig vil vokse i de kommende år.

Betjeningssteder og åbningstimer

Figur 5 viser udviklingen i antallet af betjeningssteder siden 1996. I perioden på 11 år er der sket et fald i antallet af betjeningssteder på i alt 24,3 %. Faldet fra 2005 til 2006 er dog meget beskedent. To bogbusser er fjernet. To filialer er lukket, og et hovedbibliotek er forsvundet. Der er altså ikke sket store ændringer i den beskrevne statistikperiode, men det skal bemærkes, at 2006 er sidste år, før kommunalreformen med den nye kommuneinddeling finder sted. Derfor kan der forventes ændringer i antallet af betjeningssteder i de kommende år.

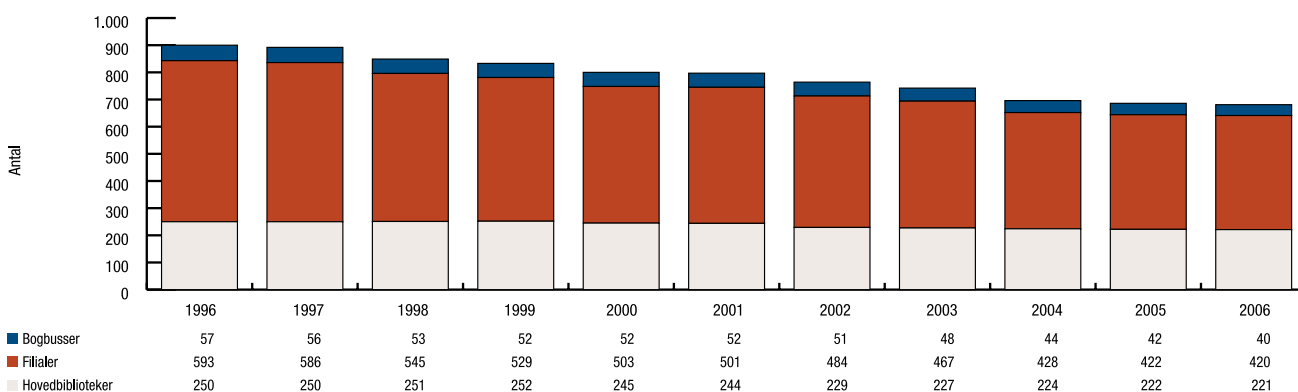
I den samlede periode fra 1996-2006 er der sket en forholdsvis kraftig ændring af strukturen i biblioteksudbudet. I 1996 var der 900 betjeningssteder. Dette tal er i 2006 reduceret til 681.

Sammenhængende med antallet af betjeningssteder er antallet af åbningstimer. Der har generelt været tale om

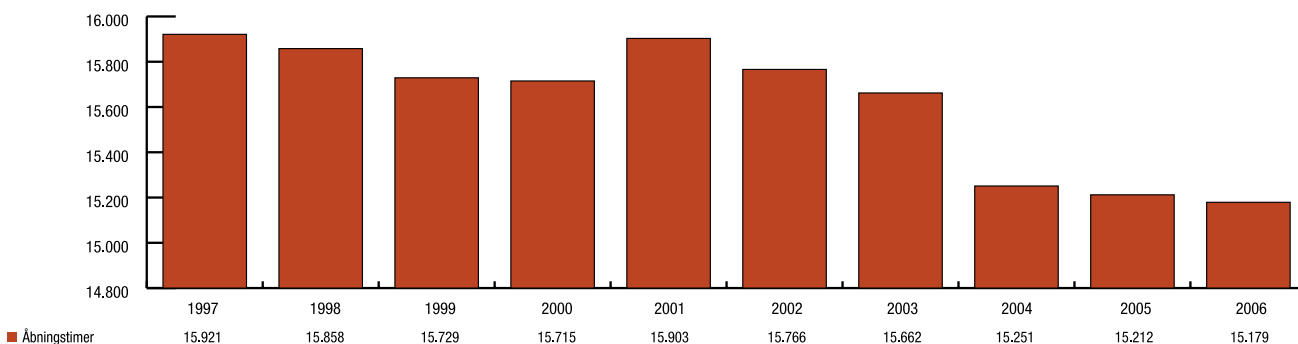
en faldende tendens. I 1997 var der i alt 15.921 ugentlige åbningstimer. I 2006 var der 15.179 åbningstimer. Det er et fald på 4,7 %. Det fremgår af figur 6, at der er tale om en tendens, der dog ikke er helt entydig, idet antallet af åbningstimer steg en smule i 2001, hvorefter tendensen til en mindre reduktion i åbningstimerne har været en kendsgerning i hvert af de følgende år. Hvis antallet af åbningstimer er en indikator på et serviceniveau, kan det konkluderes, at dette målt på et enkelt parameter er faldet en smule i den periode, som denne statistik dækker. Det skal dog tilføjes, at antallet af åbningstimer pr. betjeningssted er svagt stigende

Generelt er der tale om små fald, og set i sammenhæng med reduktionen i antallet af betjeningssteder kan man konkludere at de eksisterende betjeningssteder har haft en lidt højere gennemsnitlig åbningstid end tidligere. Der er kort sagt sket en koncentration af det fysiske bibliotekstilbud.

Figur 5 Folkebibliotekernes betjeningssteder 1996-2006

Figur 6 Samlede ugentlige åbningstimer 1997-2006

Folkebibliotekernes regnskaber

Det fremgår af figur 7, at folkebibliotekernes nettodriftsudgifter i perioden siden 1997 har haft en svagt stigende tendens, når der måles i faste 1997-priser. Der er dog ikke tale om stigninger hvert år. Det generelle billede er, at folkebibliotekerne økonomisk set har været inde i en meget stabil periode. I 2006 kan der registreres et lille fald på lidt mindre end en halv procent.

Det skal i øvrigt understreges, at tallene vedrørende folkebibliotekernes økonomi baserer sig på kommunale indberetninger til Danmarks Statistik. Kommunernes opgørelser er ikke helt ensartede, hvorfor man skal være forsigtig med for håndfaste sammenligninger.

Materialeudgifter

Figur 8 indeholder en oversigt over udgifterne til materialer fordelt på bøger og andre materialer siden 1997. Figuren er vist i faste priser, hvor basisåret er 1997. Det muliggør en mere direkte sammenligning af udgiftsmønstret.

De samlede materialeudgifter viser i hele perioden interessante udsving. Der er stigninger og fald i udgifterne i flere år. Siden 1997 har der i faste priser været stigninger i årene 1998, 2000, 2001, 2002, 2004 og 2006. I 2006 stiger udgifterne til bøger igen, mens vi ser et lille fald i udgifterne til andre materialer. Samlet set er materialeudgifterne i 2006 stort set, som de var i 2005. I faste priser er materialeudgifterne større nu, end de var for ti år siden. Den positive udvikling startede med et løft i 2000.

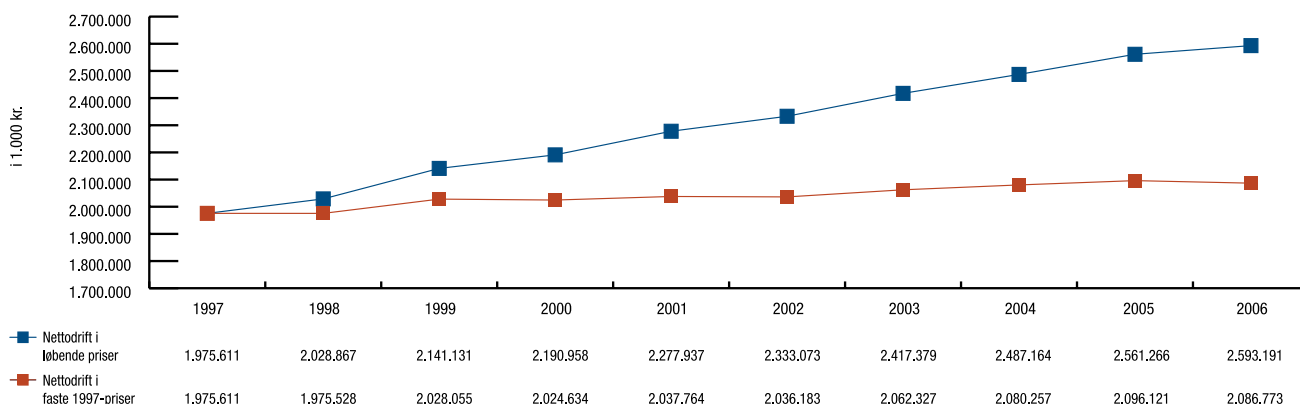
Figuren viser meget tydeligt, hvorledes materialeudgiffenes sammensætning mellem bøger og andre materialer har ændret sig markant i perioden.

Fra 1997 til 2005 er udgifterne til andre materialer end bøger steget hvert år. I 2006 er der tale om et lille fald. Dette fald er på 1 %. I perioden fra 1997 til 2006 er der tale om en stigning på 47,8 %

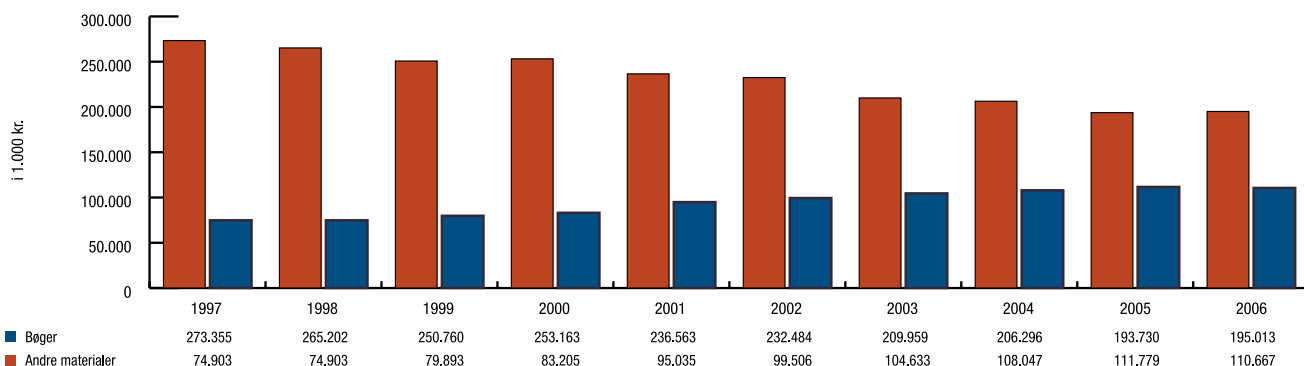
Udgifterne til bøger viser en faldende tendens. Der er dog enkelte brud på linjen, idet udgifterne til bøger var større i 2000 end i 1999. Der er også et brud i 2006, idet udgifter til bøger er en smule større end tilfældet var i 2005. Stigningen er på 0,7 %. Set over hele perioden fra 1997 til 2006 er der tale om et fald på hele 28,7 %.

Udgifter til bøger udgjorde 78 % af materialeudgifterne i 1997. Denne andel er faldet til knap 64 % i 2006. Det er i et forholdsvist kort tidsrum tale om en næsten dramatisk ændring af indkøbsmønstret. Dette er en udvikling, der startede tidligt i halvfemserne og den kan ikke udelukkende tilskrives biblioteksloven. Biblioteksloven bekræftede og bestyrkede i virkeligheden en udvikling, der allerede var begyndt.

Figur 7 Folkebibliotekernes nettodriftsomkostninger 1997-2006 ¹

Figur 8 Folkebibliotekernes udgifter til bøger og andre materialer i faste 1997-priser, 1997-2006 ²

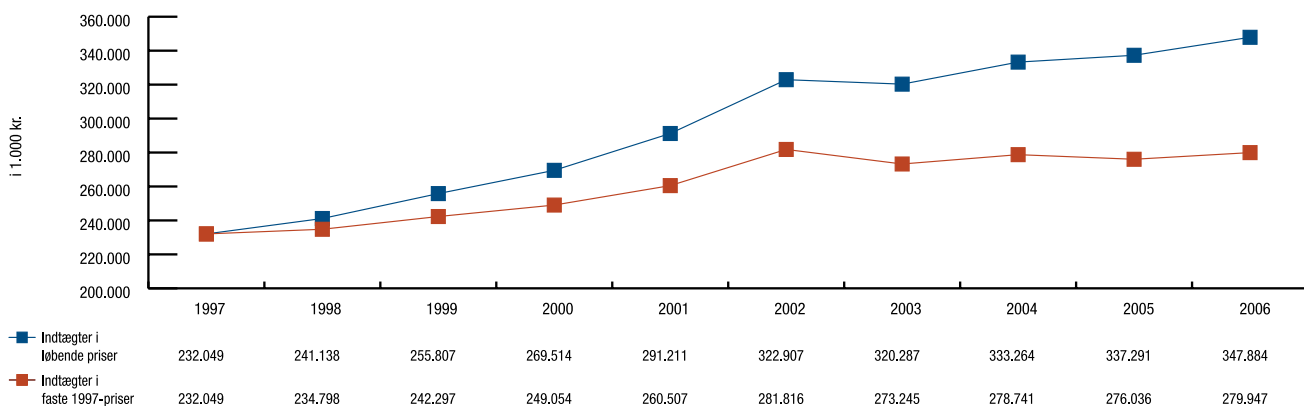
I forhold til generelt faldende udgifter til materialer er det interessant at se på udviklingen i de gennemsnitlige priser for materialekategorierne. Biblioteker har i princip mulighed for at indkøbe billigere litteratur i større mængder frem for mindre mængder af dyrere litteratur og noget tyder da også på, at det er et forhold der er slået igennem. Hvis vi ser på forholdet mellem den mængde bøger der blev indkøbt i 2000 i forhold til den, der blev indkøbt i 2006 er prisen i gennemsnit pr. enhed faldet fra 152 kroner til 117 kroner målt i faste priser. Den lavere gennemsnitspris i 2006 har betydning for, at tilvæksten faktisk var så stor som tilfældet var. Der synes at være en højere grad af stabilitet i den gennemsnitlige pris ved de øvrige medier, hvilket kan undre, idet sammensætningen af tilvækst her er under forholdsvis kraftig forandring. Prisen på cd'er, dvd'er og cd-rom'er er imidlertid ikke baseret på markedsprisen, men på Dansk BiblioteksCenters pris, der rummer en licensbetaling, som bibliotekerne skal betale for at få lov at stille materialet til rådighed.

Indtægter

Folkebibliotekernes indtægter er steget siden 1997. Det fremgår af figur 9, at indtægterne er steget hvert år målt i faste priser fra 1997 til 2002, hvorefter de faldt. I de sidste fire år har indtægterne ligget på nogenlunde samme niveau.

Indtægterne er en meget bred kategori, der dækker mange forskellige kilder gående fra salg af ydelser over statslige tilskud via forsøgsbevillinger, tilskud til centralbiblioteksvirksomhed samt indtægter fra amter og andet. Derfor er det naturligt, at der er svingninger i udviklingen.

Figur 9 Folkebibliotekernes indtægter 1997-2006 ²

Personale

Figur 10 viser personaleforbruget inklusiv beskæftigelsesordninger i folkebibliotekerne i en periode på ti år.

Det fremgår, at det samlede personaleforbrug er faldet for hver af de tre kategorier, som personalet er opdelt i. Der er ikke tale om en dramatisk reduktion i antallet af ansatte, men der synes dog at være tale om en nedadgående tendens. Denne tendens har haft nogle udsving i perioden, hvor man kunne se en generel stigning i personaleforbruget i 2002. Fra 2004 er personaleforbruget faldet til under 5000 årsværk.

Det mest bemærkelsesværdige i udviklingen er formentlig, at den kategori, der i statistikken benævnes assistenter, er den gruppe, der målt i antal årsværk er faldet mest. I 1997 udgjorde denne gruppe 2437 årsværk, og ti år senere er gruppen faldet til 2006 årsværk. Det er et fald på 17,6 %. Det skal understreges, at også disse ændringer skal tages med et gran salt, idet de forholdsvis store udsving, man kan registrere i København Kommunes Biblioteker, med stor sandsynlighed hænger sammen med usikkerhed i indberetningerne.

Der er ikke nogen tvivl om, at faldet i årsværk hos assistenterne hænger tæt sammen med de mange informationsteknologiske løsninger, der er valgt i forbindelse med forskellige processer på folkebibliotekerne. Den meget udbredte anvendelse af udlåns- og afleveringsautomater har overtaget en del af assistenternes arbejdsopgaver.

Det er også interessant, at bibliotekarerne set som andel fylder mere i folkebibliotekerne end tidligere. Der er ikke tale om radikale forandringer, men dog forandringer der betyder, at man kan tale om en noget anderledes personalsammensætning i folkebibliotekerne i dag end for ti år siden.

Opsummering

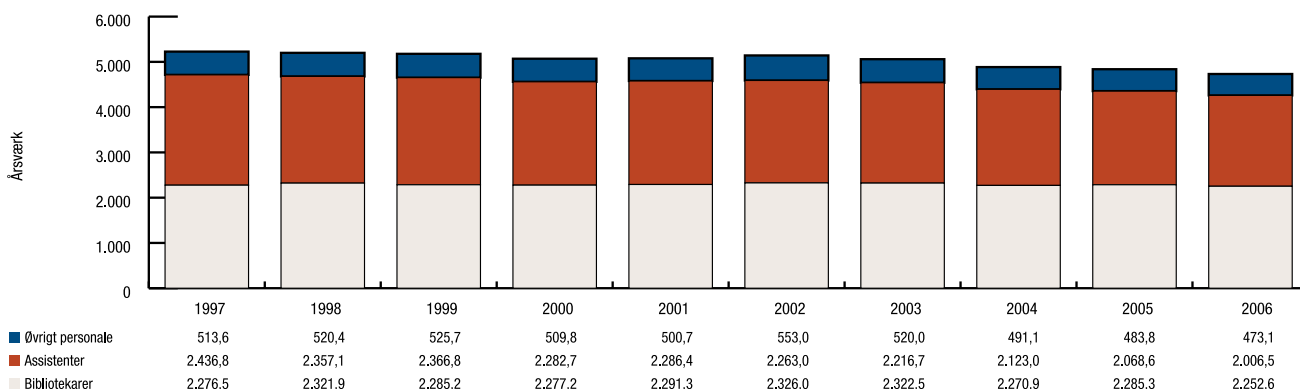
Dette års statistik viser en fortsættelse af nogle af de tendenser, der er registreret i de foregående år. I forhold til andre af tendenserne ses et brud eller en opbremsning. Disse forskellige brudflader kan i vid udstrækning henføres til den omfattende indførelse og anvendelse af informationsteknologi i det enkelte bibliotek og i biblioteksvæsenet som helhed.

Der er tale om, at udlånet af fysiske materialer er svagt faldende. Det gælder især bøger, men det gælder også musikoptagelser. Eksklusiv fornyelser er der endda tale om et meget stort fald i udlånet. Antallet af fornyelser er steget hvert år, og det er en faktor, der nu tæller for næsten hvert tredje udlån. Konsekvensen af fornyelserne er, at den fysiske samling for den enkelte bruger, der kommer på biblioteket, bliver mindre. Dette forhold bestyrkes af en anden meget vigtig tendens. Det er det forhold, at folkebibliotekerne i en længere årrække har haft en større kassation end tilvækst. Det er der mange gode grunde til. Der skal være plads til nye medier, nye formidlingszoner, it-udstyr og attraktive udstillinger, arbejdspladser og tilsvarende, der modsvarer de opgaver, folkebibliotekerne har taget på sig.

Selvom der er vækst i både bestand og brug af elektroniske ressourcer, opvejer dette ikke helt de faldende tendenser vedrørende de fysiske materialer. Dette kan skyldes, at der stadig er en stor koncentration af elektroniske ressourcer blandt forholdsvis få biblioteker. Udviklingen indenfor dette område indikerer, at der er interesse og behov for disse typer materialer.

Det er ligeledes markant i perioden, at det interurbane lån i folkebibliotekerne primært i kraft af bibliotek.dk er i stadig vækst. Der er i 2006 to bemærkelsesværdige forhold. Det ene er, at forskningsbibliotekerne er storleve-

Figur 10 Personaleforbrug i årsværk 1997-2006

randør af materialer til folkebibliotekerne, idet deres lån til disse udgør mere end en halv million. Det andet er, at bibliotek.dk bestillinger i stor udstrækning viderestilles til eget bibliotek, hvilket indikerer, at bibliotek.dk for mange borgere er blevet indgangen til folkebibliotekernes materialer. Det bør også nævnes, at det er gennem statistikoplysningerne for det interurbane lån, at man for alvor ser styrken i det sammenhængende bibliotekssystem.

Ændringen i personalesammensætningen har betydet, at bibliotekarernes andel er steget, og assistenternes er faldet. Det betyder alt andet lige, at det gennemsnitlige uddannelsesniveau er øget, hvilket synes at være i overensstemmelse med vidensamfundets krav. Den ændrede personalesammensætning er sandsynligvis en følge af automatiseringen af mange af de manuelle udlåns- og afleveringsfunktioner.

Vi ser kort sagt, at det hybride bibliotek er slået igennem, og denne udvikling vil utvivlsomt blive bestyrket i årene efter kommunalreformen, hvor der er færre, men større systemer, hvilket muliggør mere radikale prioriteringer. Sagt anderledes: biblioteksstatistikken bliver ikke mindre spændende de kommende år.

Noter

¹ Opgørelsesmetoden for regnskabstal ved Danmarks Statistik er ændret i 2004 til omkostningsbaseret regnskab. Som følge heraf er regnskabstallene for 2004 ændret i forhold til biblioteksstatistikken 2004.

² Følgende indeks er benyttet til udregning af faste 1997-priser:

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
%	2,4	2,7	2,8	2,5	2,3	2,5	2,3	2,0	2,2	1,7
Indeks	100	102,7	105,5	108,1	111,8	114,5	117,2	120,0	122,0	124,2

Kilde: www.oav.dk

Udviklingstræk i de 16 største forskningsbibliotekers virksomhed og økonomi

I dette kapitel behandles de 16 største forskningsbibliotekers virksomhed og økonomi. Opgørelserne går i nogle tilfælde ti år tilbage. I andre tilfælde går opgørelser knap så langt tilbage, men det er væsentligt, at der her er samlet en række tidsseriedata, der muliggør at følge væsentlige tendenser i udviklingen. Der har tidligere været tale om 17 biblioteker, men fusionen af Det Kongelige Bibliotek og Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek (DNLB) har betydet, at de to tidligere selvstændige institutioner er slået sammen. Det er tidsserierne også for de to biblioteker. De 16 biblioteker omfatter nationalbiblioteker, universitetsbiblioteker samt bibliotekerne ved de højere læreanstalter¹.

Præsentationen vægter nøgletal, der kan give indikationer om udviklingen inden for forskningsbiblioteksområdet. Der er lagt vægt på benyttelse af både fysiske og digitale ressourcer, lån mellem bibliotekerne samt naturligvis data om bestand og tilvækst. Kapitlet indeholder endvidere en beskrivelse af økonomiske nøgletal vedrørende forskningsbibliotekernes drift og udgifter.

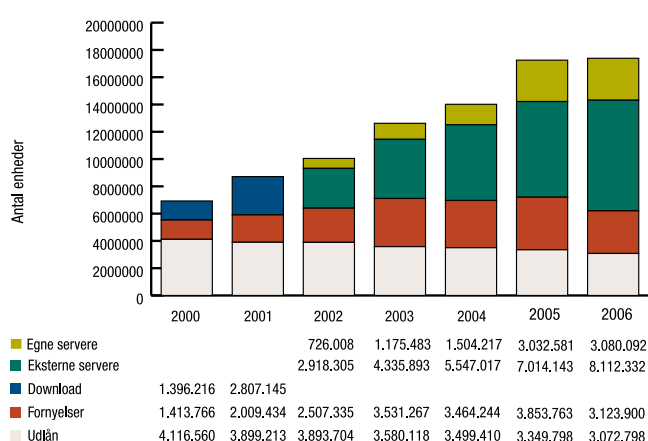
Det skal understreges, at de følgende tal og analyser skal tages med det forbehold, at det ikke er let at indsamle fuldt sammenlignelige tal fra bibliotekerne.

Fysiske og elektroniske udlån

Figur 1 giver en grafisk oversigt over de 16 forskningsbibliotekers samlede udlån, fornyelser og download i en syv-årig periode fra 2000 til og med 2006. Udlån og fornyelser dækker den fysiske samling, mens download dækker de elektroniske seriepublikationer og den elektroniske benyttelse af digitale tekst- og av-dokumenter. Det er først fra 2002, det overhovedet har været muligt at skelne mellem egne servere og eksterne servere i forhold til download. Talstørrelser vedrørende download skal tages med et vist forbehold, idet der er knyttet en ganske stor usikkerhed til tallene, som indberettes fra bibliotekerne, idet ikke alle forlag anvender de samme standarder.

Der er flere interessante tendenser. For det første kan der registreres et forholdsvis markant fald i udlånet af fysiske materialer fra 2005 til 2006. Dette fald er større end det,

Figur 1 16 forskningsbibliotekers samlede udlån, fornyelser og download 2000-2006²⁺³

der er registreret de foregående år, hvor der har været tale om et mindre fald. Nedgangen i udlånet er på 8,3 % fra 2005 til 2006, og hvis vi ser på perioden fra 2000 til 2006, er faldet i udlån på 25,4 %.

Det har været bemærkelsesværdigt at se, at antallet af fornyelser er steget voldsomt i perioden fra 2000 til 2005, hvor det dog har været således, at stigningstakten har været faldende år for år. I 2006 er denne kurve knækket, og vi registrerer for første gang i denne periode et fald i antallet af fornyelser. Antallet af fornyelser er stadig større end antallet af direkte lån. Antallet af fornyelser er mere end 20 gange højere, end det var i 2000. Det kan tilskrives den lettere adgang til fornyelser gennem digital adgang til bibliotekernes baser. Dog skal det tilføjes, at størstedelen af dette års fald i fornyelserne skyldes udlånmønsteret på Det Kongelige Bibliotek.

Dette fald i udlån og fornyelser af fysiske materialer i perioden siden 2000 kan naturligvis ikke ses uafhængigt af benyttelsen af de elektroniske ressourcer. Samlet set udgør download af elektroniske ressourcer langt den største del af dokumentforsyningen til brugerne. Stigningstakten er aftagende, men den er stadig ganske høj, især når vi ser på antallet af download fra eksterne servere. Her har

download fra de 16 forskningsbiblioteker passeret 8 millioner, altså en stigning på mere end en million fra 2005. Antallet af download fra eksterne servere er steget med 15,7 % fra 2005 til 2006

Der er ligeledes en stigning i antallet af download fra egne servere, men den er dog mere beskedent og udgør kun 1,6 % på de 16 biblioteker. Året før, fra 2004 til 2005, steg antallet af download fra egne servere med over 100 %, men dette skyldtes indberetningsmæssige ændringer på Statsbiblioteket. Derfor bør sammenligninger længere tilbage foretages på institutionsniveau og ikke samlet.

Der er flere forhold, der kan spille ind i forbindelse med den faldende vækst i antallet af download fra servere. Det ene er naturligvis, at der er grænser for brugernes behov for download. Det andet er, at mere ensartede opgørelsesmetoder fra forlagenes side gør tallene mere sammenlignelige og mindsker mulighederne for forkerte opgivelser.

Samlet set er der ingen tvivl om, at den tidligere registrerede udvikling på forskningsbibliotekerne, hvor de elektroniske ressourcer kommer til at betyde mere, fortsætter. Det er også værd at bemærke, at omfanget af download stiger mere end udlånet og fornyelser af fysiske materialer. Man kan næppe alene på denne baggrund hævde, at benyttelsen – hvordan den så end ellers defineres – er steget. Fysiske udlån og download er naturligvis på en række

ke punkter sammenlignelige, men der er også væsensforskelle. Et udlån eller en fornyelse af et tidsskriftsnummer, hvor en bruger er interesseret i to artikler, tæller som en enhed, mens et download af de to artikler i samme tidsskriftsnummer tæller for to download. Derfor er det nødvendigt at foretage mere detaljerede analyser af brugernes adfærd i forhold til informationer, før man kan sige noget mere præcist om omfanget af benyttelsen.

Det står dog klart, at brugerne for alvor har taget de elektroniske ressourcer til sig, og det er ligeledes tydeligt, at disse i meget høj grad erstatter udlånet og fornyelser af de fysiske materialer.

Det fremgår af tabel 1, at udlånet fra regnet fornyelser er faldet jævnt på de fleste af forskningsbibliotekerne fra 2005 til 2006. Der er enkelte undtagelser, nemlig Danmarks Farmaceutiske Bibliotek og Danmarks Kunstbibliotek, der kan registrere en svag stigning i det fysiske udlån samtidig med, at benyttelsen af de elektroniske ressourcer også her er vokset.

Det fremgår af tabel 2, at der kun er otte af de 16 biblioteker, der har indberettet download fra egne servere i det meste af den periode, som denne beskrivelse dækker. 15 af bibliotekerne har indberettet download fra eksterne servere. Man kan således ikke uden videre sammenligne download fra egne og eksterne servere, selvom det dog er de største af bibliotekerne, der har opdelt statistikken.

Tabel 1⁴

	Udlån						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Det Kongelige Bibliotek	933.871	954.771	954.097	884.835	839.412	811.917	754.830
Statsbiblioteket	808.928	852.705	902.748	795.063	851.730	797.931	767.752
Roskilde Universitetsbibliotek	310.171	273.693	321.301	315.758	292.946	288.353	256.064
Syddansk Universitetsbibliotek	437.689	459.840	380.471	290.127	299.586	297.877	288.268
Aalborg Universitetsbibliotek	278.787	272.263	261.528	252.473	238.557	224.868	199.818
Arkitektskolen i Aarhus	36.088	36.233	32.670	32.292	31.672	27.915	27.113
Danmarks Biblioteksskoles Bibliotek	20.797	23.212	18.088	15.537	14.744	11.610	8.533
Danmarks Farmaceutiske Bibliotek	11.519	12.323	7.725	10.058	12.600	10.170	12.877
Danmarks Kunstbibliotek	60.220	54.457	53.140	47.029	42.881	42.519	43.268
Danmarks Pædagogiske Bibliotek	272.275	272.220	190.908	194.091	185.190	178.627	171.603
Danmarks Tekniske Universitetsbibliotek	80.073	80.060	73.923	68.049	61.962	55.084	41.297
Danmarks Veterinær- og Jordbrugsbibliotek	115.245	116.692	93.208	94.860	80.505	79.207	73.333
Det Kongelige Danske Musikonservatoriums Bibliotek	28.001	28.011	22.572	23.353	22.489	22.041	17.946
CBS Bibliotek	397.377	299.031	368.166	363.134	345.578	325.126	259.094
ASB Bibliotek	273.329	101.414	148.261	127.520	111.777	113.390	92.675
Kunstakademiets Arkitektskoles Bibliotek	52.190	62.288	64.898	65.939	67.781	63.163	57.677
I alt	4.116.560	3.899.213	3.893.704	3.580.118	3.499.410	3.349.798	3.072.148

Kilde: Forskningsbiblioteksstatistik: 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005 og 2006.

Tabel 3: 2000 og 2001, Tabel 5: 2000 og 2001, Tabel 4 og 7: 2002, 2003, 2004 og 2005.

Danmarks Tekniske Universitetsbiblioteks opgørelse i 2000 er efterfølgende korrigeret.

CBS Biblioteks opgørelse er efterfølgende korrigeret.

Danmarks Tekniske Universitetsbibliotek etablerede primo 2004 en central CAS-baseret tællemetode med deraf følgende skift af IP-rækker.

Samspillet mellem henholdsvis CAS- og Counter-systemerne kan have medført for lave tællinger fra Danmarks Tekniske Universitetsbibliotek.

Det Kongelige Bibliotek og Danmarks Naturvidenskabelige Bibliotek blev sammenlagt i 2006 og hedder derefter Det Kongelige Bibliotek: Nationalbibliotek og Københavns Universitetsbibliotek.

Brug af onlineresourcer	Downloads fra egne servere					Downloads fra eksterne servere				
	2002	2003	2004	2005	2006	2002	2003	2004	2005	2006
Det Kongelige Bibliotek	539.866	906.357	1.212.414	1.462.362	1.425.551	695.987	1.090.184	1.539.073	1.935.129	2.247.486
Statsbiblioteket	64.816	78.411	92.408	1.036.540	850.285	620.663	774.793	957.373	1.111.475	1.299.358
Roskilde Universitetsbibliotek	44.051	92.837	74.341	237.262	261.748	93.258	205.017	370.250	459.520	617.748
Syddansk Universitetsbibliotek	320	190	1.672	2.576		339.808	631.052	716.719	922.900	1.004.540
Aalborg Universitetsbibliotek	0	16.742	15.653	73.140	89.565	200.312	312.443	389.505	418.626	538.357
Arkitektskolen Aarhus Biblioteket									2.182	1.964
Danmarks Biblioteksskoles Bibliotek				6.835	16.087	3.300	19.483	23.225	29.702	26.969
Danmarks Farmaceutiske Bibliotek						19.812	40.804	50.872	70.103	78.146
Danmarks Kunstbibliotek								124	130	150
Danmarks Pædagogiske Bibliotek	13.834	8.742	11.160	38.383	60.601	10.826	26.991	33.450	33.979	34.271
Danmarks Tekniske Universitetsbibliotek	62.462	65.076	60.058	64.866	67.502	186.176	303.482	162.712	266.265	325.589
Danmarks Veterinær- og Jordbrugsbibliotek						140.719	136.479	179.048	229.355	281.899
Det Kongelige Danske Musikkonservatoriums Bibliotek									0	0
CBS Bibliotek					208.285	440.734	631.099	942.620	1.266.743	1.408.786
ASB Bibliotek	659	7.128	36.511	110.615	100.468	166.710	163.876	181.999	266.049	245.305
Kunstakademiets Arkitektskoles Bibliotek							190	47	1.985	1.764
I alt	726.008	1.175.483	1.504.217	3.032.579	3.080.092	2.918.305	4.335.893	5.547.017	7.014.143	8.112.332

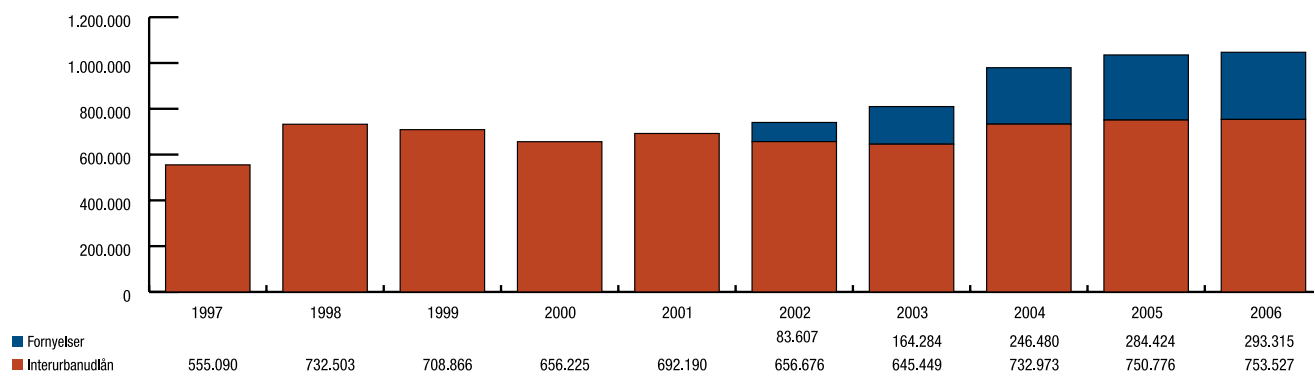
Kilde: Forskningsbibliotekernes indberetninger: 2002, 2003, 2004, 2005 og 2006

Det Kongelige Bibliotek og Danmarks Naturvidenskabelige Bibliotek blev sammenlagt i 2006 og hedder derefter Det Kongelige Bibliotek: Nationalbibliotek og Københavns Universitetsbibliotek.

Download

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
230.419	824.984	1.235.853	1.996.541	2.751.487	3.397.491	3.673.037
257.700	458.392	685.479	853.204	1.049.781	2.148.015	2.149.643
60.200	79.690	137.309	297.854	444.591	696.782	879.496
135.200	223.200	340.128	631.242	718.391	925.476	1.004.540
77.019	164.401	200.312	329.185	405.158	491.766	627.922
					2.182	1.964
	2.000	3.300	19.483	23.225	36.537	43.056
10.825	21.780	19.812	40.804	50.872	70.103	78.146
				124	130	150
	103.917	24.660	35.733	44.610	72.362	94.872
219.440	268.442	248.638	368.558	222.770	331.131	393.091
76.000	141.631	140.719	136.479	179.048	229.355	281.899
					2	0
90.258	321.029	440.734	631.099	942.620	1.266.743	1.617.071
239.155	197.679	167.369	171.004	218.510	376.664	345.773
			190	47	1.985	1.764
1.396.216	2.807.145	3.644.313	5.511.376	7.051.234	10.046.724	11.192.424

Figur 2 16 forskningsbibliotekers samlede interurbanudlån 1997-2006 ⁵

Interurbanudlån

Figur 2 viser udviklingen i de 16 bibliotekers interurbane udlån siden 1997. I 1997 lå det interurbane udlån på godt 550.000. Fornyelser indgik i dette tal. Antallet af interurbane udlån er nu steget til langt over en million inklusiv fornyelser. Helt nøjagtigt er stigningen i den rapporterede periode 88,6 %. I den sidste halvdel af halvfemserne var der en faldende tendens i de 16 forskningsbibliotekers interurbane udlån. Dette billede vendte i 2001, og siden har der været tale om en stigning, når man tager fornyelserne med. Hvis fornyelserne fraregnes, starter væksten i fjernlån først i overgangen mellem 2003 og 2004. Den væsentligste årsag til dette er formentlig, at bibliotek.dk giver mange brugere adgang til materialer og oplysninger om materialer, man ellers skulle besvære sig for at få. Dette underbygges af de tal, der vises i tabel 3, hvoraf det fremgår, at folkebibliotekernes andel af de 16 bibliotekers interurbane udlån er steget hvert år.

Det skal også bemærkes, at i hvert fald en del af stigningen kan henføres til nye opgørelsesmetoder som Statsbiblioteket har taget i brug i 2004.

Tabel 3 viser fordelingen af interurbanudlånet til henholdsvis folkebiblioteker i Danmark, andre biblioteker i Danmark, nordiske biblioteker samt udenlandske.

Tabel 3 ⁶

16 forskningsbibliotekers Interurbanudlån

	2003	2004	2005	2006
Folkebiblioteker i Danmark	56 %	68 %	73 %	76 %
Andre offentlige biblioteker i Danmark	41 %	29 %	24 %	22 %
Biblioteker i Norden	2 %	2 %	2 %	1 %
Biblioteker i øvrige udland	1 %	1 %	1 %	1 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %

Kilde: Forskningsbiblioteksstatistik: 2003, 2004, 2005 og 2006.

I løbet af en blot fire-årig periode fra 2002 er folkebibliotekernes andel af det interurbane udlån steget fra godt halvdelen til godt trefjerdedele. Der er således ingen tvivl om, at samspillet mellem folkebiblioteker og forskningsbiblioteker i stigende grad kommer borgerne til gode, idet de i større udstrækning end tidligere trækker på forskningsbibliotekernes samlinger ved hjælp af det interurbane lånesystem. Det må endvidere formodes, at den i hvert fald relativt faldende andel af interurbane udlån til andre danske forskningsbiblioteker hænger sammen med den stigende og stadig mere udbredte adgang til elektroniske fuldttekstdokumenter.

bibliotek.dk

Det blev tidligere nævnt, at adgangen til bibliotek.dk formentlig er hovedårsagen – eller i det mindste en af hovedårsagerne – til væksten i forskningsbibliotekernes interurbane udlån, idet brugere får en let adgang til forskningsbibliotekernes katalogindførsler. Den generelle internetbaserede adgang til forskningsbibliotekernes kataloger og det forhold, at nogle forskningsbiblioteker promoverer deres kataloger gennem generelle søgetjenester som Google, er naturligvis også væsentlige temaer i denne sammenhæng. Men der er ingen tvivl om, at bibliotek.dk er vigtig i denne sammenhæng.

bibliotek.dk er dog ikke hele forklaringen. Antallet af bibliotek.dk bestillinger til de 16 forskningsbiblioteker er opgjort siden 2001 og har indtil 2004 vist en markant årlig stigning. I 2005 stabiliseredes antallet af bibliotek.dk bestillinger, og det er faldet i 2006. Der er især tale om et fald i bibliotek.dk bestillinger til andre biblioteker end ens eget, hvis man vel at mærke betragter afhentningsbiblioteket som ens eget. En supplerende forklaring er, at der er sket sammenlægning af forskningsbiblioteker. Disse større enheder betyder, at flere bestilte titler kan tilfredsstilles af eget bibliotek.

Denne opgørelse tager dog ikke højde for, at der er mange studerende, der vælger at anvende folkebiblioteket som afhentningssted.

Tabel 4⁷

bibliotek.dk bestillinger til alle forskningsbiblioteker	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Materiale på afhentningsbiblioteket	9.915	12.143	23.757	23.294	25.512	29.593
Materiale på andre biblioteker	39.673	72.991	110.854	123.794	122.423	106.571
I alt	49.588	85.134	134.611	147.088	147.935	136.164
Viderestilling til eget bibliotek	-	-	96.269	106.404	136.890	186.666

Kilde: <http://www.danbib.dk/index.php?doc=bibdkstatistik>

Interurbanudlånet fordelt på de 16 forskningsbiblioteker

Når man ser samlet på forskningsbibliotekerne, er der fra 2005 til 2006 kun sket en meget lille vækst i interurbanudlånet eksklusiv fornyelser. Det drejer sig om 0,4 %.

Udviklingen i det interurbane udlån er ikke ensartet på de enkelte biblioteker. Fra 2005 til 2006 ses der forholdsvis store fald på Det Kongelige Bibliotek, der jo også nu inkluderer det tidligere DNLB, og på CBS Bibliotek. Der er ligeledes et procentvis stort fald i det interurbane udlån fra Kunstakademiets Arkitektskoles Bibliotek. Statsbiblioteket har haft en stigning i det interurbane udlån fra 2005 til 2006 på hele 7 %.

Samlet set synes der at tegne sig et billede, hvor det interurbane udlån har stabiliseret sig, og hvor en stor del af den hidtidige vækst skyldes folkebibliotekerne. I denne sammenhæng er der heller ingen tvivl om, at adgangen til elektroniske ressourcer har en dæmpende virkning på interurbanudlånet.

Tilvækst af bøger og seriepublikationer

Når man ser på tilvæksten af bøger og seriepublikationer (årbøger, tidsskrifter, aviser o. lign.), er der grund til at skille Det Kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket ud, idet der er tale om pligtafleveringsbiblioteker. Det skal bemærkes, at tilvæksten fra det tidligere DNLB med tilbagevirkende kraft er registreret under Det Kongelige Bibliotek.

Tilvæksten af bøger og seriepublikationer på Det Kongelige Bibliotek har siden 1997 vist en faldende tendens, dog med stigninger enkelte år. Tendensen er faldende således, at tilvæksten i 2006 er under det halve af tilvæksten i 1997. Det modsatte forhold gør sig gældende for Statsbiblioteket, hvor der i samme periode er sket en meget kraftig vækst. Der var et meget stort spring i vækst fra 2004 til 2005, og dette spring er blevet endnu større fra 2005 til 2006. Der er ingen tvivl om, at særlige lokale forhold, såsom ændringer i opgørelsesmetoder, gør sig gældende, hvilket betyder, at sammenligninger af tilvækstrater er problematisk.

Det er da også denne ekstraordinære tilvækst på Statsbiblioteket, der får den samlede tilvækst på de 16 biblioteker til at stige så meget, idet tendensen ellers har været, at forskningsbibliotekernes tilvækst af fysiske materialer har været faldende gennem perioden siden 1997, dog med enkelte udsving. Uden Statsbiblioteket ville der være tale om en svag stigning i tilvæksten.

Det fremgår af figur 3 at de 14 store forskningsbiblioteker uden pligtaflevering gennem de seneste ti år har haft et fald i den årlige tilvækst i perioden 1997 til 2002. Fra 2002 til 2006 har tilvæksten været meget svingende. Nogle år er den gået op, andre år er den gået ned.

Tabel 5⁸

Antal interurbanudlån ekskl. fornyelser	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Det Kongelige Bibliotek	199.811	206.735	192.426	174.243	182.596	139.373	134.210
Statsbiblioteket	149.616	286.610	281.129	290.785	285.479	284.352	254.542
Roskilde Universitetsbibliotek	21.692	26.244	27.897	28.539	27.883	34.947	37.099
Syddansk Universitetsbibliotek	47.207	55.620	49.822	47.976	61.657	65.477	69.653
Aalborg Universitetsbibliotek	16.231	19.984	22.296	20.982	36.625	38.925	44.657
Arkitektskolen i Aarhus	746	798	568	823	766	934	947
Danmarks Biblioteksskoles Bibliotek	1.341	2.653	1.955	2.276	2.113	2.499	917
Danmarks Farmaceutiske Bibliotek	597	565	582	587	549	543	555
Danmarks Kunstbibliotek	306	317	527	621	1.325	1.792	3.418
Danmarks Pædagogiske Bibliotek	32.265	35.969	43.844	46.266	49.511	33.826	38.070
Danmarks Tekniske Universitetsbibliotek	50.186	57.705	50.000	10.278	3.538	5.838	5.150
Danmarks Veterinær- og Jordbrugsbibliotek	16.503	17.731	17.197	15.822	16.088	14.024	13.902
Det Kongelige Danske Musikkonservatoriums Bibliotek	138	158	112	78	88	90	125
CBS Bibliotek	12.612	13.540	14.236	13.855	18.432	24.892	32.419
ASB Bibliotek	4.960	6.589	5.897	2.719	5.165	7.424	7.883
Kunstakademiets Arkitektskoles Bibliotek	879	1.285	378	375	375	1.740	1.902
I alt	555.090	732.503	708.866	656.225	692.190	656.676	645.449

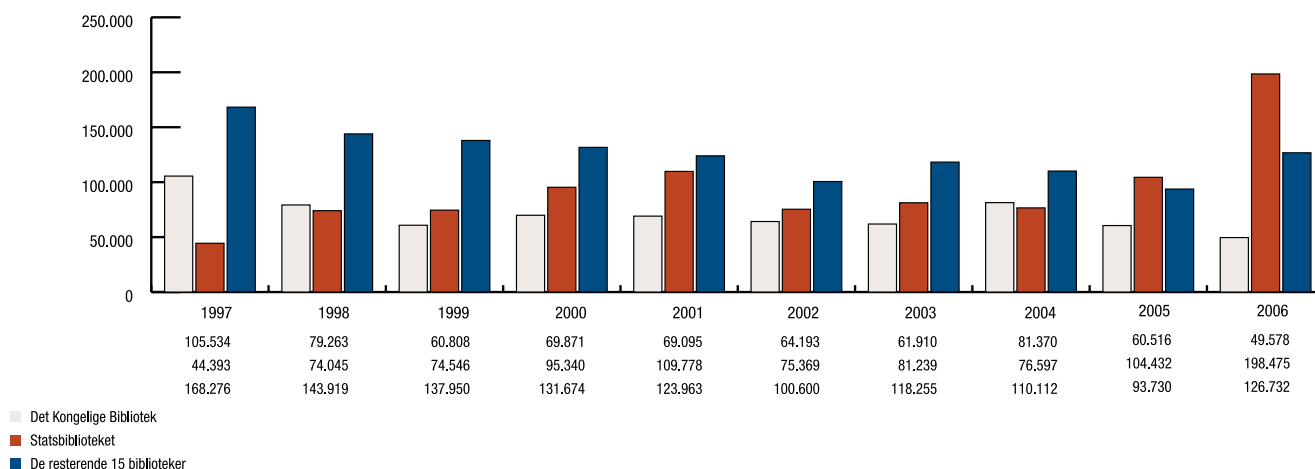
Kilde: Biblioteksårbog, Statistik for forskningsbibliotekerne: 1997, 1998 og 1999. Forskningsbiblioteksstatistik: 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005 og 2006.

Tabel 3b: 1997, Tabel 4: 1998, 1999, 2000 og 2001, Tabel 5: 2002, 2003, 2004, 2005 og 2006.

Danmarks Tekniske Universitetsbibliotek har ikke indberettet oplysninger om interurbanudlån for 2005 og 2006. De opgivne tal er derfor baseret på en regressionsberegning. Det Kongelige Bibliotek og Danmarks Naturvidenskabelige Bibliotek blev sammenlagt i 2006 og hedder derefter Det Kongelige Bibliotek: Nationalbibliotek og Københavns Universitetsbibliotek.

Figur 3 Tilvækst af bøger og seriepublikationer 1997 til 2006

Tilvæksten af bøger og seriepublikationer kan naturligvis ikke vurderes uden, at man samtidig ser på væksten i elektroniske ressourcer. Det er dog også interessant at konstatere, at de 14 biblioteker har haft en ganske stor stigning i tilvæksten fra 2005 til 2006. Denne tilvækst er på 33,9 %. Denne samlede tilvækst skyldes primært, at Syddansk Universitetsbibliotek fra 2005 til 2006 har mere end fordoblet sin tilvækst, nemlig fra 21.000 til 48.700. Dette skyldes, at Syddansk Universitetsbibliotek i perioden har overtaget Odense Tekniske Bibliotek, og dets bestand indgår således i tilvæksten. Se tabel 6, side 31.

Når man ser bort fra disse anomalier, kan det dog konstateres, at der synes at være en klar tendens til, at faldet i tilvæksten af bøger og seriepublikationer er bremset. De fleste af de resterende biblioteker har nogenlunde samme tilvækst i 2006 som i 2005. Nogle har en lille stigning. Andre har haft et lille fald. Det samlede billede vedrørende tilvækst af fysiske enheder er flimrende, og det viser meget forskellige mønstre på hvert af de 16 biblioteker.

Der er næppe tvivl om, at der er en sammenhæng mellem tilvækst og udlån, men det vil være problematisk at lave en for stærk slutning vedrørende dette forhold, idet anvendelsen af de elektroniske ressourcer, ændrede sammensætninger af især studentergruppen og studerendes informationsadfærd vedrørende folkebiblioteker som minimum bør indgå i en eventuel regressionsberegning.

	2004	2005	2006
	129.497	117.949	103.277
	356.937	374.133	400.536
	32.122	35.826	35.811
	60.876	62.718	64.282
	48.404	51.935	50.725
	1.034	1.127	1.255
	1.223	1.238	1.216
	596	419	436
	3.752	4.461	5.443
	37.628	38.799	37.804
	5.101	4.626	4.258
	12.474	10.816	9.899
	146	238	228
	35.170	37.076	30.467
	5.565	6.910	6.235
	2.448	2.505	1.655
732.973	750.776	753.527	

Tabel 6

Tilvækst bøger og seriepublikationer, antal fysiske enheder

	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Det Kongelige Bibliotek	105.534	79.263	60.808	69.871	69.095	64.193
Statsbiblioteket	44.393	74.045	74.546	95.340	109.778	75.369
Roskilde Universitetsbibliotek	13.756	16.482	15.255	12.702	8.461	10.582
Syddansk Universitetsbibliotek	42.468	23.898	24.800	23.899	24.398	21.200
Aalborg Universitetsbibliotek	32.487	29.128	23.042	26.893	23.639	17.636
Arkitektskolen i Aarhus	1.824	1.791	1.793	2.566	2.615	2.709
Danmarks Biblioteksskoles Bibliotek	2.697	2.814	3.320	3.500	3.174	2.123
Danmarks Farmaceutiske Bibliotek	810	894	534	691	574	1.309
Danmarks Kunstbibliotek	3.912	4.149	3.850	4.196	3.751	2.190
Danmarks Pædagogiske Bibliotek	21.274	21.702	25.654	24.510	25.040	17.231
Danmarks Tekniske Universitetsbibliotek	6.092	3.852	1.848	1.577	1.232	1.242
Danmarks Veterinær- og Jordbrugsbibliotek	14.087	12.663	13.105	11.484	11.813	5.493
Det Kongelige Danske Musikkonservatoriums Bibliotek	133	148	111	92	84	85
CBS Bibliotek	23.842	21.217	18.477	14.809	13.732	12.040
ASB Bibliotek	4.009	3.966	4.911	3.755	3.350	4.537
Kunstakademiets Arkitektskoles Bibliotek	885	1.215	1.250	1.000	2.100	2.223
I alt	318.203	297.227	273.304	296.885	302.836	240.162

Kilde: Biblioteksårbog, Statistik for forskningsbibliotekerne: 1997, 1998 og 1999. Forskningsbiblioteksstatistik: 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005 og 2006.

Tabel 2a: 1997, Tabel 1: 1998, 1999, 2000 og 2001, Tabel 2: 2002, 2003, 2004, 2005 og 2006.

Fremgår ikke af Forskningsbiblioteksstatistik 2001, men er efterfølgende udregnet som forskellen mellem den samlede tilvækst og de øvrige opgørelser af tilvækst udover bøger og seriepublikationer.

Det Kongelige Bibliotek og Danmarks Naturvidenskabelige Bibliotek blev sammenlagt i 2006 og hedder derefter Det Kongelige Bibliotek: Nationalbibliotek og Københavns Universitetsbibliotek.

Årsagen til Statsbibliotekets stigning i tilvækst skal findes i ændrede opgørelsesmetoder for tidsskrifter.

Syddansk Universitetsbibliotek er sammenlagt med Odense Tekniske Bibliotek fra 2006.

Bestand af elektroniske ressourcer

Tilvækst af fysiske materialer kan ikke anskues uafhængigt af beholdningen af elektroniske ressourcer. Nogle elektroniske ressourcer er en erstatning af materialer, der tidligere fandtes i fysisk form. Andre er digitale kopier, der i det mindste i en overgangsperiode publiceres i begge former.

Bestanden af elektroniske ressourcer fra bibliotekernes egne servere er stort set uændret fra 2005 til 2006. Set over en kort årrække fra 2002 til 2006 er der tale om en stigning på 124 %. Fra 2005 til 2006 ses et marginalt fald,

som dækker over betydelige variationer på de enkelte biblioteker. En række biblioteker har haft en ganske stærk stigning i antallet af elektroniske ressourcer på egne servere, mens andre har haft betydelige fald i bestanden. Roskilde Universitetsbibliotek har således en stigning på næsten 52 %. Aalborg Universitetsbibliotek har en stigning på næsten 57 %, mens andre biblioteker, som for eksempel CBS Bibliotek, har et fald i antallet af ressourcer på egne servere på 73 %.

Det Kongelige Bibliotek tegner sig for langt størstedelen af elektroniske ressourcer på egne servere. Det Kongelige

Tabel 7

Via egne servere

Via eksterne servere

Bibliotekets bestand af elektroniske ressourcer	Via egne servere					Via eksterne servere				
	2002	2003	2004	2005	2006	2002	2003	2004	2005	2006
Det Kongelige Bibliotek	66.577	96.530	113.768	128.579	137.001	13.032	25.366	36.447	46.551	55.509
Statsbiblioteket	332	336	7.926	18.985	13.940	8.162	9.985	14.017	43.177	53.822
Roskilde Universitetsbibliotek	106	134	134	1.346	2.035	5.547	19.562	26.471	33.427	40.928
Syddansk Universitetsbibliotek	64	60	42	30	12	7.307	8.750	14.040	17.175	65.320
Aalborg Universitetsbibliotek	56	57	390	1.772	2.778	7.132	23.158	39.469	45.388	58.529
Arkitektskolen i Aarhus, Biblioteket	3	5	2	1		4	3	57	22.139	0
Danmarks Biblioteksskoles Bibliotek	12	26	154	328	9	4.068	14.998	19.702	26.529	34.102
Danmarks Farmaceutiske Bibliotek	5			2	0	2.613	2.763	4.066	4.100	4.475
Danmarks Kunstbibliotek	99	99		0	0	83	83	116	117	165
Danmarks Pædagogiske Bibliotek	4	5	210	389	389	3.523	32.902	14.553	15.349	14.617
Danmarks Tekniske Universitetsbibliotek	2.272	2.275	2.378	2.378	2.899	3.023	7.454	30.247	30.964	35.071
Danmarks Veterinær- og Jordbrugsbibliotek	2.922	59	42	42	25	4.498	4.951	5.116	5.351	5.091
Det Kongelige Danske Musikkonservatoriums Bibliotek									1	1
CBS Bibliotek			6.558	7.316	1.966	4.255	5.070	5.824	6.251	33.000
ASB Bibliotek	193	724	677	1.819	1.712	8.032	22.246	36.573	38.114	45.613
Kunstakademiets Arkitektskoles Bibliotek	1		2	3	1	119	169	182	69	203
I alt	72.646	100.310	132.283	162.990	162.767	71.398	177.460	246.880	334.702	446.446

Kilde: Forskningsbibliotekernes indberetninger: 2002, 2003, 2004, 2005 og 2006.

Det Kongelige Bibliotek og Danmarks Naturvidenskabelige Bibliotek blev sammenlagt i 2006 og hedder derefter Det Kongelige Bibliotek: Nationalbibliotek og Københavns Universitetsbibliotek.

2003	2004	2005	2006
61.910	81.370	60.516	49.578
81.239	76.597	104.432	198.475
11.982	12.039	9.141	9.613
20.500	23.000	21.000	48.700
17.467	19.744	11.435	14.061
2.296	2.319	2.030	1.791
1.988	1.739	1.514	1.659
558	387	1.734	2.466
2.327		4.311	3.184
15.516	16.867	13.610	13.157
6.153	7.937	5.076	5.837
15.430	6.358	6.368	5.388
93	86		232
13.399	12.057	11.356	14.473
5.306	3.583	2.657	3.068
5.240	3.996	3.498	3.103
261.404	268.079	258.678	374.785

Biblioteks andel af denne type ressourcer udgør i 2006 85 % af ressourcerne på de 16 bibliotekers egne servere. Dette skyldes formentlig de omfattende digitaliseringsprojekter på biblioteket. Tilsvarende kan tilvæksten i Statsbibliotekets bestand på egne servere også forklares med digitaliseringsprojekter, hvor egne materialer digitaliseres.

Mønsteret vedrørende bestanden af elektroniske ressourcer på eksterne servere forekommer mere regelret. Her er der samlet set sket en meget kraftig stigning fra 2005 til 2006. Stigningen er på 33,4 %. Denne stigning fortsætter

Tabel 8
Elektroniske seriepublikationer, antal titler

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Det Kongelige Bibliotek	2270	3829	13.350	12.922	16.617	21.162	22.955
Statsbiblioteket	8.000	8.743	8.138	9.963	12.344	15.748	17.749
Roskilde Universitetsbibliotek		5.220	5.460	7.265	8.422	9.577	10.823
Syddansk Universitetsbibliotek	5.400	7.100	7.303	8.700	13.700	16.800	18.630
Aalborg Universitetsbibliotek	5.096	6.129	6.935	10.302	18.602	18.754	23.507
Arkitektskolen i Aarhus		2	2				
Danmarks Biblioteksskoles Bibliotek	196	3.200	3.600	2.402	2.003	3.497	4.450
Danmarks Farmaceutiske Bibliotek			2.608	2.750	4.051	4.080	4.438
Danmarks Kunstbibliotek			107	107	110	110	156
Danmarks Pædagogiske Bibliotek	590	1.504	3.516	3.718	5.297	4.639	4.007
Danmarks Tekniske Universitetsbibliotek			5.048	9.473	11.312	11.491	12.882
Danmarks Veterinær- og Jordbrugsbibliotek	2.200	3.644	7.387	4.780	4.425	4.797	5.041
Det Kongelige Danske Musik konservatoriums Bibliotek							
CBS Bibliotek	2.092	4.250	4.255	5.070	12.382	13.567	33.707
ASB Bibliotek	5.887	6.573	7.701	10.162	20.904	17.925	19.856
Kunstakademiets Arkitektskoles Bibliotek	1	16	115	168	173	59	188
I alt	31.732	50.210	75.525	87.782	130.342	142.206	178.389

Kilde: Biblioteksårbog, Forskningsbiblioteksstatistik: 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 og 2005.

Tabel 5: 2000 og 2001, Tabel 7: 2002, 2003, 2004 og 2005.

I forhold til til Forskningsbiblioteksstatistik 2000 er Danmarks Veterinær- og Jordbrugsbiblioteks antal elektroniske seriepublikationstitler blevet korrigeret til anslåede 2.200.

Danmarks Tekniske Universitetsbiblioteks oplysninger for 2000 og 2001 er i forhold til Forskningsbiblioteksstatistik 2000 og 2001 ændret til uoplyst.

Danmarks Pædagogiske Bibliotek har i 2003 opgivet antal titler til i alt 32.718, idet Lexis-Nexis på 29.000 titler er talt med.

Disse er her trukket fra da de andre biblioteker ikke har talt Lexis-Nexis med. Det samme gør sig gældende for ASB Bibliotek.

Det Kongelige Bibliotek og Danmarks Naturvidenskabelige Bibliotek blev sammenlagt i 2006 og hedder derefter Det Kongelige Bibliotek: Nationalbibliotek og Københavns Universitetsbibliotek.

de tidligere års kraftige stigning og dækker primært over, at forskningsbibliotekerne får adgang til flere og flere elektroniske tidsskrifter. De fleste biblioteker har haft en stigning. Til undtagelserne hører blandt andet Danmarks Pædagogiske Bibliotek, som har haft et mindre fald.

Den samlede stigning i antallet af elektroniske ressourcer på eksterne servere fra 2005 til 2006 på over 100.000 kan tilskrives en stor vækst på enkelte biblioteker. Syddansk Universitetsbibliotek og CBS Bibliotek tegner sig således for en meget stor del af en samlede stigning. Samlet er antallet af elektroniske ressourcer siden 2002 steget med 525 %.

I tabel 8 ses en opgørelse over antallet af titler af elektronisk seriepublikationer. De elektroniske seriepublikationer er en delmængde af de elektroniske ressourcer.

Også på dette område er der fra 2005 til 2006 tale om en betragtelig vækst. Samlet for bibliotekerne er den på 25,4 %. Denne vækst fordeler sig jævnt på alle bibliotekerne med undtagelse af CBS Bibliotek, der har haft en vækst på 148 % fra 2005 til 2006. CBS Bibliotek står således for noget mere end halvdelen af stigningen fra 2005 til 2006, målt i antal titler.

Ved at sammenholde tabel 8 med tabel 7 fås en indikation af forholdet mellem elektroniske tidsskrifter og andre typer af digitale ressourcer som e-bøger i bred forstand. Det fremgår, at brugerne i stigende grad får adgang til andre typer elektroniske ressourcer end tidsskrifter gennem de eksterne servere

Det er bemærkelsesværdigt at se på stigningen i antallet af elektroniske seriepublikationer siden 2000. Stigningen har samlet været på 462 %, hvilket indikerer, at brugerne har fået en meget større materialeforsyning at søge og vælge i.

Bestand af fysiske serierpublicationer

Denne meget store vækst i antallet af digitale tidsskrifter eller serierpublicationer er interessant i forholdet til bestanden af trykte serierpublicationer. Tabel 9 giver en oversigt over antallet af abonnemeter på de trykte serierpublicationer.

Antallet af abonnemeter på trykte serierpublicationer er faldet hvert år fra 2000 til og med 2005. Faldet i denne periode var på 41 %. På denne baggrund er det interessant, at antallet af abonnemeter er steget fra 2005 til 2006. Stigningen er på 5,3 %. Udsvingene på de enkelte forskningsbiblioteker er forholdsvis små. Det er Det Kongelige Bibliotek, der står for langt hovedparten af stigningen i antallet af trykte abonnemeter på serierpublicationer.

Besøg og arrangementer

Der har siden 2002 været foretaget opgørelser over antallet af aktive lånere og fysiske besøg på forskningsbibliotekerne. Udviklingen fremgår af tabel 10.

Når den manglende indberetning fra Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek tages i betragtning, kan man konstatere, at antallet af aktive lånere var stabilt i 2002 til 2005, mens der fra 2005 til 2006 er tale om et fald, der er forholdsvis lille, men dog udgør 4,9 %. Faldet i antallet af aktive lånere fremkommer på baggrund af flere modsatrettede tendenser, hvor enkelte biblioteker har haft stigninger og andre har haft fald. Mellem disse yderpunkter kan der for de flestes bibliotekers vedkommende registreres en svagt nedadgående tendens. Det Kongelige Bibliotek har haft en stor stigning i antallet af aktive lånere. Stigningen er på 15,7 %. Danmarks Kunstbibliotek har også haft en markant procentvis stigning på 15,5 %. Vi ser især et stort fald i antallet af aktive lånere på et bibliotek. Det drejer sig om CBS Bibliotek. Her har antallet i perioden fra 2002 ligget stabilt på knap 30.000 aktive lånere, men det er faldet drastisk fra 2005 til 2006. Faldet er så stort, at det tegner sig for hovedparten af faldet i antallet af aktive lånere, som de er fremstillet i tabel 10. Faldet i registreringen af antallet af aktive lånere på CBS Bibliotek skyldes et skift til et nyt bibliotekssystem i 2006.

Antallet af fysiske besøg er ligeledes opgjort siden 2002. Som det fremgår af tabel 10, har indberetninger for de enkelte biblioteker været uens. Dette er også tilfældet, når vi ser på ændringerne fra 2005 til 2006. Der tegner sig ikke et entydigt mønster. Nogle biblioteker registrerer et fald, andre en stigning i antallet af besøg. Andre igen har nærmest en status quo. Overordnet ses en tendens til et svagt fald i antallet af besøgende på de 16 biblioteker som helhed.

Tabel 9
Serierpublicationer, antal trykte abonnemeter

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Det Kongelige Bibliotek	48.861	47.047	46.778	39.999	29.853	26.759	30.746
Statsbiblioteket	38.000	39.937	40.327	38.030	36.731	38.026	39.383
Roskilde Universitetsbibliotek	4.656	4.154	3.226	2.888	2.785	2.386	2.071
Syddansk Universitetsbibliotek	9.782	9.941	7.846	4.947	4.207	3.617	3.688
Aalborg Universitetsbibliotek	9.780	10.509	4.115	3.594	3.229	2.438	2.154
Arkitektskolen i Aarhus	172	160	166	165	174	177	177
Danmarks Biblioteksskoles Bibliotek	1.426	1.395	1.038	1.035	642	622	574
Danmarks Farmaceutiske Bibliotek	247	249	249	118	118	125	109
Danmarks Kunstbibliotek	367	365	306	266	266	267	509
Danmarks Pædagogiske Bibliotek	3.617	3.925	3.072	2.909	2.917	2.381	2.127
Danmarks Tekniske Universitetsbibliotek	5.791	5.341	1.266	773	701	639	453
Danmarks Veterinær- og Jordbrugsbibliotek	6.769	8.193	2.248	2.384	1.992	1.954	2.004
Det Kongelige Danske Musikkonservatoriums Bibliotek	147	148	141	5	113	114	114
CBS Bibliotek	2.773	2.638	1.989	1.034	920	850	557
ASB Bibliotek	4.184	850	510	486	404	376	308
Kunstakademiets Arkitektskoles Bibliotek	215	218	193	191	182	136	202
I alt	136.787	135.070	113.470	98.824	85.234	80.867	85.176

Kilde: Biblioteksårbog, Forskningsbiblioteksstatistik: 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005 og 2006.

Tabel 2: 2000 og 2001, Tabel 1: 2002, 2003, 2004, 2005 og 2006.

Det Kongelige Bibliotek og Danmarks Naturvidenskabelige Bibliotek blev sammenlagt i 2006 og hedder derefter Det Kongelige Bibliotek: Nationalbibliotek og Københavns Universitetsbibliotek.

Tabel 10

	Antal aktive lånere					Fysiske besøg				
	2002	2003	2004	2005	2006	2002	2003	2004	2005	2006
Det Kongelige Bibliotek	22.174	20.582	30.953	32.461	37.558	962.141	961.007	902.325	876.731	817.667
Statsbiblioteket	22.958	21.770	18.133	18.502	18.128	442.930	439.134	427.080	422.692	422.100
Roskilde Universitetsbibliotek	11.021	9.456	9.822	9.824	9.653		146.747	160.572	145.963	122.802
Syddansk Universitetsbibliotek	10.941	10.676	10.792	11.300	11.800	451.200	380.000	560.800	525.800	521.300
Aalborg Universitetsbibliotek	11.573	11.765	11.874	11.638	11.287					
Arkitektskolen i Aarhus	1.867	1.660	1.589	1.597	1.481					
Danmarks Biblioteksskoles Bibliotek	1.407	1.979	2.011	1.908	1.901					
Danmarks Farmaceutiske Bibliotek	599	519	599	784	1.074	51.157	51.866	41.701		38.412
Danmarks Kunstbibliotek	2.451	3.081	3.783	4.406	5.090					
Danmarks Pædagogiske Bibliotek	9.292	9.479	8.883	8.940	8.944	92.754	102.493	92.133	91.736	86.300
Danmarks Tekniske Universitetsbibliotek	5.763	6.004	5.578	5.545	5.031	169.136	172.256	221.192	194.494	122.807
Danmarks Veterinær- og Jordbrugsbibliotek	5.038	4.600	5.417	4.285	4.133		83.767	104.554	97.418	106.474
Det Kongelige Danske Musikkonservatoriums Bibliotek										
CBS Bibliotek	27.938	29.040	28.898	28.560	16.848	877.885	1.009.167	1.071.282	1.067.112	1.113.412
ASB Bibliotek	5.845	5.568	5.488	5.150	4.742	241.579	353.073		329.980	338.628
Kunstakademiets Arkitektskoles Bibliotek		3.506	3.515	3.410	3.354	49.305	50.500	52.600	53.105	45.170
I alt	138.867	139.685	147.335	148.310	141.024	3.338.087	3.750.010	3.634.239	3.805.031	3.735.072

Kilde: Forskningsbiblioteksstatistik 2002, 2003, 2004, 2005 og 2006. Tabel 9.

Det Kongelige Bibliotek og Danmarks Naturvidenskabelige Bibliotek blev sammenlagt i 2006 og hedder derefter Det Kongelige Bibliotek: Nationalbibliotek og Københavns Universitetsbibliotek.

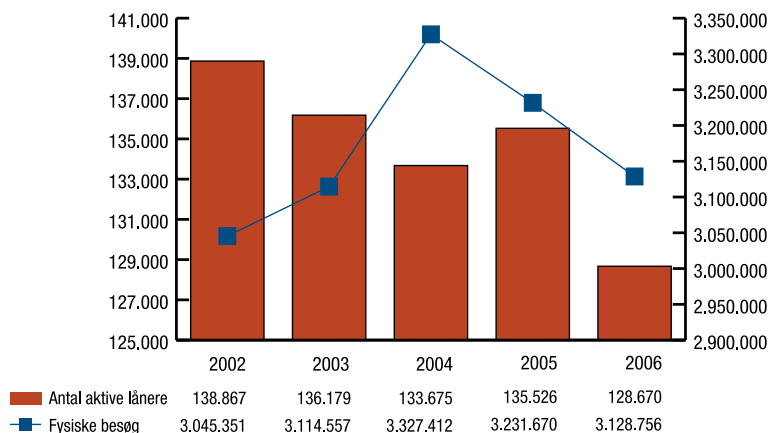
Dette svage fald dækker over nogle betydelige variationer, hvor Det Kongelige Bibliotek, Roskilde Universitetsbibliotek, Danmarks Tekniske Universitetsbibliotek samt Kunstakademiets Arkitektskolens Bibliotek tegner sig for store procentuelle fald fra 2005 til 2006. Til gengæld ser vi også nogle markante stigninger i indrapporteringerne af antal besøgende. Der er store stigninger på Danmarks Veterinær- og Jordbrugsbibliotek og på CBS Bibliotek. Derimod har ASB Bibliotek registreret et procentuelt fald på over 15 % fra 2005 til 2006.

I figur 4 er udviklingen i antallet af aktive lånere og antal besøg vist som tendens. Med de forbehold, der er taget ovenfor, kan figuren heller ikke læses som andet end en tendens.

Det er naturligvis vigtigt at være opmærksom på, at antallet af besøg er en kategori, der er vanskelig at opgøre helt nøjagtigt, hvorfor det vil være rimeligt at antage, at der kan være endog ganske store unøjagtigheder i tallene.

Det er også vigtigt at være opmærksom på, at kategorien aktive lånere er knyttet til de fysiske enheder. Faldet i udlånet af fysiske enheder stemmer således meget fint overens med tendensen til fald i antallet af aktive lånere. Indirekte kan man sige, at denne statistikdefinition vil medføre, at antallet af aktive lånere formentlig vil falde de kommende år, alene i kraft af væksten af digitale og elektroniske ressourcer.

Figur 4 Aktive lånere og fysiske besøg for de biblioteker, der har opgivet antallet i 2002, 2003, 2004, 2005 og 2006

Note: I alt 14 biblioteker har opgivet antal aktive lånere for samtlige år i perioden 2002-2005, mens 8 biblioteker har opgivet antal fysiske besøg for samme periode.

Personaleforbrug

De 16 forskningsbiblioteker havde i 2006 et samlet forbrug af personaleårsværk på 1.061,9. Forbruget er opgjort uden, at personer i beskæftigelsesordninger er medtaget. Der er altså tale om et meget lille og næsten ikke målbart fald siden 2005.

Set i et længere perspektiv på ti år fremgår det, at personaleforbruget steg i perioden 1997 til 2000, hvorefter det hvert år er faldet. Det største fald kan registreres mellem årene 2001 og 2002. Faldet i personaleforbrug fra 2003 og fremefter er meget beskedent hvert år.

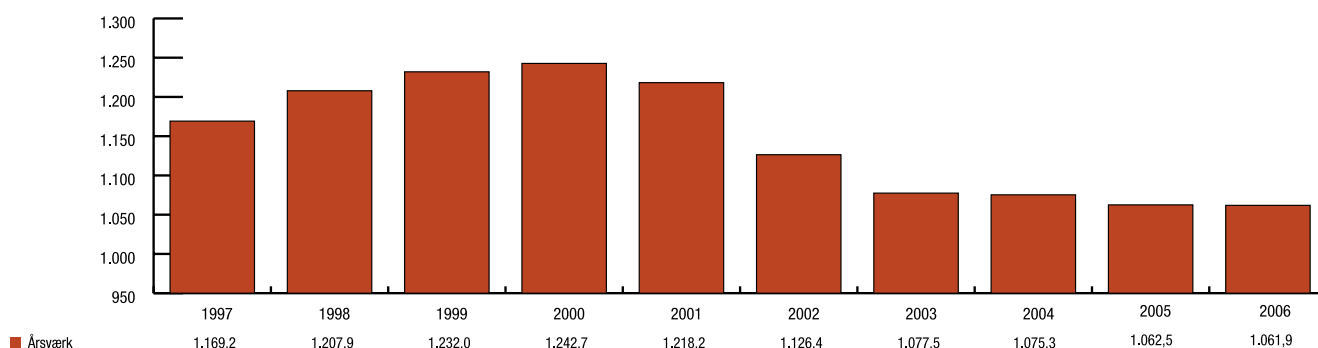
I perioden fra 1997 til 2006 er personaleforbruget i alt faldet med 9 %. Disse 9 % dækker altså over en periode med stigninger og en efterfølgende periode med fald i personaleforbruget.

Tabel 11 viser udviklingen i personaleforbruget på det enkelte forskningsbibliotek.

Udviklingen har været meget forskellig på de enkelte biblioteker. Udviklingen kan være vanskelig at sammenligne, fordi der er tale om 16 biblioteker, der har fra cirka fire årsværk for det mindste til cirka 380 årsværk som det største. Det er da også blandt to af de mindste biblioteker, at vi kan se, at årsværket er større i 2006 end det var i 1997. Det drejer sig om Danmarks Farmaceutiske Bibliotek og Det Kongelige Danske Musikkonservatoriums Bibliotek. Hvis vi ser bort fra disse, er der enten tale om status quo eller fald i antallet af personale. Et af de største både absolutte og procentvise fald står Danmarks Pædagogiske Bibliotek for, idet antallet af årsværk her er reduceret med 36 % siden 1997.

Hvis man blot ser på udviklingen fra 2005 til 2006, er der på halvdelen af bibliotekerne, tale om en lille stigning i årsværksforbruget. Umiddelbart ser det således ud til, at tendensen til forholdsvis store personalereduktioner er stoppet.

Figur 5 16 forskningsbibliotekers forbrug af årsværk eksklusiv beskæftigelsesordninger

Tabel 11

Personale i årsværk ekskl. beskæftigelsesordninger mv.

	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Det Kongelige Bibliotek	397,8	410,2	424,6	422,7	414,2	408,5
Statsbiblioteket	213,2	248,8	252,1	264,0	246,3	219,9
Roskilde Universitetsbibliotek	48,6	49,3	50,3	50,7	46,6	44,9
Syddansk Universitetsbibliotek	99,7	99,1	93,9	93,6	94,5	93,9
Aalborg Universitetsbibliotek	68,2	71,2	69,7	73,9	72,2	71,2
Arkitektskolen i Aarhus	4,3	4,3	4,7	4,0	4,4	4,3
Danmarks Biblioteksskoles Bibliotek	9,7	9,0	8,1	8,2	7,9	8,1
Danmarks Farmaceutiske Bibliotek	7,6	7,6	7,6	7,9	8,6	8,3
Danmarks Kunstbibliotek	18,9	18,6	19,2	19,5	19,1	17,9
Danmarks Pædagogiske Bibliotek	58,2	60,0	58,8	56,7	56,4	49,8
Danmarks Tekniske Universitetsbibliotek	83,2	76,5	87,2	91,0	88,6	61,3
Danmarks Veterinær- og Jordbrugsbibliotek	38,8	41,9	44,5	41,9	42,8	37,4
Det Kongelige Danske Musikkonservatoriums Bibliotek	4,9	4,9	4,0	4,0	4,0	4,0
CBS Bibliotek	66,4	60,8	58,1	55,6	62,4	51,7
ASB Bibliotek	32,0	28,9	33,3	33,2	34,3	30,9
Kunstakademiets Arkitektskoles Bibliotek	17,7	16,8	15,9	15,8	15,9	14,3
I alt	1.169,2	1.207,9	1.232,0	1.242,7	1.218,2	1.126,4

Kilde: Biblioteksårbog, Statistik for forskningsbibliotekerne: 1997, 1998 og 1999. Forskningsbiblioteksstatistik: 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005 og 2006.

Tabel 4: 1997, Tabel 6: 1998, 1999, 2000 og 2001, Tabel 10: 2002, 2003, 2004, 2005 og 2006.

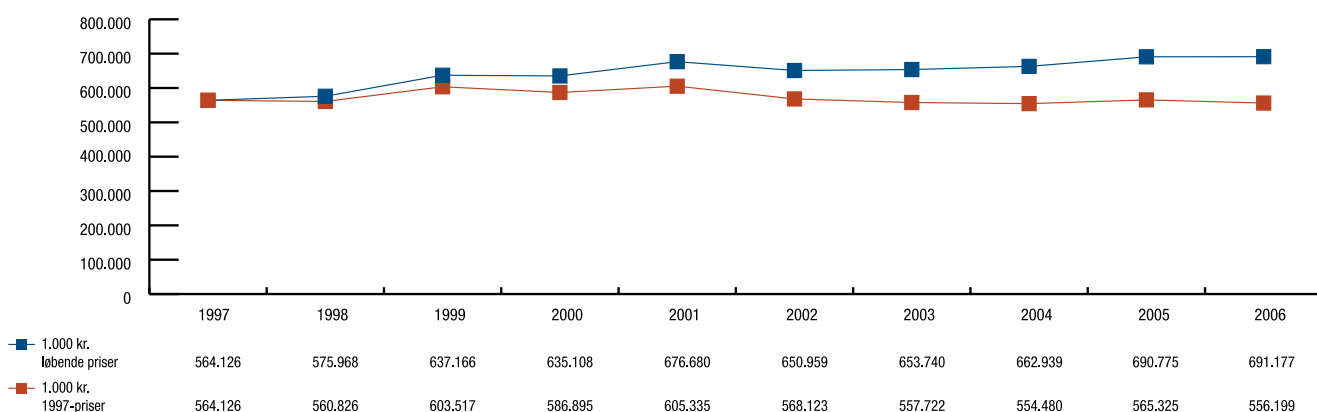
Ekskl. ansatte via beskæftigelsesordninger mv. opgjort som årsværk. Et årsværk = 1.924 bevilningstimer.

Det Kongelige Bibliotek og Danmarks Naturvidenskabelige Bibliotek blev sammenlagt i 2006 og hedder derefter Det Kongelige Bibliotek: Nationalbibliotek og Københavns Universitetsbibliotek.

2003	2004	2005	2006
389,5	392,0	389,4	377,8
219,2	220,5	227,8	225,3
43,4	43,8	43,0	43,4
94,4	90,2	86,7	90,7
66,8	66,1	64,0	65,4
4,3	5,1	4,7	4,3
8,0	8,0	8,0	8,0
6,5	8,3	8,3	8,6
16,9	16,4	15,3	15,5
50,7	42,7	38,7	37,2
47,5	52,7	53,9	63,2
32,9	30,9	29,8	30,1
4,5	6,4	6,1	6,1
51,3	50,2	45,4	46,6
28,0	28,7	28,3	26,5
13,6	13,3	13,1	13,2
1.077,5	1.075,3	1.062,5	1.061,9

Figur 6 16 forskningsbibliotekers samlede udgifter 1997-2006 i 1.000 kr.

Driftsudgifter

Udgifter og indtægter vises både i løbende priser og i faste priser. De faste priser er beregnet med udgangspunkt i 1997, og det er naturligvis de faste priser, der er de mest interessante, når økonomiske udviklingslinjer skal tolkes.

Udgifterne har i faste priser siden 1997 ligget forholdsvis stabilt. Der har været perioder med svage stigninger, og der har været perioder med svage fald. Udgifterne for 2006 har været mindre, end de var året før. Faldet er på 1,6 % i faste priser.

Det overordnede billede er dog, at udgifterne har ligget på et stabilt niveau i analyseperioden, når de 16 forskningsbiblioteker ses under et.

Tabel 12 viser udgiftsniveauet for de enkelte forskningsbiblioteker i perioden 1997 til 2006. Tabellen viser udgifterne i løbende priser.

Tabellen viser således, at de økonomiske betingelser for det enkelte forskningsbibliotek er meget forskellige. Nogle biblioteker, som for eksempel Det Kongelige Bibliotek, har i kroner og øre fået færre midler i 2006 end året før. Det gælder også andre biblioteker som for eksempel Dan-

Tabel 12
Forskningsbibliotekernes udgifter i alt i løbende priser, i 1.000 kr.

	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Det Kongelige Bibliotek	193.939	194.832	206.195	202.361	231.488	228.537
Statsbiblioteket	96.938	113.937	129.867	128.402	133.019	129.287
Roskilde Universitetsbibliotek	25.310	26.845	29.890	26.812	33.379	23.872
Syddansk Universitetsbibliotek	53.785	45.007	53.484	51.218	54.042	55.289
Aalborg Universitetsbibliotek	36.168	37.502	42.290	40.967	43.623	40.946
Arkitektskolen i Aarhus	1.546	1.585	1.689	1.651	1.852	2.228
Danmarks Biblioteksskoles Bibliotek	4.423	3.899	3.893	4.223	3.866	3.283
Danmarks Farmaceutiske Bibliotek	3.928	3.415	3.639	4.270	4.360	5.152
Danmarks Kunstbibliotek	6.846	7.326	7.917	8.318	8.811	10.752
Danmarks Pædagogiske Bibliotek	24.983	26.168	26.854	29.755	31.187	26.317
Danmarks Tekniske Universitetsbibliotek	44.997	48.310	58.408	61.710	52.576	50.403
Danmarks Veterinær- og Jordbrugsbibliotek	18.695	18.836	21.189	20.818	20.715	19.865
Det Kongelige Danske Musikonservatoriums Bibliotek	2.358	375	1.633	1.561	1.608	
CBS Bibliotek	29.300	28.300	28.671	30.907	32.533	30.454
ASB Bibliotek	14.855	13.742	15.586	16.218	17.606	17.863
Kunstakademiets Arkitektskoles Bibliotek	6.055	5.890	5.959	5.918	6.017	6.713
I alt i løbende priser	564.126	575.968	637.166	635.108	676.680	650.959
I alt i faste 1997-priser	564.126	560.826	603.517	586.895	605.335	568.123

Kilde: Biblioteksårbog, Statistik for forskningsbibliotekerne: 1997, 1998 og 1999. Forskningsbiblioteksstatistik: 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005 og 2006.

Tabel 5b: 1997, Tabel 9: 1998, 1999, 2000 og 2001, Tabel 11: 2002, 2003 og 2004.

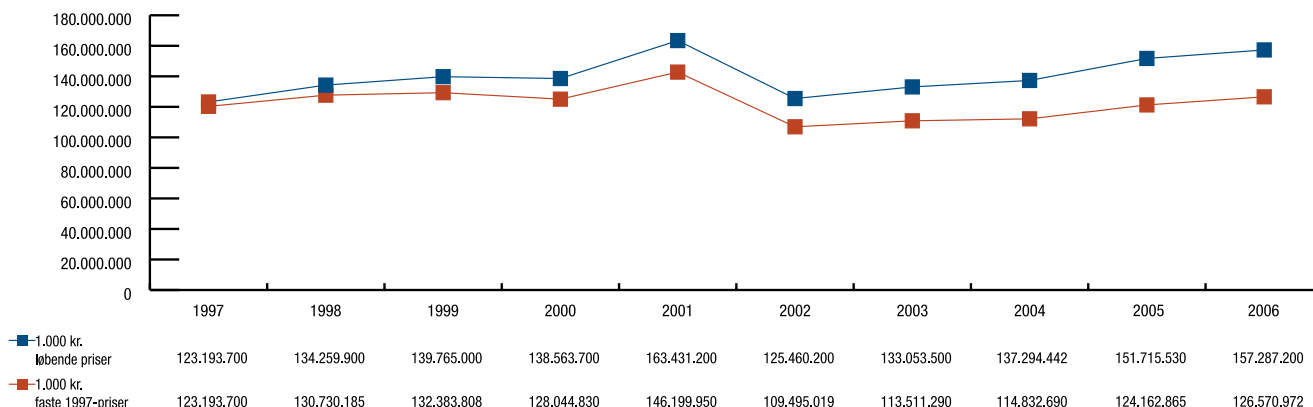
Af Forskningsbiblioteksstatistik 2001 fremgår værdien 1.825,9. Den er senere korrigeret af Danmarks Farmaceutiske Bibliotek til 4.359,6.

Ikke opgivet i 2002.

Det Kongelige Bibliotek og Danmarks Naturvidenskabelige Bibliotek blev sammenlagt i 2006 og hedder derefter Det Kongelige Bibliotek: Nationalbibliotek og Københavns Universitetsbibliotek.

Figur 7 16 forskningsbibliotekers udgifter til indkøb af samtlige materialeformer 1997-2006 ⁹

marks Farmaceutiske Bibliotek. Til gengæld er andre, blandt andet Roskilde Universitetsbibliotek og Syddansk Universitetsbibliotek, kommet godt ud af året 2006. Det skal understreges, at der bag de enkelte udviklinger kan ligge en række forklaringer som for eksempel en forskellig indførelsestakt af informationsteknologi som udlåns- og afleveringsautomater.

Udgifter til indkøb af materialer

De 16 forskningsbiblioteker har samlet set været i stand til at øge ressourcerne til indkøb af materialer siden 2002, der udgjorde et markant lavpunkt i perioden, som statistikken dækker. Fra 2005 til 2006 er der i faste priser brugt 4,4 % mere på materialer. Siden 2002 er der anvendt 18 % mere til materialer, igen målt i faste priser.

Denne stigning i materialeudgifterne, målt i faste priser, dækker, som det fremgår af tabel 13 på næste side, over meget store lokale variationer.

Ni af de 16 biblioteker har haft stigninger i forhold til 2005 i deres materialeudgifter. Syv af bibliotekerne har haft et fald. De største stigninger i udgifter til materialeforbruget finder vi hos Syddansk Universitetsbibliotek, der har haft en stigning på næsten 23 %. Danmarks Biblioteksskoles Bibliotek har haft en stigning på 25 %. ASB Bibliotek har haft en stigning på næsten 28 %.

Selvom der kan være mange lokale forklaringer på fald og stigninger, er det generelle indtryk dog, at der arbejdes målrettet med øgning af materialeforsyningen til brugerne på forskningsbibliotekerne.

	2003	2004	2005	2006
	228.181	227.195	240.028	229.219
	134.131	136.775	145.017	145.266
	26.918	25.373	28.476	32.431
	49.209	51.860	53.623	57.419
	46.016	47.104	47.624	48.775
	2.498	2.854	2.873	2.767
	3.981	4.255	4.183	4.497
	4.807	6.403	6.266	5.818
	11.436	11.989	11.156	11.229
	27.592	25.501	23.140	23.275
	44.069	50.661	52.708	51.317
	19.484	19.373	20.194	20.741
	1.561	293	339	2.013
	29.986	29.947	32.663	33.682
	16.616	16.351	15.645	16.245
	7.255	7.006	6.840	6.485
	653.740	662.939	690.775	691.177
	557.722	554.480	565.325	556.199

Tabel 13 ⁹

Indkøb af samtlige materialeformer i kr.

	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Det Kongelige Bibliotek	35.639.500	35.844.300	35.611.900	38.806.600	49.109.100	41.339.700
Statsbiblioteket	17.527.700	22.038.400	26.119.000	24.684.800	30.238.600	19.602.600
Roskilde Universitetsbibliotek	7.715.300	22.038.400	8.631.200	7.529.100	9.136.500	4.289.200
Syddansk Universitetsbibliotek	17.257.200	6.803.400	14.155.600	15.290.300	17.711.000	17.998.100
Aalborg Universitetsbibliotek	11.430.800	10.766.900	14.294.000	11.726.900	13.777.100	8.680.600
Arkitektskolen i Aarhus	359.200	358.200	337.900	427.900	432.400	445.100
Danmarks Biblioteksskoles Bibliotek	1.782.400	1.455.000	1.587.800	1.335.600	1.163.700	1.118.100
Danmarks Farmaceutiske Bibliotek	1.344.400	1.077.900	1.287.000	1.510.200	1.516.400	1.899.700
Danmarks Kunstbibliotek	806.400	965.000	615.500	580.000	523.000	698.000
Danmarks Pædagogiske Bibliotek	4.398.400	5.065.000	6.134.500	6.582.800	7.316.600	5.370.600
Danmarks Tekniske Universitetsbibliotek	10.107.000	14.334.900	15.734.500	15.706.000	15.206.400	9.086.900
Danmarks Veterinær- og Jordbrugsbibliotek	4.897.900	4.400.700	6.088.000	5.419.600	5.637.200	4.618.200
Det Kongelige Danske Musikkonservatoriums Bibliotek	278.200	272.000	261.000	213.100	235.800	261.000
CBS Bibliotek	6.200.000	5.800.000	5.239.200	5.343.500	7.189.200	5.763.100
ASB Bibliotek	2.934.000	2.434.200	2.845.600	2.811.700	3.142.800	3.036.300
Kunstakademiets Arkitektskoles Bibliotek	515.300	605.600	822.300	595.600	1.095.400	1.253.000
I alt i løbende priser	123.193.700	134.259.900	139.765.000	138.563.700	163.431.200	125.460.200
I alt i faste 1997-priser	123.193.700	130.730.185	132.383.808	128.044.830	146.199.950	109.495.019

Kilde: Biblioteksårbog, Statistik for forskningsbibliotekerne: 1997, 1998 og 1999. Forskningsbiblioteksstatistik: 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 og 2005.

Tabel 5a: 1997, Tabel 9: 1998, 1999, 2000 og 2001, Tabel 11: 2002, 2003, 2004 og 2005.

Alle beløb er indberettet til Biblioteksstyrelsen i 1.000 kr., med en decimal. Beløbene i tabellen er derfor fremkommet ved at gange det indberettede med 1.000.

Ændrede bogføringsprincipper i forbindelse med sammenlægningen af OUB, HBSK, og SUC.

Beregnet ud fra medianen af opgørelserne i perioden 1994 - 2001.

Det Kongelige Bibliotek og Danmarks Naturvidenskabelige Bibliotek blev sammenlagt i 2006 og hedder derefter Det Kongelige Bibliotek: Nationalbibliotek og Københavns Universitetsbibliotek.

Opsummering

2006 har været et interessant år på forskningsbiblioteksområdet. Udlånet af fysiske materialer er for første gang faldet rigtig meget. Antallet af fornyelser af bøger er for første gang i mange år faldet. Dette indikerer, at den ændring i brugernes anvendelse af materialer, man har kunnet se i flere år, for alvor er slået igennem: Brugere har taget de elektroniske ressourcer til sig. Vi ser da også stadig ganske kraftige stigninger i antallet af download fra især de eksterne servere. Stigningstakten i antallet af download er aftagende, men det kan formentlig ses som et udtryk for en tilpasning mellem udbud og behov.

Antallet af interurbane udlån stiger stadig. Det mest markante træk i denne type udlånsvirksomhed er i virkeligheden, at det er folkebibliotekerne, der bestiller litteraturen. Det skyldes utvivlsomt, at forskningsbibliotekernes kataloger er blevet meget mere synlige gennem bibliotek.dk og anden internetadgang. Det forholdsvis store udlån til folkebibliotekerne er i øvrigt med til at holde udlånet af fysiske materialer på forskningsbibliotekerne oppe. Forskningsbibliotekernes egne beholdninger af elektroniske dokumenter nedsætter behovet for interurbane udlån disse institutioner imellem. Over 75 % af de 16 forskningsbibliotekers interurbane udlån går til folkebibliotekerne. Der er inklusiv fornyelser tale om trekvart million udlån til folkebibliotekerne. Man kan også sige, at bibliotek.dk bidrager kraftigt til, at forskningsbibliotekernes bestand kommer alle borgere, der er interesserede, til gode. Vi ved dog fra andre undersøgelser, at studerende i vid udstrækning også bestiller litteratur på folkebibliotekerne.

Generelt set fortsætter tendensen med en mindre tilvækst af fysiske materialer på forskningsbibliotekerne og en stadig øgning af elektroniske ressourcer, hvilket skal ses inden for en samlet ramme til anskaffelser, som forskningsbibliotekerne har øget. Det er dog interessant, at antallet af fysiske serieabonnementer ikke længere falder. Det er steget en smule i 2006 og synes at have stabiliseret sig.

Det lille fald i antallet af aktive lånere reflekterer i virkeligheden mest, at disse er målt i forhold til det fysiske materiale. Der er ingen grund til at tro, at forskningsbibliotekerne samlet set har mistet brugere, aktivitetsniveauet i forhold til de elektroniske ressourcer taget i betragtning.

Selvom der er store variationer bibliotekerne imellem, kan det dog konstateres, at økonomien i det store og hele er stabil. Der er små fald i den samlede økonomiske ramme og i personaleforbruget, men i det store og hele er ændringerne marginale i forhold til 2005.

Generelt er der meget, der tyder på, at den drastiske ændring i adfærd, vi har set hos brugerne i de foregående års statistikker, er ved at stabilisere sig. Der er ingen tvivl om, at vi fremover vil se en større udnyttelse af elektroniske ressourcer på bekostning af de fysiske materialer, men udviklingen vil sandsynligvis forløbe med mindre drastiske spring end hidtil. Dette kan måske illustreres af bibliotek.dk. Her har vi set, at antallet af bestillinger er stagneret. Det gælder i øvrigt også folkebibliotekerne, hvor væksten er meget lille i forhold til tidligere. Det tyder på, at der måske kan anes et mætningspunkt, hvor brugen

2003	2004	2005	2006
45.090.500	44.305.000	47.699.800	48.190.200
21.535.700	22.520.100	25.397.600	24.269.400
7.841.500	5.645.700	8.311.300	8.826.700
11.378.000	14.246.500	15.743.300	19.357.000
13.860.800	13.025.500	15.219.000	15.745.300
503.600	565.400	526.900	591.600
1.137.000	1.484.400	1.062.000	1.328.900
1.488.400	2.443.400	1.883.800	1.805.100
677.400	670.500	813.300	802.300
5.178.600	5.329.600	5.199.400	5.171.100
11.809.000	14.232.600	14.896.700	15.913.700
5.567.100	5.511.400	5.902.200	5.615.000
261.000	293.242	339.230	188.000
2.430.800	3.111.800	5.093.300	5.425.300
2.992.600	2.719.500	2.432.100	3.108.000
1.301.500	1.189.800	1.195.600	949.600
133.053.500	137.294.442	151.715.530	157.287.200
113.511.290	114.832.690	124.162.865	126.570.972

vil finde et mere stabilt leje, indtil flere grupper af især studerende for alvor tager bibliotek.dk til sig. Det gør de naturligvis stadig i stigende grad, men de gør det også mere uafhængigt af bibliotekstype. Det sømløse bibliotek er således allerede en realitet, der anvendes af studerende.

Noter

¹ De 16 biblioteker er: Det Kongelige Bibliotek (Danmarks Nationalbibliotek og Københavns Universitetsbibliotek, heri indgår fra 2006 Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek), Statsbiblioteket, Roskilde Universitetsbibliotek, Syddansk Universitetsbibliotek (Odense Universitetsbibliotek, Handelshøjskole Syd samt Sydjysk Universitetscenter indtil 1998), Aalborg Universitetsbibliotek, Arkitektskolen i Aarhus, Danmarks Biblioteksskoles Bibliotek, Danmarks Farmaceutiske Bibliotek, Danmarks Kunstbibliotek (Kunstakademiets Bibliotek indtil 2003), Danmarks Pædagogiske Bibliotek (fra 2001 indgår afdelingen i Esbjerg ikke, fra 2002 ej heller afdelingerne i Haderslev, Odense, Skive, Vordingborg, Aalborg og Århus), Danmarks Tekniske Universitetsbibliotek, Danmarks Veterinær- og Jordbrugsbibliotek, Det Kongelige Danske Musikkonservatoriums Bibliotek, CBS Bibliotek (indtil 2005 Handelshøjskolens Bibliotek i København), ASB Bibliotek (indtil 2006 Handelshøjskolens Bibliotek i Århus) og Kunstakademiets Arkitektskoles Bibliotek (Byggeriets Studiearkiv indtil 1998).

² Det skal bemærkes, at antal download for 2003 er korrigeret til 5.511.376 (egne og eksterne servere) fra 6.082.201 som anført i *Forskningsbiblioteksstatistik 2003*. Differencen på 570.825 download skyldes en fejlregulering i 2003 statistikken. Endvidere er der foretaget regressionsanalyse for antal fornyelser i 2005 ved Det Kongelige Bibliotek, da biblioteket ikke har opgjort fornyelser for dette år. Regressionsberegningen er foretaget på baggrund af de statistikindberettede tal for perioden 2000-2004.

³ Det skal bemærkes, at der er sket et skift i opgørelsesmetoder i 2002, hvorfor udlånstillene for 2002 og frem ikke er helt sammenlignelige med årene før. Generelt vil udlånstillene være lidt højere i 2002 og fremefter på grund af nye optællingsmetoder for udlån af interurbanindlånt materiale og kopier.

⁴ Indberetningen af benyttelsen af bibliotekernes elektroniske ressourcer blev påbegyndt i 2000. 11 ud af 16 forskningsbiblioteker havde indberettet tal for antal download i 2000 mod 16 i 2005. Endvidere skal det bemærkes, at der er sket en korrektion i antal download ved Det Kongelige Bibliotek i forhold til forskningsbiblioteksstatistikken 2003.

⁵ Den særlige stigning i 1998 kan til dels skyldes, at Folkebibliotekernes Depotbibliotek og Folkebibliotekernes Indvandrerbibliotek blev overflyttet til Statsbiblioteket i 1998.

⁶ Statsbiblioteket har ikke udspecificeret interurbanudlånet til folkebiblioteker i Danmark før 2003, hvorfor 2002 ikke medtages i tabellen.

⁷ Det skal bemærkes, at tallene i tabel 4 viser bestillinger til alle forskningsbiblioteker og ikke kun til de 16 forskningsbiblioteker.

⁸ Stigningen i interurbanudlånet ved Statsbiblioteket på 102.395 enheder skyldes hovedsageligt ændringer i bibliotekets opgørelsesmetode for interurbanudlån med virkning fra 2004.

⁹ Følgende indeks er benyttet til udregning af faste 1997-priser:

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
%	2,4	2,7	2,8	2,5	2,3	2,5	2,3	2,0	2,2	1,7
Indeks	100	102,7	105,5	108,1	111,8	114,5	117,2	120,0	122,0	124,2

Kilde: www.oav.dk

Hovedtendenser i biblioteksbenyttelsen

Dette kapitel om tendenser i årets biblioteksstatistik maler med den brede pensel. Det er ikke ambitionen at gentage nogle af de mange tal og beregninger, der er foretaget i kapitlerne om henholdsvis folkebiblioteker og forskningsbiblioteker. Kapitlet peger derfor på udviklingstendenser i det samarbejdede biblioteksvæsen.

Ændringer i lånemønstre

Der er både ligheder og forskelle i udviklingen af folke- og forskningsbibliotekernes lånemønstre. For begge bibliotekstyper gælder det, at elektroniske ressourcer spiller en stadig større rolle. Det sker i begge tilfælde på bekostning af udlånet af fysiske materialer. Der er dog også tale om væsentlige tidsmæssige forskydninger i denne udvikling.

For forskningsbibliotekernes vedkommende er elektroniske ressourcer den væsentligste forsyningskilde til brugere. Selvom download ikke helt kan sammenlignes med udlån, er der for forskningsbibliotekernes vedkommende tale om, at antallet af download nu er næsten dobbelt så stort som antallet af udlån og fornyelser tilsammen. Denne udvikling vil formentlig fortsætte de kommende år.

Sådan er billedet slet ikke i folkebibliotekerne. Her ser vi også en stærkt stigende anvendelse af download fra både egne og eksterne servere, men samlet set er der stadig tale om en marginal aktivitet. Dette skyldes selvfølgelig, at mange af de fysiske ressourcer, som folkebibliotekerne satser på, ikke findes i en parallel elektronisk udgave. Det skyldes også det forhold, at folkebibliotekerne har en mere differentieret portefølje af materialer, end forskningsbibliotekerne har, og at folkebibliotekernes materialebestand i langt højere grad er baseret på monografier end forskningsbibliotekernes, hvor tidsskriftet, hvad enten det er fysisk eller elektronisk, udgør en langt vigtigere del af materialeforsyningen.

Vi ser altså samme tendens på folke- og forskningsbibliotekerne, men der er tale om en tidsmæssig forskydning, og det er usandsynligt, at folkebibliotekerne i de næste mange år får samme vægt af elektroniske materialer, som

forskningsbibliotekerne har nu. Det er også markant, at udlånet af bøger i folkebibliotekerne udgør en stadig mindre del af det samlede udlån, mens de nye medier får en stadig større betydning. Det fremgår ikke af indberetningerne, om dette fald vedrører skønlitteratur eller faglitteratur.

I begge tilfælde gælder dog, at relationen mellem fysiske materialer og elektroniske materialer er under forskydning. Det betyder, at der er et stigende behov for klare retningslinjer for, hvorledes download registreres fra egne og interne servere på samme måde, som der kræves klare og ensartede retningslinjer for, hvorledes bestand og tilvækst af elektroniske ressourcer på især egne servere opgøres.

En anden fælles tendens for folke- og forskningsbibliotekerne er, at fornyelser udgør en stigende del af benyttelsen af fysiske materialer. Antallet af fornyelser i forskningsbibliotekerne er i 2006 større end antallet af direkte lån. I folkebibliotekerne udgør fornyelserne i 2006 næsten 30 % af den samlede benyttelse. Fornyelsernes andel af benyttelsen har været stigende gennem flere år. Årsagen til fornyelsernes omfang er for begge bibliotekstyper nemme at identificere. Det er den nemme adgang til selvbetjening i bibliotekernes baser. Det er straks vanskeligere at stipulere konsekvenserne, men det er oplagt, at den umiddelbare tilgængelighed af samlingerne formindskes. Det gælder både for fysiske besøgende og i virkeligheden også for de brugere, der "græsser" i online-katalogen. Det stigende antal fornyelser er således et emne, der kunne fortjene en nærmere undersøgelse. Fornyelserne har hidtil ikke været genstand for offentlige diskussioner i biblioteksvæsenet.

For folkebibliotekernes vedkommende er det også interessant, at man ikke gennem statistikken kan aflæse, at børn og unge i større omfang fravælger bibliotekerne. Udlånet af voksen- og børnematerialer følger i store træk samme mønster.

Det betyder at det er nogenlunde stabilt med mindre man trækker fornyelser fra. Man kan dog ikke ud fra disse tal læse om børn og unge kommer sjældnere på folke-

biblioteket end tidligere. Man kan blot se, at udlånet af børnematerialer ikke falder mere end udlånet af voksenmaterialer.

Det er også fælles for de to bibliotekstyper, at antallet af aktive lånere er svagt nedadgående. Dette er for så vidt naturligt, idet kategorien aktive lånere er knyttet til transaktioner som afleveringer og lån i forhold til det fysiske materiale. Det betyder, at antallet af aktive lånere bør ses i forhold til brugen af de elektroniske ressourcer, herunder download. På basis af en række af nyere undersøgelser af studerendes brug af forskningsbibliotekerne er der ingen grund til at tro, at studerende fravælger bibliotekerne som meget væsentlige kilder til informationsforsyning.

Det interurbane lånesamarbejde og bibliotek.dk

Der er flere forhold, der gør, at det interurbane lån er interessant i forhold til det samlede danske biblioteksvæsen. For det første er bibliotekerne forpligtede til at deltage i dette. For det andet er der tale om, at forpligtelsen er fulgt op af Biblioteksstyrelsens strategier, der er implementeret gennem kørselsordninger, centralbiblioteksforpligtelser og naturligvis bibliotek.dk.

Her er der klare forskelle mellem folkebiblioteker og forskningsbiblioteker. For forskningsbibliotekernes vedkommende kan vi konstatere, at behovet for indlån er faldende. Det hænger utvivlsomt sammen med væksten i antallet af elektroniske ressourcer. Det forholder sig anderledes for folkebibliotekerne, hvor der er flere interessante træk. Det interurbane indlån er stigende og har været det i en flerårig periode. Det udgør stadig en marginal del af udlånet. Det tegner sig for omkring 3 % af folkebibliotekernes udlån. Stigningen er interessant i forhold til det samarbejdende biblioteksvæsen, hvor vi kan konstatere, at forskningsbibliotekerne leverer en stadig større del af det interurbane lån til folkebibliotekerne samtidig med, at centralbibliotekernes andel falder. Det betyder, at folkebibliotekernes selvforsyningsgrad er svagt faldende. Det betyder også, at flere folkebiblioteker aktivt indgår i det interurbane samarbejde. For forskningsbibliotekernes vedkommende betyder denne aktivitet, at det fysiske udlån er noget større, end det ellers ville have været. Samlet set kan der argumenteres for, at det interurbane lån medfører en bedre og mere rationel udnyttelse af de samfundsmæssige investeringer i biblioteksmaterialer.

Det kan ikke afvises, at folkebibliotekernes stigende interurbane indlån kan hænge sammen med det forhold, at

de fysiske materialebestande er faldende. Lånerne er således tvunget til at trække på en bredere vifte af biblioteker for at finde et, der har det ønskede materiale på hylderne. Der er dog mange indikationer, der peger på andre forklaringer. En af dem er, at gymnasieelever og studerende ved de videregående uddannelser i stor udstrækning har vænnet sig til at anvende hele paletten af bibliotekstyper i forbindelse med deres studier. De anvender folkebibliotekerne som afhentningsbibliotek for deres bestillinger. De anvender folkebibliotekerne som supplement til forskningsbibliotekerne, og de placerer af og til bestillinger foretaget gennem bibliotek.dk på begge bibliotekstyper. I denne sammenhæng er stigningen i det interurbane lån også et fingerpeg om, at bibliotek.dk er slået bredt igennem i befolkningen. En anden væsentlig forklaring er formentlig, at søgninger af materialer i kataloger, herunder bibliotek.dk og søgemaskiner som Google betyder, at informationsbehov, der udtrykkes som emner, transformeres til titelbehov. Dette spejler ikke nødvendigvis brugerens behov og det gør det vanskeligere at operere med substitutionsmekanismer. Generelt må det interurbane lånesamarbejde betragtes som en meget væsentlig styrke ved det danske biblioteksvæsen.

Personale og økonomi

For både folkebiblioteker og forskningsbiblioteker kan vi se, at der er ansat færre personer end tidligere. Der er ingen af tilfældene tale om et markant fald. Der er tale om en kombination af rationaliseringer og besparelser. Der er ingen tvivl om, at der for begge bibliotekssektorer er to forhold på spil. Den ene er, at bibliotekerne som helhed har været dygtige til at høste mulige rationaliseringsgevinster som følge af informationsteknologien. Det andet er, at der overordnet set tegner sig et billede af, at prioriteringerne af udgifterne vægter de direkte brugerrelaterede forhold som materialer og informationsressourcer mere i perioden.

Den økonomiske situation i begge bibliotekssektorer har som helhed været stabil. I de senere år har der ikke samlet set været tale om de store svingninger. Dette peger på, at både folkebibliotekerne og forskningsbibliotekerne betragtes som værdifulde spillere af henholdsvis de kommunale og de statslige bevillingsgivere. Det indikerer en høj grad af værdsættelse af opgaverne, og den opnår man naturligvis ikke med mindre der er tilfredshed blandt brugerne.

Læsningen af statistikken for 2006 viser således et billede af biblioteker i stadig udvikling.

Folkebiblioteker

Udvalgte nøgletal

Folkebiblioteker 2006

Kommune	Indbyggertal i betjeningsområdet pr. 1.7. 2006	Bestand af monografier i alt	Seriepublikationer, antal abonnenter	Tilvækst af monografier i alt	Afgang af monografier i alt	Udlån af monografier og seriepublikationer i alt	Fornyelser af monografier og seriepublikationer i alt	Interurbanindlån og -fornyelser i alt	Interurbanudlån og -fornyelser i alt
København	500.543	1.869.632	6.477	161.556	219.169	4.785.524	2.969.821	140.988	59.134
Frederiksberg	91.652	444.453	3.575	34.151	31.368	1.018.151	817.540	46.921	50.151
Københavns Amtskommune									
Ballerup	46.563	286.441	634	23.040	27.499	579.635	202.722	16.541	6.845
Brøndby	34.038	175.656	2.235	14.878	20.143	290.707	97.523	12.291	11.004
Dragør	13.177	90.642	471	6.102	7.405	126.989	51.091	9.025	1.734
Gentofte (C)	68.508	503.962	4.415	31.547	53.621	979.560	586.429	20.850	145.742
Gladsaxe	61.727	397.312	2.219	31.094	37.133	787.763	437.345	18.919	29.979
Glostrup	20.719	134.925	630	8.898	17.566	241.545	79.593	12.331	6.507
Herlev	26.896	168.894	653	14.359	15.687	300.998	227.496	17.184	13.020
Albertslund	27.771	215.137	1.457	12.828	10.971	363.698	146.496	14.579	11.249
Hvidovre	49.620	277.481	3.482	22.219	44.720	549.801	323.424	21.927	8.133
Høje-Taastrup	46.564	275.399	2.683	21.514	28.183	449.663	116.451	22.479	13.389
Ledøje-Smørum*	40.056	183.140	2.458	13.797	20.933	231.586	59.119	21.412	14.770
Lynby-Taarbæk	51.729	366.336	2.565	19.580	19.043	583.546	465.262	22.182	19.034
Rødovre	36.412	181.637	1.862	10.773	24.680	350.124	204.184	12.455	5.110
Søllerød	31.824	210.220	1.123	14.251	21.432	403.307	145.164	18.888	11.545
Ishøj	20.768	107.989	812	11.958	18.856	221.945	62.344	9.061	3.124
Tårnby	39.754	252.607	1.296	20.647	54.429	448.844	163.529	14.467	7.336
Vallensbæk	12.245	87.859	176	7.381	9.899	124.116	26.986	5.589	1.056
Værløse	18.761	98.292	776	9.514	12.315	244.899	109.091	10.737	2.803
Frederiksborg Amtskommune									
Allerød	23.596	130.825	723	10.677	13.705	309.658	112.735	14.775	7.084
Birkerød	22.324	139.197	560	8.969	8.205	297.318	96.500	0	6.941
Farum	18.875	104.233	781	6.530	9.677	204.245	83.536	16.598	1.645
Frederiksborg-Humlebæk*. Sammenlagt med Karlebo/Fredensborg	39.213	260.692	2.341	17.209	26.273	331.802	182.075	23.367	5.727
Frederikssund	19.224	124.729	919	7.240	10.927	207.696	54.683	12.738	3.445
Frederiksværk	20.892	130.911	537	8.334	14.740	195.716	40.021	12.169	0
Græsted-Gilleleje*. Sammenlagt med Helsingør/Gribskov	40.445	166.352	448	13.005	40.824	334.132	89.341	11.373	471
Helsingør (C)	61.217	441.458	4.713	25.516	44.355	745.343	327.962	20.399	25.923
Hillerød	38.394	191.282	1.598	19.596	22.896	361.293	113.093	18.934	15.325
Hundested	9.800	53.289	856	4.094	3.514	77.101	25.759	7.995	2.212
Hørsholm	24.374	165.900	1.030	9.518	19.403	261.151	295.710	21.477	3.357
Jægerspris	9.575	49.002	177	3.004	2.722	55.589	8.985	3.475	547
Karlebo. Sammenlagt med Frederiksborg-Humlebæk/Fredensborg	19.027	51.338	1	4.028	3.213	62.849	13.395	5.359	450
Skibby	6.925	29.887	183	2.425	3.563	39.854	11.525	0	668
Slangerup	9.503	48.819	362	3.418	3.670	70.415	14.877	6.400	744
Stenløse. Sammenlagt med Ledøje-Smørum/Egedal	13.513	15.706							
Ølstykke. Sammenlagt med Ledøje-Smørum/Egedal	15.706								
Roskilde Amtskommune									
Bramsnæs	9.521	53.927	53	3.253	2.668	56.924	0	4.567	1.437
Greve	47.786	172.867	431	16.056	30.825	403.778	217.412	15.716	6.106
Gundsø	15.992	66.640	92	4.162	7.186	118.788	19.405	6.389	1.253
Hvalsø	7.911	36.257	93	2.713	7.238	72.116	11.973	6.815	1.071
Køge	40.771	245.212	843	68.048	14.864	414.847	110.162	14.413	6.196
Lejre	8.942	60.391	39	3.520	2.981	60.247	10.800	4.142	1.269
Ramsø	9.491	67.842	126	3.546	4.323	75.615	13.854	4.345	1.662
Roskilde (C)	55.311	576.054	3.446	177.959	42.639	927.799	299.411	20.223	146.904
Skovbo. Indberetning dækker kun 1.1.06-19.11.06. Sammenlagt med Køge	15.338	79.253	457	14.285	14.097	108.582	24.808	7.912	1.639
Solrød	20.833	82.395	147	5.867	6.336	166.228	68.990	6.523	3.443
Vallø	21.866	114.867	240	11.064	11.879	256.947	45.481	11.343	5.208

Bestand af elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal titler	Elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal download	Antal aktive lånere	Antal besøg i biblioteket	Antal betjeningssteder	Åbningstimer i alt pr. uge	Personale i alt, antal årsværk	Bruttodriftsomkostninger i alt i 1.000 kr.	Materialeomkostninger i alt i 1.000 kr.	Indtægter i alt i 1.000 kr.
50.426	267.468	173.372	3.753.859	22	864	383,8	242.430	35.096	30.512
41	46.040	38.923	815.865	4	128	96,8	57.220	7.681	3.937
28	5.481	20.777	745.114	3	130	72,2	35.213	3.541	1.839
549	3.184	10.959	267.603	3	90	27,2	25.586	2.785	325
16	2.929	5.091	100.329	3	82	20,0	10.697	1.071	259
3.155	26.839	32.162	831.385	6	243	100,4	68.175	10.723	17.067
4.299	9.842	25.551	643.732	5	209	93,3	48.998	6.436	3.070
28	13.580	8.232	195.091	1	50	25,1	16.277	1.988	519
32	9.978	12.651	431.890	2	86	38,0	22.912	2.734	703
58	7.410	11.695	284.892	4	122	51,0	28.713	2.800	776
2.941	4.344	20.137	525.769	4	158	76,3	40.536	4.648	1.580
2.400	14.809	18.589	435.354	8	208	65,4	41.511	4.665	682
1	0	13.571	228.284	1	43	34,5	6.273	622	148
48	29.374	23.020	401.964	4	125	73,6	44.495	4.377	1.725
2.674	5.816	14.167	270.217	3	99	41,9	23.285	2.748	521
36	9.367	15.895	380.407	3	118	44,5	28.122	3.290	974
10	2.180	8.873	215.698	2	50	23,2	13.597	2.647	427
35	5.688	15.735	419.531	4	135	61,4	30.539	3.878	936
2.947	2.349	5.163	215.718	2	76	13,6	7.640	1.326	199
23	4.905	8.327	138.740	3	71	26,6	15.779	1.690	685
2.707	6.435	9.930	207.404	2	64	25,5	15.373	2.272	687
9	0	10.030	0	1	47	20,6	11.567	1.796	533
12	1.658	8.252	196.525	1	40	16,8	9.162	1.491	317
19	2.300	13.512	317.411	2	60	44,5	14.060	2.090	1.144
11	3.201	8.034	132.550	1	36	19,7	12.194	1.810	464
25	855	7.822	147.711	3	64	19,5	12.092	1.334	949
9	1.870	9.848	0	1	0	23,1	11.511	1.521	233
484	5.222	23.279	583.207	6	115	0,0	10.808	1.603	1.286
24	12.531	17.301	338.718	2	54	41,5	26.495	2.328	1.617
28	2.017	3.707	70.236	1	39	11,6	5.850	735	271
2.546	34.192	13.431	271.043	1	44	25,4	17.665	2.141	524
15	0	2.438	0	3	40	7,0	4.104	520	102
15	223	1.892	32.893	1	45	0,0	12.303	1.256	885
28	0	1.861	37.043	2	29	5,9	2.996	688	36
16	502	3.412	0	1	36	5,2	3.167	538	61
16	502	3.412	0	2	42	7,1	4.501	768	118
				2	45	0,0	8.088	1.299	149
				1	31	0,0	8.360	1.005	823
0	0								
10	20	1.998	28.992	1	25	4,5	2.787	270	0
37	39.207	15.501	342.185	3	126	40,8	26.337	2.845	2.159
0	0	4.158	103.793	3	52	10,7	6.403	924	123
11	58	2.278	52.949	2	35	5,7	3.351	401	223
47	24.850	16.235	315.519	4	109	42,2	25.599	4.188	1.653
5	0	2.142	56.533	3	56	4,6	3.033	555	74
130	823	2.840	56.816	3	40	5,9	3.863	538	109
2.831	25.559	34.442	436.449	2	75	112,2	58.301	5.357	14.738
0	0	3.861	49.560	4	67	10,3	6.354	1.205	176
15	0	7.136	176.335	1	45	17,8	11.502	1.108	526
12	1.501	5.890	79.718	2	45	14,2	5.239	838	117

Folkebiblioteker 2006

Kommune	Indbyggertal i betjeningsområdet pr. 1.7. 2006	Bestand af monografier i alt	Seriepublikationer, antal abonnenter	Tilvækst af monografier i alt	Afgang af monografier i alt	Udlån af monografier og seriepublikationer i alt	Fornyelser af monografier og seriepublikationer i alt	Interurbanindlån og -fornyelser i alt	Interurbanudlån og -fornyelser i alt
Vestsjællands Amtskommune									
Bjergsted. Forbund med Tornved/Næstved	8.014								
Dianalund	7.487	29.224	91	2.468	3.656	47.137	7.828	4.338	1.373
Dragsholm	33.080	171.728	300	7.671	12.424	300.973	57.888	15.748	5.574
Fuglebjerg. Sammenlagt med Næstved/Næstved	6.627								
Gørlev	6.562	31.092	123	1.441	1.050	63.787	14.585	7.752	1.271
Hashøj. Overenskomst med Fuglebjerg/Næstved	6.725								
Haslev	14.864	139.705	485	4.177	2.993	110.949	34.349	4.508	2.774
Holbæk*	42.178	250.162	2.158	0	43.352	375.639	106.644	18.822	19.199
Hvidebæk. Sammenlagt med Kalundborg/Kalundborg	5.555								
Høng	8.432	42.373	84	1.939	1.843	77.179	15.784	5.690	445
Jernløse. Overenskomst med Holbæk/Holbæk	6.106								
Kalundborg*	26.078	189.521	150	14.557	10.254	266.114	54.465	16.839	3.804
Korsør	20.901	93.972	693	7.088	6.355	183.687	35.867	8.878	7.047
Nykøbing-Rørvig*. Sammenlagt med Dragsholm/Odsherred	7.738								
Ringsted	31.303	111.387	737	9.844	13.025	298.204	82.030	13.249	5.345
Skælskør. Sammenlagt med Slagelse/Slagelse	11.972								
Slagelse (C)*	49.113	193.154	2.019	14.618	37.718	441.484	221.565	27.876	14.849
Sorø	15.660	67.337	294	4.591	5.433	191.455	42.896	11.586	1.899
Stenlille	5.689	21.178	18	811	292	30.600	5.084	3.656	442
Svinninge	6.663	34.900	67	4.536	30.496	38.662	8.040	5.389	1.718
Tornved	17.145	95.104	263	4.218	3.528	140.420	22.854	0	1.563
Trundholm. Forbund med Odsherred Nord/Odsherred	11.377								
Tølløse	10.068	70.703	234	4.254	7.741	61.391	12.616	0	2.674
Storstrøms Amtskommune									
Fakse	20.029	240.299	307	11.487	3.668	153.913	41.415	6.033	5.291
Fladså. Overenskomst med Næstved/Næstved	7.728								
Holeby. Overenskomst med Maribo/Lolland	3.865								
Holmegaard. Sammenlagt med Næstved/Næstved	7.730								
Højreby. Overenskomst med Nakskov/Lolland	3.954								
Langebæk. Overenskomst med Vordingborg/Vordingborg	6.407								
Maribo*	21.409	102.432	413	6.349	5.507	122.523	18.900	13.354	3.460
Mon. Sammenlagt med Vordingborg/Vordingborg	11.533								
Nakskov*	27.430	141.302	833	9.116	15.478	207.896	34.175	11.895	4.501
Nykøbing F. (C)*	30.883	329.001	2.129	19.838	22.234	438.934	134.821	15.041	69.640
Nysted. Overenskomst med Nykøbing F./Guldborgsund	5.383								
Næstved*	86.450	325.735	1.348	24.954	33.712	672.024	181.892	25.174	10.500
Nørre Alslev	9.603	75.254	291	4.397	5.768	87.801	11.772	3.658	2.267
Præsto. Sammenlagt med Vordingborg/Vordingborg	7.744								
Ravnsborg. Overenskomst med Nakskov/Lolland	5.429								
Rudbjerg. Overenskomst med Nakskov/Lolland	3.321								
Rødby. Overenskomst med Maribo/Lolland	6.484								
Rønnede. Sammenlagt med Fakse/Faxe	7.349								
Sakskøbing	9.288	40.976	144	3.243	6.024	43.571	3.947	4.036	1.401
Stevns. Sammenlagt med Vallø/Stevns	11.443								
Stubbekøbing	6.802	51.404	106	2.548	2.624	60.564	24.553	5.477	1.231
Suså. Sammenlagt med Næstved/Næstved	8.817								
Sydalster	6.913	28.338		1.624	17.658	34.032	2.215	0	512
Vordingborg*	46.465	216.348	1.039	13.594	15.866	402.593	122.739	28.961	7.085

Bestand af elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal titler	Elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal download	Antal aktive lånere	Antal besøg i biblioteket	Antal betjeningssteder	Åbningstimer i alt pr. uge	Personale i alt, antal årsværk	Bruttodriftsomkostninger i alt i 1.000 kr.	Materialeomkostninger i alt i 1.000 kr.	Indtægter i alt i 1.000 kr.
							1.358	0	0
0	0	1.803	0	1	24	4,5	2.675	298	97
2.470	2.931	5.403	340.264	2	54	29,8	6.332	873	705
				1			2.083	98	32
0	0	2.151	70.614	1	25	4,0	2.689	368	92
							477	0	0
2.249	3.758	5.236	99.808	1	45	14,3	9.001	1.101	243
22	9.483	22.079	325.500	6	76	42,8	24.693	3.156	2.531
				1	20		1.064	222	6
0	0	2.350	86.504	1	33	6,5	3.129	352	101
							1.334	0	0
6	0	13.725	0	1	41	14,4	10.076	1.494	738
16	1.362	6.014	0	2	58	17,2	9.998	1.319	617
				4	94	0,0	3.477	0	0
17	3.900	9.025	171.950	2	78	26,0	13.979	1.682	520
				3	35		8.635	828	419
2.354	6.117	16.461	371.422	1	48	51,7	25.005	3.515	3.470
13	3.855	6.520	139.852	2	43	12,2	7.664	924	421
2	0	1.300	21.169	1	24	2,2	1.226	121	58
2	0	22.079	42.323	1	20	4,5	3.102	431	52
11	0	3.755	55.576	5	82	12,9	6.042	757	1.873
							3.706	0	0
0	0	22.079	0	4	27	4,9	3.013	539	57
							620	0	0
11	620	10.329	45.979	3	55	7,7	5.629	1.099	109
							1.600	0	0
				2	32		4.392	320	69
							1.109	0	0
							1.614	0	0
10	115	4.681	0	3	64	13,3	9.595	1.300	4.258
				2	46		6.847	820	330
10	0	6.574	127.047	5	69	22,3	13.465	1.847	4.735
4.517	9.167	13.306	259.405	2	64	47,3	26.970	3.880	6.547
				1			1.936	0	0
465	12.893	23.401	533.161	5	136	63,4	27.883	3.323	5.305
67	1.785	2.625	41.500	2	48	9,1	4.931	764	186
				1	26		2.636	486	154
							1.412	0	0
							988	0	0
							1.951	0	23
				2	36		1.974	401	29
40	72	1.947	0	1	31	5,7	3.179	587	116
				1	30		4.525	647	113
14	78	1.725	37.894	1	27	7,9	3.905	447	381
				2	30		3.034	426	43
0	0	1.117	0	3	48	3,9	2.526	361	382
417	3.092	14.556	241.447	3	78	37,6	13.148	1.164	3.066

Folkebiblioteker 2006

Kommune	Indbyggertal i betjeningsområdet pr. 1.7. 2006	Bestand af monografier i alt	Seriepublikationer, antal abonnenter	Tilvækst af monografier i alt	Afgang af monografier i alt	Udlån af monografier og seriepublikationer i alt	Fornyelser af monografier og seriepublikationer i alt	Interurbanindlån og -fornyelser i alt	Interurbanudlån og -fornyelser i alt
Bornholms Regionskommune									
Bornholms Regionskommune	43.206	301.258	1.387	12.839	24.644	425.598	117.897	11.670	6.862
Fyns Amtskommune									
Assens*	36.156	225.985	714	11.788	16.612	317.100	66.022	35.923	13.680
Bogense*	29.068	165.303	423	7.502	11.287	209.843	46.476	16.174	6.064
Broby. Sammenlagt med Faaborg/Faaborg-Midtfyn	6.343								
Egebjerg	8.898	41.783	62	1.550	2.597	37.800	6.085	0	1.022
Ejby	10.201	67.521	468	2.816	6.294	67.383	14.727	9.138	1.972
Faaborg*	51.271	267.366	558	15.977	18.912	498.971	124.238	53.562	18.129
Glemsbjerg. Sammenlagt med Assens/Assens	5.928								
Gudme. Overenskomst med Odense/Svendborg	6.510								
Hårby. Sammenlagt med Assens/Assens	5.052								
Kerteminde	11.084	55.560	305	3.020	1.632	96.389	19.661	8.628	205
Langeskov. Sammenlagt med Munkebo/Kerteminde	6.459								
Middelfart	20.689	109.533	1.008	8.874	8.868	246.561	58.696	14.202	3.453
Munkebo*	12.346	100.006	266	4.049	5.681	88.105	18.945	12.019	7.188
Nyborg	24.702	81.623	226	7.010	4.733	181.376	49.845	11.313	1.174
Nørre Aaby	5.652	40.257	47	1.886	4.110	51.416	12.502	5.744	1.073
Odense (C)*	193.124	962.597	5.717	51.612	79.337	1.758.485	734.094	53.428	157.009
Otterup. Sammenlagt med Bogense/Nordfyns	11.063								
Ringe. Sammenlagt med Faaborg/Faaborg-Midtfyn	11.332								
Rudkøbing*	10.654	62.856	193	12.365	3.868	75.269	14.643	9.759	6.009
Ryslinge. Sammenlagt med Faaborg/Faaborg-Midtfyn	6.921								
Svendborg	43.143	303.746	1.963	91.333	18.131	609.104	202.612	12.390	3.804
Sydangeland. Forbund med Rudkøbing/Langeland	4.000								
Søndersø. Sammenlagt med Bogense/Nordfyns	11.450								
Tommerup. Forbund med Vissenbjerg/Assens	7.941								
Tranekær	3.391	41.506	66	1.391	3.034	10.139	712	1.050	59
Ullerslev	5.209	22.716	41	1.364	1.929	21.650	5.168	4.583	1.041
Vissenbjerg. Sammenlagt med Assens/Assens	6.178								
Ærø	6.845	52.240	87	2.688	3.087	50.448	10.084	4.637	889
Ørbæk	6.916	30.912	72	1.952	6.404	34.445	2.828	3.129	1.892
Årslev. Sammenlagt med Faaborg/Faaborg-Midtfyn	9.428								
Årup. Sammenlagt med Faaborg/Faaborg-Midtfyn	5.505								
Sønderjyllands Amtskommune									
Augustenborg. Overenskomst med Nordborg/Sønderborg	6.569								
Bov	10.060	62.936	569	3.070	4.268	84.202	19.665	5.264	1.412
Bredebro. Forbund med Vestsønderjylland/Tønder	3.629								
Broager. Forbund med Sundeved/Sønderborg	6.337								
Christiansfeld	9.656	33.578	49	2.274	12.960	49.263	7.088	2.348	553
Gram	4.874	28.620		1.312	1.400	23.950	3.720	0	865
Gråsten. Sammenlagt med Sønderborg/Sønderborg	7.233								
Haderslev	31.611	201.280	949	10.099	21.101	335.901	66.843	22.771	4.496
Højer. Overenskomst med Vestsønderjylland/Tønder	2.763								
Lundtoft	6.131	41.578	18	2.887	2.747	3.636	492	429	695
Løgumkloster. Sammenlagt med Vestsønderjylland/Tønder	6.768								

Bestand af elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal titler	Elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal download	Antal aktive lånere	Antal besøg i biblioteket	Antal betjeningssteder	Åbningstimer i alt pr. uge	Personale i alt, antal årsværk	Bruttodriftsomkostninger i alt i 1.000 kr.	Materialeomkostninger i alt i 1.000 kr.	Indtægter i alt i 1.000 kr.
0	0	11.921	281.000	7	146	34,7	18.346	2.777	1.572
51	0	13.660	0	1	31	26,3	4.216	631	166
0	0	9.950	0	1	23	0,0	2.619	344	33
0	0	1.504	0	1	28		2.462	487	173
29	440	2.635	31.450	2	42	5,0	3.466	608	364
62	0	19.325	0	4	50	6,9	3.676	574	105
				3	45	36,6	8.728	787	860
				1	30		2.380	0	85
							1.954	1	24
				1	21		1.463	283	5
1	0	3.686	0	1	36	6,7	3.878	602	128
				2	31		1.439	328	26
15	4.769	8.592	183.097	2	75	22,4	11.065	182	841
6	0	3.396	0	1	33	8,1	3.073	391	88
20	283	7.125	112.104	1	43	13,8	8.596	1.244	808
9	424	2.031	0	1	23	2,5	1.910	0	174
76	94.902	60.180	1.315.787	16	418	167,1	106.919	10.746	20.068
				1	28		4.265	564	292
				1	45		6.270	392	1.048
0	0	3.344	0	3	40	8,2	4.644	365	1.958
				1	18		2.465	382	133
1.031	9.886	19.064	320.569	5	74	41,4	20.737	3.746	1.422
							1.619	0	0
				2	43		5.155	438	329
							1.940	0	0
1	0	350	0	3	21	1,4	1.180	254	3
10	0	895	0	1	16	0,0	1.628	320	16
				5	53		4.065	316	2.021
0	0	2.254	44.959	3	41	2,0	3.065	591	29
1	0	853	0	1	32	3,3	1.901	477	4
				1	31		3.781	500	160
				1	24		2.617	320	81
							1.589	304	0
131	409	3.420	53.372	2	45	9,1	5.418	527	126
							741	0	0
							1.730	0	0
10	521	1.676	0	1	27	4,6	2.689	542	127
12	0	1.422	0	1	25	3,1	2.052	234	232
				1	34		2.216	282	71
16	2.763	14.982	0	1	52	22,5	12.331	1.935	958
							545	0	0
0	0	984	0	3	15	1,4	997	336	0
				1	31		3.202	314	1.317

Folkebiblioteker 2006

Kommune	Indbyggertal i betjeningsområdet pr. 1.7. 2006	Bestand af monografier i alt	Seriepublikationer, antal abonnenter	Tilvækst af monografier i alt	Afgang af monografier i alt	Udlån af monografier og seriepublikationer i alt	Fornyelser af monografier og seriepublikationer i alt	Interurbanindlån og -fornyelser i alt	Interurbanudlån og -fornyelser i alt
Nordborg*. Sammenlagt med Sønderborg/Sønderborg	13.911								
Nørre-Rangstrup. Sammenlagt med Vestsønderjylland/Tønder	9.491								
Rødding. Anvendt 2005 tal	11.049	66.759	200	3.104	1.995	71.168	27.179	6.170	1.556
Rødekro	11.786	46.649	138	2.316	3.282	80.570	8.833	3.156	889
Skærbæk. Overenskomst med Vestsønderjylland/Tønder	7.150								
Sundeved*. Sammenlagt med Sønderborg/Sønderborg	5.312								
Sydals. Overenskomst med Sønderborg/Sønderborg	6.639								
Sønderborg*	76.788	201.490	2.216	17.960	21.446	415.612	194.936	0	6.417
Tinglev	10.149	28.166	89	1.820	4.560	33.535	8.639	2.532	275
Tønder*	32.567	201.608	804	13.919	17.661	310.697	87.449	17.243	3.822
Vojens	16.703	54.631	311	5.142	7.888	84.125	11.001	0	2.850
Aabenraa (C)	21.928	174.741	1.478	9.670	12.844	306.940	135.365	15.723	18.752
Ribe Amtskommune									
Billund	8.635	54.709	166	3.400	2.558	77.909	15.004	6.876	2.368
Blåbjerg. Forbund med Blåbjerg, Blaavandshuk og Varde/Varde	6.473								
Blaavandshuk. Forbund med Blåbjerg, Blaavandshuk og Varde/Varde	4.381								
Bramming. Sammenlagt med Esbjerg/Esbjerg	13.782								
Brørup. Anvendt 2005 tal	6.546	37.791	160	6.104	2.940	51.143	6.940	4.949	896
Esbjerg (C)*	131.904	675.178	7.156	44.680	80.381	1.096.467	462.228	24.965	72.245
Fanø. Overenskomst med Esbjerg/Esbjerg	3.177								
Grindsted	17.518	92.163	315	6.014	20.409	179.082	83.739	9.042	4.358
Helle. Overenskomst med Esbjerg/Varde	8.318								
Holsted. Overenskomst med Esbjerg/Vejlen	6.927								
Ribe. Sammenlagt med Esbjerg/Esbjerg	18.160								
Varde*	31.076	184.921	918	16.343	19.915	405.696	185.683	15.031	13.599
Vejlen. Delvist anvendt 2005 tal	17.197	89.254	213	6.043	5.460	162.363	67.206	13.332	5.442
Ølgod	11.243	60.819	493	2.772	28.150	57.081	17.654	6.725	1.228
Vejle Amtskommune									
Brædstrup	9.044	38.409	187	2.528	2.238	61.894	16.927	4.486	3.462
Børkop. Sammenlagt med Vejle/Vejle	11.979								
Egtved. Sammenlagt med Vejle/Vejle	15.558								
Fredericia	49.299	187.433	1.697	15.198	33.118	350.627	113.866	15.201	8.536
Gedved	10.536	64.215	76	4.571	2.138	73.160	13.090	5.883	1.023
Give. Sammenlagt med Vejle/Vejle	14.199								
Hedensted	17.402	56.829	86	2.778	5.355	94.006	13.638	4.111	837
Horsens	59.696	213.340	1.590	14.852	23.248	467.096	230.191	21.504	7.761
Jelling. Sammenlagt med Vejle/Vejle	5.902								
Juelsminde	15.833	49.015	250	1.615	2.106	104.301	16.162	5.394	5.502
Kolding*	69.444	257.751	2.566	17.057	10.725	626.960	287.017	24.338	20.165
Lunderskov. Overenskomst med Kolding/Kolding	5.651								
Nørre-Snede. Overenskomst med Brande/kast-Brande	7.220								
Tørring-Uldum	12.777	48.138	86	1.473	2.062	68.657	15.786	0	4.291
Vamdrup	7.582	39.864	165	2.467	8.642	45.263	7.324	3.074	1.179
Vejle (C)*	103.837	760.830	5.789	47.222	35.642	1.213.484	418.135	37.439	169.114

Bestand af elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal titler	Elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal download	Antal aktive lånere	Antal besøg i biblioteket	Antal betjeningssteder	Åbningstimer i alt pr. uge	Personale i alt, antal årsværk	Bruttodriftsomkostninger i alt i 1.000 kr.	Materialeomkostninger i alt i 1.000 kr.	Indtægter i alt i 1.000 kr.
				4	75	0,0	9.834	1.521	2.317
				1	38		3.366	472	157
0	0	2.746	50.511	3	46	6,5	3.873	581	140
0	0	3.004	54.466	1	36	5,2	3.310	468	90
							2.085	0	0
				2	54		3.374	583	1.575
							2.094	0	0
2.374	3.284	25.473	360.000	4	118	32,3	21.976	3.600	3.758
11	0	1.424	31.004	1	30	4,0	3.180	536	77
15	7.741	11.416	220.308	4	99	26,9	9.661	956	3.464
0	0	3.859	60.741	1	34	9,3	5.550	852	176
0	8.600	10.836	153.112	1	44	27,8	17.215	2.376	3.061
158	484	3.163	53	2	39	6,9	3.225	612	109
							3.612	0	0
							1.667	0	0
				1	40		4.788	0	255
10	2	1.989	0	2	26	4,1	2.771	484	82
4.925	42.712	37.996	823.389	11	212	114,9	44.691	7.050	9.747
							1.664	0	0
56	3.064	6.112	107.505	3	61	12,6	7.753	1.199	315
							2.069	48	0
							2.517	0	51
				1	43		6.992	1.027	242
35	2.717	15.593	242.500	6	121	30,0	10.158	0	0
20	0	6.444	120.297	1	45	12,2	6.978	1.309	270
10	0	2.774	55.256	4	56	7,7	3.990	513	259
12	120	2.377	40.458	1	28	4,7	3.202	568	91
				2	34		3.699	526	135
				8	62		6.112	1.009	393
2.380	9.505	14.219	248.793	6	74	41,8	22.070	2.935	1.251
23	133	2.132	0	4	52	4,9	2.983	518	135
				1	35		4.948	1.140	140
16	1.247	3.696	0	2	44	7,1	4.334	703	346
27	10.697	23.160	241.243	2	52	47,5	29.813	2.952	2.704
				1	26		2.370	319	108
15	0	5.519	0	4	63	7,5	4.440	642	154
34	9.541	22.363	392.058	2	61	45,3	32.825	3.565	3.293
							1.393	0	0
							1.074	5	0
9	0	2.398	50	2	49	7,2	3.342	300	138
22	17	1.827	0	1	21	4,8	3.542	500	426
3.137	20.326	36.323	479.578	3	68	95,9	46.644	7.865	18.141

Folkebiblioteker 2006

Kommune	Indbyggertal i betjeningsområdet pr. 1.7. 2006	Bestand af monografier i alt	Seriepublikationer, antal abonnenter	Tilvækst af monografier i alt	Afgang af monografier i alt	Udlån af monografier og seriepublikationer i alt	Fornyelser af monografier og seriepublikationer i alt	Interurbanindlån og -fornyelser i alt	Interurbanudlån og -fornyelser i alt
Ringkøbing Amtskommune									
Aulum-Haderup	6.801	54.156		5.044	4.331	76.409	11.304	0	0
Brandø*	16.294	76.757	181	4.646	2.456	79.712	21.222	5.484	3.178
Egvad	9.524	67.450	233	4.398	3.739	105.158	23.849	5.824	5.898
Herrning (C)*	76.743	548.584	3.310	32.736	32.541	1.001.192	555.242	20.446	180.117
Holmsland	5.231	65.847	63	3.766	7.555	44.063	2.929	885	391
Holstebro*	48.529	336.876	1.461	17.723	18.837	566.937	236.472	14.228	39.871
Ikast	23.424	93.600	693	4.569	5.039	149.073	54.353	11.801	2.741
Lemvig*	30.480	104.589	960	6.152	42.551	237.131	51.447	13.889	3.424
Ringkøbing*	30.059	137.645	931	8.876	10.518	211.372	65.760	12.028	2.427
Skjern	13.267	76.904	288	5.163	4.518	121.436	31.738	8.461	2.151
Struer*	22.681	141.110	717	8.375	26.693	66.987	23.906	13.171	29.438
Thyborøn-Harboøre. Forbund med Limfjordsbibliotekerne/Lemvig	4.536								
Thyholm. Overenskomst med Struer/Struer	3.581								
Trehøje. Overenskomst med Herrning/Herrning	10.087								
Ulfborg-Vemb. Overenskomst med Holstebro/Holstebro	6.932								
Videbæk. Forbund med Vestbibliotekerne/Ringkøbing-Skjern	12.129								
Vinderup. Forbund med Limfjordsbibliotekerne/Holstebro	8.068								
Aaskov. Overenskomst med Herrning/Herrning	7.052								
Århus Amtskommune									
Ebeltoft	15.012	66.114	241	3.618	1.753	125.994	15.728	6.291	925
Galten	11.239	39.715	83	2.444	3.097	30.425	6.967	0	675
Gjern. Overenskomst med Silkeborg/Silkeborg	8.408								
Grenå*	26.310	96.866	292	6.046	4.525	161.931	38.561	9.360	3.894
Hadsten	12.085	40.349	138	4.070	4.774	98.607	15.820	3.675	710
Hammel	11.004	43.740	195	4.062	3.045	132.959	24.923	3.777	536
Hinnerup	12.388	49.654	317	5.329	2.732	198.766	38.193	5.211	826
Hørning	8.825	47.198	100	2.214	1.116	64.486	12.539	3.029	422
Langå. Sammenlagt med Randersegnens Biblioteker/Randers	8.461								
Mariager. Indberetning dækker kun 1.1.06-31.10.06	8.250	84.431	54	3.495	2.883	62.694	9.602	2.672	3.540
Middtdjurs	7.885	36.679	31	2.425	5.721	47.200	8.022	0	1
Nørhald. Forbund med Randersegnens Biblioteker/Randers	8.749								
Nørre Djurs. Sammenlagt med Grenå/Norddjurs	7.707								
Odder	21.474	75.086	1.100	6.734	5.429	354.791	42.244	12.055	438
Purhus. Forbund med Randersegnens Biblioteker/Randers	8.714								
Randers*	113.191	388.165	2.172	29.841	49.818	853.656	197.997	15.327	20.591
Rosenholm	10.525	76.161	59	5.686	4.948	99.350	18.607	0	158
Rougsø. Forbund med Randersegnens Biblioteker/Norddjurs	8.133								
Ry	11.567	63.060	294	4.227	1.607	115.947	29.795	8.368	288
Rønede	7.215	33.673	162	1.691	1.993	51.683	8.675	4.572	187
Samsø	4.136	24.626	27	904	1.260	25.563	3.211	3.246	1
Silkeborg*	64.498	240.435	2.078	19.235	21.590	757.831	286.419	21.743	4.111
Skanderborg	22.503	66.637	397	4.244	7.107	173.852	33.241	12.537	685
Sønderhald. Forbund med Randersegnens Biblioteker/Randers	8.751								
Them	7.237	23.972	48	1.117	5.265	36.024	11.130	2.468	74
Århus (C)	294.273	1.054.607	6.872	87.339	109.050	3.199.132	2.142.572	54.242	105.268

Bestand af elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal titler	Elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal download	Antal aktive lånere	Antal besøg i biblioteket	Antal betjeningssteder	Åbningstimer i alt pr. uge	Personale i alt, antal årsværk	Bruttodrifts-omkostninger i alt i 1.000 kr.	Materiale-omkostninger i alt i 1.000 kr.	Indtægter i alt i 1.000 kr.
0	0	1.318	0	2	17	2,4	1.646	417	53
13	508	10.242	92.530	3	54	8,7	5.052	632	1.217
5	287	3.049	62.321	2	61	9,1	5.004	702	724
3.267	30.770	23.708	522.926	7	191	80,9	48.579	7.527	18.768
1	40	1.461	0	2	26	3,0	1.829	317	21
48	12.817	21.308	333.841	4	122	41,1	22.096	3.566	3.839
13	0	10.139	125.772	3	53	14,7	9.183	1.009	726
15	0	8.344	197.034	4	95	21,3	8.198	874	752
12	0	7.708	181.000	7	109	7,9	6.642	756	1.024
13	546	4.798	105.355	2	36	8,9	5.480	1.163	378
10	276	7.608	125.431	3	56	18,4	9.681	1.468	945
							1.460	240	20
							726		
							2.349		
							2.521		
							3.104	700	128
							1.913	223	67
							2.067		
6	0	4.674	76.491	2	60	13,2	7.178	818	237
11	0	12.675	62.000	4	61	6,2	3.940	518	184
							2.441		
9	171	7.212	85.903	2	39	14,6	7.601	1.046	309
0	0	13.934	0	1	39	6,9	4.130	770	348
0	0	13.924	86.462	1	34	6,5	4.061	794	255
0	0	13.930	147.962	1	47	9,1	6.072	354	535
1	0	12.771	0	1	39	5,5	3.359	420	85
				2	35		2.710	380	42
12	0	2.097	0	3	45	4,8	3.297	532	193
0	0	840	0		31	2,6	2.291	350	53
							2.587	0	0
				5	50		3.366	656	75
0	0	8.456	0	5	45	11,4	6.802	1.455	517
							2.609	0	0
3.576	7.659	28.168	654.347	7	266	91,6	50.875	6.477	15.937
0	0	4.217	0	3	50	8,1	4.361	688	284
							2.968	261	34
0	0	14.592	69.708	3	41	8,5	4.506	1.066	240
12	0	2.249	42.790	1	32	4,2	3.097	445	75
0	0	1.300	0	2	25	0,0	1.557	205	28
4.505	0	28.141	570.022	8	147	64,3	35.460	4.923	5.761
2	0	15.517	150.000	3	58	14,1	7.339	1.193	869
							2.510	0	0
1	0	1.229	0	2	30	2,2	2.161	262	90
53.178	98.138	90.426	1.954.676	19	577	236,5	135.700	21.984	23.363

Folkebiblioteker 2006

Kommune	Indbyggertal i betjeningsområdet pr. 1.7. 2006	Bestand af monografier i alt	Seriepublikationer, antal abonnenter	Tilvækst af monografier i alt	Afgang af monografier i alt	Udlån af monografier og seriepublikationer i alt	Fornyelser af monografier og seriepublikationer i alt	Interurbanindlån og -fornyelser i alt	Interurbanudlån og -fornyelser i alt
Viborg Amtskommune									
Bjerringbro	14.113	93.313	117	4.779	5.211	139.007	25.653	5.068	2.608
Fjends	8.238	41.819	34	2.029	2.223	35.669	7.220	1.122	404
Hanstholm	5.726	22.558	5	1.623	3.212	14.713	1.599	1.943	125
Hvorslev. Overenskomst med Viborg/Viborg	6.979								
Karup	6.766	67.466	138	3.068	2.392	43.761	7.525	1.913	1.261
Kjellerup	14.216	48.928	6	5.720	10.579	147.158	14.917	2.907	345
Morsø	22.226	92.397	553	6.312	7.306	184.031	57.740	9.319	1.529
Møldrup. Overenskomst med Viborg/Viborg	7.743								
Sallingsund	6.060	36.502	50	1.135	1.781	31.293	2.588	1.751	277
Skive*	42.364	161.293	1.118	11.141	18.430	436.248	184.755	11.410	7.551
Spøttrup. Overenskomst med Skive/Skive	7.899								
Sundsøre. Overenskomst med Skive/Skive	6.444								
Sydthy	11.048	58.445	0	3.211	4.659	53.246	4.096	5.319	88
Thisted	29.046	131.440	641	10.668	11.479	281.719	56.484	9.735	1.811
Tjele. Overenskomst med Viborg/Viborg	8.675								
Viborg (C)*	68.203	443.379	1.710	22.040	24.713	611.770	292.863	14.541	22.413
Aalestrup	7.531	38.355	118	3.364	3.411	64.343	7.798	5.988	2.205
Nordjyllands Amtskommune									
Arden	8.559	31.072	55	2.478	2.202	46.013	18.792	0	2.625
Brovst	8.276	41.494	114	2.321	4.216	63.074	9.628	4.082	1.550
Brønderslev	20.177	106.729	563	6.877	5.702	211.440	63.775	11.426	3.406
Dronninglund	15.228	86.048	484	4.894	9.724	116.319	42.307	9.799	2.648
Farsø	8.088	38.517	38	1.932	3.008	53.640	16.263	3.753	1.457
Fjerritslev	8.397	37.404	62	1.916	1.631	61.122	8.732	4.606	866
Frederikshavn	33.685	289.298	1.054	17.610	14.736	268.182	93.061	12.035	8.908
Hadsund. Indberetning dækker kun 1.1.06-31.10.06	10.916	45.744	33	2.776	4.267	74.220	14.738	3.564	601
Hals	11.749	59.718	44	1.695	4.718	48.861	16.416	2.833	141
Hirtshals. Sammenlagt med Bibliotekerne i Hjørring og Løkken-Vrå/Hjørring	13.962								
Hjørring*	67.381	250.354	1.089	17.290	25.415	562.591	147.189	16.097	17.743
Hobro. Indberetningen dækker kun 1.1.06-30.09.06	15.422	207.892	868	16.202	15.506	293.794	124.763	33.639	6.738
Læsø	2.083	18.258	23	828	257	0	0	3.303	143
Løgstør	10.153	42.923	169	2.935	4.274	68.434	11.462	3.504	1.028
Løkken-Vrå. Overenskomst med Bibliotekerne i Hjørring og Løkken-Vrå/Hjørring	8.823								
Nibe	8.400	34.276	40	2.185	4.536	48.726	9.598	3.308	318
Nørager	5.550	45.315	0	4.499	1.137	18.669	1.276	1.401	82
Pandrup	10.642	36.712	55	2.597	805	56.299	6.257	3.480	416
Sejflod. Overenskomst med Det Nordjyske Landsbibliotek/Aalborg	9.522								
Sindal. Sammenlagt med Bibliotekerne i Hjørring og Løkken-Vrå/Hjørring	9.365								
Skagen	11.437	82.801	106	3.597	4.844	75.494	9.088	4.744	1.013
Skørping	9.856	92.949	138	4.523	2.903	86.054	26.894	9.227	806
Støvring. Indberetningen dækker kun en del af 2006	13.178	39.278	77	1.909	4.450	74.877	14.525	0	828
Sæby	17.876	60.449	263	3.243	7.237	99.668	17.556	5.524	528
Aabybro	11.447	49.046	205	2.977	5.162	80.048	24.085	6.527	1.638
Aalborg (C)*	173.027	776.250	6.143	54.794	85.522	1.901.019	988.108	32.012	115.763
Aars	13.448	53.852		3.323	7.499	85.242	11.277	6.148	1.778
Hele landet	5.434.475	28.066.680	157.468	2.166.847	2.706.507	51.551.940	21.291.557	2.076.386	2.068.977

Bestand af elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal titler	Elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal download	Antal aktive lånere	Antal besøg i biblioteket	Antal betjeningssteder	Åbningstimer i alt pr. uge	Personale i alt, antal årsværk	Bruttodriftsudgifter i alt i 1.000 kr.	Materialeudgifter i alt i 1.000 kr.	Indtægter i alt i 1.000 kr.
0	0	4.415	79.471	2	63	12,4	6.974	749	219
0	0	968	0	5	44	3,7	2.337	316	103
0	0	848	0	3	30	3,2	1.332	303	14
							2.198	0	0
0	0	1.563	0	3	38	4,8	2.644	377	51
14	0	4.259	68.520	2	52	11,8	6.680	889	196
8	0	6.520	108.588	5	54	14,9	9.987	1.284	825
							1.632	0	0
10	25	482	9.237	3	28	1,2	1.292	0	0
19	5.246	13.161	269.347	10	85	36,5	18.861	2.377	4.396
							1.172	0	0
							850	0	0
0	0	1.924	0	5	53	6,3	3.905	648	49
0	0	9.244	109.607	4	107	29,2	14.735	2.523	191
							1.549	0	0
17.592	15.037	19.194	363.465	17	213	42,1	37.776	4.792	8.478
11	0	2.233	0	2	38	5,0	2.372	412	102
129	0	1.870	0	6	40	4,2	2.893	602	56
120	112	2.180	35.200	1	30	4,9	3.120	510	81
29	2.418	7.003	137.679	4	65	16,6	9.282	1.325	299
13	583	4.153	41.117	6	65	10,2	6.639	595	138
10	104	1.644	0	1	22	3,0	1.656	440	7
2.082	132	2.190	33.888	4	33	6,4	3.029	447	54
31	13.788	19.065	285.733	2	61	27,7	16.068	2.083	1.746
10	0	2.098	65.000	5	50	6,6	4.212	650	112
3	0	1.053	0	5	42	3,5	3.052	392	249
				2	53		5.802	803	91
2.350	10.858	19.074	279.885	4	98	29,4	17.573	2.137	1.730
9	0	14.017	172.454	2	66	11,2	8.330	1.316	300
2	0	663	16.000	2	35	2,4	1.046	21	7
11	0	2.756	57.651	2	40	6,2	3.976	0	483
							2.637	487	71
5	12	1.647	0		25	3,8	2.271	190	32
1	0	505	0	1	15	1,0	1.049	180	79
0	0	2.018	35.833	1	35	4,3	2.531	375	111
							2.769	0	0
				5	39		2.950	386	166
0	0	3.537	75.300	2	46	12,0	6.889	934	297
53	1.112	5.876	0	5	70	5,7	3.711	447	41
13	0	2.869	0	2	37	0,0	3.574	463	223
13	905	4.649	0	3	55	13,2	7.194	753	171
11	1.273	2.683	0	5	52	7,4	3.973	592	149
18.205	70.096	62.267	1.753.105	21	596	185,2	99.321	11.764	20.344
8	0	4.066	0	6	45	6,5	3.483	594	105
211.748	1.201.335	1.983.182	34.013.758	681	15.179	4.732,2	2.941.075	379.863	347.884

Større forskningsbiblioteker

Udvalgte nøgletal

Større forskningsbiblioteker 2006

	Bestand i alt, antal fysiske enheder	Seriepublikationer i trykt form, antal abonnementer	Tilvækst i alt, antal fysiske enheder	Afgang i alt, antal fysiske enheder	Udlån i alt eksklusiv fornyerelser	Fornyerelser i alt af udlån
1. Nationalbiblioteker						
Det Kongelige Bibliotek	23.413.492	30.746	67.164	1.267	754.830	813.123
Statsbiblioteket	4.420.257	39.383	226.074	717.070	767.752	364.030
1. i alt (2 biblioteker)	27.833.749	70.129	293.238	718.337	1.522.582	1.177.153
2. Universitetsbiblioteker og hovedbiblioteker ved andre højere uddannelsesinstitutioner						
2.1 Universiteter						
Roskilde Universitetsbibliotek	823.405	2.071	10.279	1.048	256.064	140.457
Syddansk Universitetsbibliotek	1.580.892	3.688	50.335	7.500	288.268	284.676
Aalborg Universitetsbibliotek	836.280	2.154	14.576	24.815	199.818	643.060
2.1 i alt (3 biblioteker)	3.240.577	7.913	75.190	33.363	744.150	1.068.193
2.2 Andre højere uddannelsesinstitutioner						
ASB Bibliotek	174.917	308	3.068	1.031	92.675	84.962
Biblioteket Arkitektenskolens Aarhus	47.460	177	1.791	298	27.113	32.442
CBS Bibliotek	368.302	557	14.473	12.776	259.094	237.226
Danmarks Biblioteksskoles Bibliotek	181.294	574	1.668	2.283	8.533	1.867
Danmarks Farmaceutiske Bibliotek	64.398	109	2.483	1.246	12.877	1.652
Danmarks Kunstbibliotek	1.200.392	509	25.323	55	43.268	46.291
Danmarks Pædagogiske Bibliotek	1.445.214	2.127	13.349	7.050	171.603	360.653
Danmarks Tekniske Universitetsbibliotek	707.992	453	5.837	36.704	41.297	0
Danmarks Veterinær- og Jordbrugsbibliotek	684.757	2.004	5.388	89	73.333	39.432
Det Jyske Musikonservatorium. Biblioteket	20.300	131	900	780	12.030	1.115
Det Kongelige Danske Musikonservatoriums Bibliotek	91.219	114	672	183	17.946	1.491
Handels- og Ingeniørhøjskolens Bibliotek. Herning	19.264	188	634	0	11.965	7.362
Handelshøjskolecentret – Center for Videregående Uddannelser	7.278	62	176	42	2.347	865
Kunstakademiets Arkitektenskoles Bibliotek	55.619	202	3.225	4.151	57.677	72.538
2.2 i alt (14 biblioteker)	5.068.406	7.515	78.987	66.688	831.758	887.896
2. i alt (17 biblioteker)	8.308.983	15.428	154.177	100.051	1.575.908	1.956.089
3. Biblioteker ved andre videregående uddannelsesinstitutioner						
3.1 Teknika						
Københavns Tekniske Bibliotek	34.181	100	1.259	1.432	17.337	17.715
Vitus Bering. Teknisk-Merkantilt Bibliotek	30.159	170	832	494	18.430	8.586
Århus Tekniske Bibliotek	23.418	81	547	1.860	13.394	12.266
3.1 i alt (3 biblioteker)	87.758	351	2.638	3.786	49.161	38.567
3.2 Sociale højskoler						
Den Sociale Højskole i København	30.164	317	4.456	1.923	19.109	10.298
Den Sociale Højskole i Odense	19.268	103	931	2.345	18.680	18.335
Den Sociale Højskole i Aarhus	32.706	221	3.149	928	9.364	3.288
3.2 i alt (3 biblioteker)	82.138	641	8.536	5.196	47.153	31.921
3.3 Andre videregående uddannelsesinstitutioner						
Danmarks Journalisthøjskole	20.294	438	1.981	2.311	3.234	881
Den Grafiske Højskoles Bibliotek og Informationsafdeling	11.638	123	269	220	7.625	696
3.3 i alt (2 biblioteker)	31.932	561	2.250	2.531	10.859	1.577
3. i alt (8 biblioteker)	201.828	1.553	13.424	11.513	107.173	72.065
4. Specialbiblioteker						
Arbejdermuseet og Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv	2.293.913	1.154	2.925	0	16.605	12.917
Botanisk Centralbibliotek	154.000	940	547	0	8.543	8.748
Danmarks Statistiks Bibliotek og Information	2.180	2.021	328	0	7.941	5.022
Det Administrative Bibliotek	150.246	9	3.212	7.627	1.654	2.226
Det Danske Filminstituts Bibliotek	166.529	397	3.534	25	15.113	9.739
Det Danske Kunstudstrimuseums Bibliotek	440.990	278	8.660	0	4.672	1.126
Det Kongelige Garnisonsbibliotek	159.546	327	3.048	1.719	15.792	717
Flyvevåbnets Bibliotek	35.563	66	1.288	819	10.169	5.529
Folketingets Bibliotek. Arkiv og Oplysning	255.646	584	2.044	1.945	9.101	0
KVINFO. Center for Information om Kvinde- og Kønsforskning	27.104	104	589	2	5.121	1.630
Marinens Bibliotek	39.918	86	690	76	3.478	2.335
Panum Bibliotek	48.234	164	1.802	32.000	61.162	0
4. i alt (12 biblioteker)	3.773.869	6.130	28.667	44.213	159.351	49.989
Større forskningsbiblioteker i alt (39 biblioteker)	40.118.429	93.240	489.506	874.114	3.365.014	3.255.296

Heraf: Interurbanlån i alt inklusiv fornyelser	Heraf: Interurbanlån i alt inklusiv fornyelser	Elektroniske ressourcer antal titler, eksterne servere	Elektroniske ressourcer antal download, eksterne servere	Antal aktive lånere	Antal fysiske besøg	Personale i alt, antal årsværk	Omkostninger i alt i 1.000 kr.	Indkøb i alt af fysiske og elektroniske materialer i 1.000 kr.	Indtægter i alt i 1.000 kr.
103.277	16.564	55.509	2.247.486	37.558	817.667	394,6	229.219	48.190	14.530
561.524	34.904	53.822	1.299.358	18.128	422.100	236,9	145.266	24.269	15.145
664.801	51.468	109.331	3.546.844	55.686	1.239.767	631,5	374.485	72.459	29.675
51.049	9.263	40.928	617.748	9.653	122.802	45,6	32.431	8.827	1.763
94.095	33.855	65.320	1.004.540	11.800	521.300	99,3	57.419	19.357	2.356
97.452	16.549	58.529	538.357	11.287	0	68,2	48.775	15.745	616
242.596	59.667	164.777	2.160.645	32.740	644.102	213,1	138.625	43.929	4.735
8.869	4.625	45.613	245.305	4.742	338.628	27,9	16.245	3.108	1.327
1.738	472	22.000	1.964	1.481	0	5,8	2.767	592	25
45.594	4.458	33.000	1.408.786	16.848	1.113.412	46,6	33.682	5.425	1.447
1.341	1.483	34.102	26.969	1.901	0	8,0	4.497	1.329	0
507	2.931	4.475	78.146	1.074	38.412	9,4	5.818	1.805	97
6.043	429	165	150	5.090	0	17,5	11.229	802	652
56.064	6.538	14.617	34.271	8.944	86.300	37,8	23.275	5.171	1.992
0	12.647	35.071	325.589	5.031	122.807	63,6	51.317	15.914	1.168
12.691	6.017	5.091	281.899	4.133	106.474	31,8	20.741	5.615	249
335	259	0	0	0	0	2,3	1.112	173	8
235	40	1	0	0	0	6,1	2.013	188	0
44	989	0	0	1.600	0	4,0	1.729	490	263
2.989	381	4	0	344	0	0,7	318	79	0
2.105	1	203	1.764	3.354	45.170	13,2	6.485	950	209
138.555	41.270	194.342	2.404.843	54.542	1.851.203	274,7	181.225	41.641	7.437
381.151	100.937	359.119	4.565.488	87.282	2.495.305	487,8	319.850	85.570	12.172
1.795	1.251	29	1.123	2.415	0	6,3	2.810	629	0
1.410	1.022	95.797	1.288	2.159	0	4,6	2.450	495	36
2.881	1.832	3.888	3.672	1.305	0	5,6	2.907	685	54
6.086	4.105	99.714	6.083	5.879	0	16,5	8.167	1.809	90
1.979	549	34	0	3.496	0	3,3	551	496	6
171	168	10	0	465	0	2,0	1.122	299	0
2.226	538	129	0	1.537	0	4,8	2.863	564	40
4.376	1.255	173	0	5.498	0	10,1	4.536	1.359	46
245	245	28	0	752	0	4,6	1.894	441	0
174	390	5	0	2.266	4.572	1,0	470	155	66
419	635	33	0	3.018	4.572	5,6	2.364	596	66
10.881	5.995	99.920	6.083	14.395	4.572	32,2	15.067	3.764	202
1.990	0	0	0	0	1.784	8,7	0	0	0
2.659	0	0	0	350	1.225	3,0	2.002	860	0
83	279	0	0	352	4.232	17,0	7.435	1.655	1.380
1.621	525	0	7.708	2.996	0	10,0	5.531	1.470	36
3.036	0	27	0	1.416	4.498	7,3	700	656	74
801	0	0	0	0	860	6,8	0	0	0
4.295	553	4.399	0	1.071	3.000	13,0	4.691	184	130
2.637	147	4.399	0	592	0	5,8	2.245	234	7
455	310	0	0	566	0	19,5	849	838	14
2.712	0	229	0	830	2.001	6,6	3.014	246	13
2.768	20	2	0	1.288	2	6,0	1.593	109	8
90	479	89	0	2.998	230.413	5,5	2.964	615	13
23.147	2.313	9.145	7.708	12.459	248.015	109,2	31.024	6.867	1.675
1.079.980	160.713	577.515	8.126.123	169.822	3.987.659	1260,7	740.426	168.660	43.724

Mindre forskningsbiblioteker

Udvalgte nøgletal

Mindre forskningsbiblioteker 2006

	Bestand i alt, antal fysiske enheder	Seriepublikationer i trykt form, antal abonnementer	Tilvækst i alt, antal fysiske enheder	Afgang i alt, antal fysiske enheder	Udlån i alt eksklusiv fornyelser	Fornyelser i alt af udlån
Biblioteker ved de videregående uddannelsesinstitutioner						
Ankerhus seminarium. Biblioteket	14.497	214	2.563	633	12.741	0
BEC Business. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Bornholms Erhvervsskole. Biblioteket	53.823	0	5.536	0	13.374	499
Business College Syd. Biblioteket	11.672	0	1.085	680	2.822	0
CEUS. Center for Erhverv og Uddannelse Storstrøm	Har ikke indberettet statistik					
CPH WEST. Uddannelsescenter København Vest. Bibliotek	Har ikke indberettet statistik					
CVU FYN. Biblioteket	89.663	331	4.798	5.516	39.810	66.870
CVU Jelling. Biblioteket	53.648	143	6.339	1.747	31.948	91.974
CVU Lillebælt (tidl. CVSU-Fyn)	21.306	156	3.770	2.774	43.039	22.352
CVU Midt-Vest. Fællesbiblioteket	58.532	230	4.518	891	34.512	14.432
CVU Nordjylland. Biblioteket	69.853	180	4.552	1.404	39.137	70.350
CVU Storkøbenhavn. Ballerup-Seminarier. Biblioteket	9.596	50	1.207	1.050	10.791	3.406
CVU Storkøbenhavn. Blaagaard Seminarium	42.660	167	3.901	1.055	15.015	8.737
CVU Storkøbenhavn. Højvangseminariet. Biblioteket	17.979	48	1.856	132	20.343	10.109
CVU Storkøbenhavn.						
Københavns Socialpædagogiske Seminarium	10.209	53	1.046	319	10.012	0
CVU Storkøbenhavn. Københavns Dag- og Aftenseminarium	0	0	0	0	0	0
CVU SYD. Biblioteket	52.983	152	2.046	2.293	8.321	12.142
CVU Sønderjylland. Den Sønderjyske Sygeplejeskole	10.171	81	838	622	13.250	13.357
CVU Sønderjylland. Pædagogisk Bibliotek	75.189	156	4.561	5.872	18.502	20.194
CVU Sønderjylland. Aabenraa Pædagogseminarium	0	0	0	0	12.969	7.084
CVU Vest Biblioteket	156.964	463	12.889	14.839	123.685	92.735
CVU VITA bibliotekerne i Holstebro	27.439	200	3.177	4.079	27.916	17.425
CVU Øresund. Biblioteket for Ergoterapeutuddannelsen og fysioterapeutuddannelsen	20.802	150	1.518	0	38.825	17.848
CVU Øresund. Jordemoderuddannelsen i København. Biblioteket	5.225	25	221	0	2.870	833
Dalum Landbrugsskole. Biblioteket	18.188	125	232	1.027	861	10
Danmarks Designskoles Bibliotek	15.603	96	995	522	13.009	7.191
Danmarks Erhvervspædagogiske Læreruddannelse. Bibliotek	26.416	80	475	0	2.935	8.566
Dannerseminariet	11.887	0	1.390	200	6.200	1.500
Den frie lærerskole. Biblioteket	29.342	0	1.145	373	6.625	832
Diakonissestiftelsen. Social- og Sundhedsskolen	2.860	39	146	69	2.713	15
Erhvervsskolerne Års. Biblioteket	7.436	40	405	51	555	0
Esbjerg Handelsskole. Biblioteket	6.853	43	363	453	689	6
EUC Midt. Biblioteket	18.885	60	1.929	802	9.201	101
EUC NORD. Biblioteket - Hestkærvej	24.030	91	2.955	11.949	4.724	2.594
EUC Vest. Biblioteket	29.799	46	3.724	4.200	15.331	17.085
Frederiksberg Seminarium. Biblioteket	36.077	162	3.057	325	22.018	7.095
Frøelseminariet. Biblioteket	8.158	1.200	126	13	7.800	800
Gedved Seminarium. Biblioteket	20.464	0	1.424	872	13.108	17.030
Gentofte Socialpædagogiske Seminarium. Biblioteket	11.751	113	962	374	8.166	1.411
Gladsaxeseminariet. Biblioteket	7.962	0	0	104	8.224	0
Grenaa Handelsskole. Biblioteket	5.600	15	216	229	1.763	0
Handelsskolen i Randers. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Handelsskolen Sjælland Syd. Biblioteket	7.378	22	469	238	2.396	0
Haslev Seminarium. Biblioteket	33.747	0	2.978	413	16.897	9.556
Hillerød Pædagogseminarium. Biblioteket	12.634	40	1.227	378	8.427	3.865
Hindholm Socialpædagogiske Seminarium. Biblioteket	9.977	70	508	268	8.674	3.848
Hjørring Seminarium. Biblioteket	45.028	151	3.053	694	34.338	0
Holbæk Seminarium. Biblioteket	31.328	0	2.142	463	23.795	5.174
Hovedstadens PædagogSeminarium. Biblioteket	6.829	35	835	487	4.832	1.733
IBC. Biblioteket	31.754	0	6.345	1.482	11.210	2.638
JCVU Biblioteket. Rudolfsgårdsvej	22.465	80	1.337	304	16.048	0
JCVU Biblioteket. Vennelystparken	23.339	63	0	0	8.896	41.292
JCVU Ergo- & Fysioterapeutuddannelsen, Biblioteket	12.460	110	2.104	468	22.575	10.030
JCVU Sygeplejerskeuddannelsen Silkeborg, Biblioteket	17.260	65	0	0	13.999	13.052
JCVU Sygeplejerskeuddannelsen Århus	18.284	80	1.884	1.566	19.552	30.706
JCVU Århus Lærerseminarium, Biblioteket	47.500	150	0	0	33.185	43.691
Jydsk Pædagog-Seminarium. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					

Delsum af udlån: Interurbanudlån, i alt inklusiv fornyelser	Delsum af udlån: Interurbanindlån, i alt inklusiv fornyelser	Elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal titler	Elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal download	Personale i alt, antal årsværk	Bruttodrifts-omkostninger i alt i 1.000 kr.	Heraf: fysiske og elektroniske materialer i 1.000 kr.
977	582	9	0	2,2	255	255
28	1.007	12	0	2,0	865	130
60	130	0	0	2,0	0	0
464	624	4	0	6,3	2.372	39
1.281	2.204	3	0	3,0	1.566	318
75	200	1.108	0	3,0	505	505
645	1.814	2.069	0	3,5	1.632	342
1.746	336	8	0	4,6	1.608	0
543	172	689	0	1,0	437	137
4	24	349	0	1,8	719	82
184	82	11	0	1,0	100	100
137	25	0	0	0,0	0	0
0	0	0	0	2,3	815	0
502	519	463	658	2,7	875	202
247	256	1.091	369	1,7	896	276
1.170	891	1.091	72	4,3	1.736	258
0	0	1.091	42	0,0	791	195
1.748	3.663	4.357	451	6,8	4.255	905
1.140	0	817	2.688	5,5	0	0
374	0	10.213	3.363	3,0	3.545	2.555
346	83	4.203	0	0,8	467	147
0	64	4	12	0,8	130	130
135	318	525	333	3,8	1.106	210
209	97	0	0	1,0	505	135
0	30	0	0	0,8	270	75
15	827	0	0	1,1	483	79
3	0	0	0	0,0	937	612
0	124	3	0	0,5	0	0
5	110	7	0	1,0	359	110
62	205	122	0	2,0	1.001	188
65	646	14	0	2,0	206	206
177	179	8	0	1,0	885	451
30	15	1	0	1,6	480	0
0	0	0	0	0,0	0	0
541	0	12	0	1,8	0	0
0	0	0	0	1,3	92	92
72	0	0	0	1,0	92	92
147	147	3	0	0,8	370	61
0	258	4	0	0,8	350	100
152	5.027	0	0	2,0	813	93
46	100	0	0	1,3	585	125
450	480	13	0	3,0	0	0
873	1.810	0	0	3,0	1.387	261
7.219	0	10	10	2,0	200	200
15	0	1	0	0,9	416	69
102	1.015	28	0	5,9	2.446	337
438	165	7	0	1,0	630	261
918	301	4.134	0	1,5	712	192
155	474	20	0	1,5	810	285
0	672	0	0	1,9	0	0
151	317	3.327	13.500	3,5	1.935	320
222	402	2.003	0	3,9	1.105	300

Mindre forskningsbiblioteker 2006

	Bestand i alt, antal fysiske enheder	Seriepublikationer i trykt form, antal abonnementer	Tilvækst i alt, antal fysiske enheder	Afgang i alt, antal fysiske enheder	Udlån i alt eksklusiv fornyelser	Fornyelser i alt af udlån
Kolding Pædagogseminarium. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Kriminalforsorgens Bibliotek	4.429	35	151	0	221	0
Københavns Amt. Sygepleje og Radiografskolen	28.365	104	2.468	781	32.159	31.587
Københavns Pædagogseminarium. Biblioteket	13.752	0	1.354	966	11.781	2.123
Køge Handelsskole. Biblioteket	5.122	137	150	71	2.193	167
N. Zahles Seminarium. Biblioteket	42.365	403	4.205	2.112	28.978	2.051
Niels Brock. Biblioteket	6.014	56	947	1.260	3.052	1.310
Nordjyllands Erhvervsakademis Biblioteker	22.817	0	0	0	5.273	1.260
Nørre Nissum Seminarium & HF. Biblioteket	37.286	196	2.025	202	9.817	3.394
Odense Socialpædagogiske Seminarium. Biblioteket	25.676	78	1.454	245	16.667	3.592
Odense Tekniske Skole. Biblioteket	10.352	100	589	325	2.598	0
Peter Sabroe Seminariet. Mediateket	18.782	92	2.380	338	28.787	12.578
Pædagogseminariet i Aalborg. Hobrovej Afdeling	30.427	160	2.633	4.367	31.158	20.280
Ranum Seminariet. Biblioteket	19.573	0	20	515	7.191	1.315
Roskilde Pædagogseminarium	11.650	59	2.274	788	12.314	3.077
Rytmask Musikonservatorium. Biblioteket	10.800	0	0	0	0	0
Selandia CEU Biblioteket	12.000	0	500	300	0	0
Silkeborg Handelsskole. Biblioteket	5.168	37	486	186	3.044	350
Silkeborg Seminarium. Biblioteket	31.506	150	2.737	1.360	9.491	5.058
Skive Handelsskole. Biblioteket	5.868	25	81	38	887	225
Skovtofte Socialpædagogiske Seminarium. Biblioteket	5.908	19	791	116	3.998	1.298
Skårup Seminarium. Biblioteket	37.400	200	2.465	2.754	13.285	4.192
Slagelse Pædagogseminarium. Biblioteket	11.906	120	1.494	323	8.596	6.047
Social- og Sundhedsskolen Syd	6.556	50	648	0	15.760	482
Social- og Sundhedsskolen. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Social- og Sundhedsskolen. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
SOSU Nykøbing F. Biblioteket	6.900	65	524	408	6.351	530
SOSU Næstved - Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
SoSu Udannelser Greve	15.614	49	1.448	830	9.492	0
Suhrs Seminarium. Biblioteket	11.265	0	0	0	4.061	3.570
Sundheds CVU Nordjylland. Aalborg. Biblioteket	24.350	150	672	50	17.959	24.994
Sygeplejefagligt Bibliotek	33.313	107	1.571	2.281	30.509	14.866
Sygeplejeskolen i Hillerød. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Sygeplejeskolen i Slagelse. Biblioteket	17.869	80	2.040	551	32.109	8.283
Sygeplejeskolen i Vejle Amt. Biblioteket	18.111	110	1.938	4.288	18.758	98.261
Vejlby Landbrugsskole. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Vejle Handelsskole. Biblioteket	10.988	35	1.589	407	4.463	513
Viborg-Seminarier. Biblioteket	19.842	0	1.301	2.162	23.111	4.689
Århus Købmandsskoles Biblioteker	23.409	150	4.333	944	5.410	2.224
Biblioteker ved de videregående uddannelsesinstitutioner i alt (106 biblioteker)	1.988.888	8.542	154.115	101.198	1.268.101	958.484
Specialbiblioteker						
AKF. Anvendt KommunalForskning	5.980	145	171	55	0	0
Ankestyrelsen. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Beredskabsstyrelsen. Biblioteket	5.979	90	255	124	571	0
Biblioteket. Centralsygehuset Esbjerg-Varde	Har ikke indberettet statistik					
Center for Aktiv Beskæftigelsesindsats. Biblioteket	1.000	70	250	100	20	0
Danmarks Blindebibliotek	36.956	0	1.868	26.189	454.506	0
Danmarks Fiskeriundersøgelser. Afdeling for Fiskeindustriel forskning. Bibliotek	18.800	147	300	0	1.627	0
Danmarks Fiskeriundersøgelser. Biblioteket	618.000				1.847	0
Danmarks JordbrugsForskning. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Danmarks Meteorologiske Institut. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Danmarks Miljøundersøgelser. Afdelingerne for Ferskvandsøkologi og Terrestrisk Økologi. Bibliotek	Har ikke indberettet statistik					
Danmarks Miljøundersøgelser. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder. DCISM bibliotek	114.515	0	2.206	0	11.322	10.341
Dansk Folkemindesamlings Bibliotek	46.200	0	800	0	935	0
Dansk Polarcenter. Biblioteket	56.518	128	1.622	14	3.235	216

Delsum af udlån: Interurbanudlån, i alt inklusiv fornyelser	Delsum af udlån: Interurbanindlån, i alt inklusiv fornyelser	Elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal titler	Elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal download	Personale i alt, antal årsværk	Bruttodriftsomkostninger i alt i 1.000 kr.	Heraf: fysiske og elektroniske materialer i 1.000 kr.
0	39	0	0	0,7	94	94
0	583	3.882	0	3,6	1.829	447
0	0	1	0	1,5	141	141
229	0	0	0	1,0	597	142
53	150	106	0	0,0	11	11
21	19	35	0	1,5	664	194
714	367	26	0	4,0	0	0
31	1.328	0	0	1,9	119	118
0	28	1	0	2,3	626	145
377	0	8	0	1,6	470	130
520	36	20	0	1,7	811	230
0	0	0	0	4,2	1.652	184
189	0	0	0	0,8	390	120
280	372	1	0	1,0	458	118
0	0	0	0	1,5	80	80
0	0	0	0	2,0	0	0
0	391	9	62	1,3	817	179
183	2.049	2	0	1,8	654	62
38	192	2	0	0,9	162	38
4	0	2	0	0,7	287	57
5	254	280	0	1,7	300	300
354	631	80	0	1,1	84	84
500	0	0	0	1,5	200	200
118	100	1	0	1,2	570	150
0	138	1	0	0,8	396	119
380	0	25.001	1.508	1,2	440	440
569	1.567	4.928	10.864	5,1	2.285	393
264	1.025	3.219	0	4,6	2.416	379
602	863	0	0	2,2	0	0
74	1.289	6	1.140	2,0	1.095	291
43	457	16	0	0,9	488	200
473	554	25	2.500	2,4	0	0
2	245	19	0	3,5	1.615	415
29.896	39.072	75.505	37.572	172,4	61.495	16.889
0	800	2.501	0	0,8	210	210
87	16	7	0	1,0	0	0
0	100	0	0	1,0	0	0
0	275	0	0	11,3	26.410	0
335	0	6.906	22.024	1,0	1.650	1.222
332	737	7.004	0	1,0	0	0
4.258	513	209	0	5,3	3.393	1.083
39	0	1	0	0,1	92	62
1.003	108	1	0	1,2	617	126

Mindre forskningsbiblioteker 2006

	Bestand i alt, antal fysiske enheder	Seriepublikationer i trykt form, antal abonnementer	Tilvækst i alt, antal fysiske enheder	Afgang i alt, antal fysiske enheder	Udlån i alt eksklusiv fornyelser	Fornyelser i alt af udlån
DHI. Biblioteket	43.800	300	200	0	0	0
DR ARC Bibliotek	50.000	650	1.431	0	24.679	1.105
DSI. DSI-biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Finanstilsynets Bibliotek	5.000	300	300	600	0	0
Glostrup Hospital. Medicinsk Bibliotek	0	0	0	0	1.000	0
Herlev Hospital. Fagbiblioteket	33	60	541	575	7.724	2.198
Institut for Forskning i Idræt og Folkelig Oplysning	6.762	0	70	0	145	0
Medicinsk Bibliotek	0	310	250	0	3.231	477
Miljøkontrollen. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Nationalmuseets Bibliotekstjeneste	Har ikke indberettet statistik					
Nordisk Institut for Asienstudier. Biblioteket	84.460	484	2.000	0	5.398	5.558
Patent- og Varemærkestyrelsen. Biblioteket	9.352.850	199	1.610	10	211	0
Psykiatrisk Center Glostrup. Fagbiblioteket	4.860	45	98	30	2.357	86
Psykiatrisk Hospital i Århus	66.733	0	1.586	296	16.883	3.457
Psykiatrisk Informationscenter	2.570	36	288	0	1.481	0
RCT Dokumentations Center	49.000	0	2.410	0	6.863	0
Regionshospitalet Viborg. Fagbiblioteket	0	0	0	0	2.686	0
Retspsykiatrisk Klinik. Biblioteket	0	0	210	30	474	16
Rigshospitalet. Medicinsk Bibliotek	0	0	0	0	2.998	0
Roskilde Sygehus. Fagbiblioteket	5.000	150	2.000	1.700	0	0
Sct. Hans Hospital. Fagbiblioteket	16.270	55	443	50	2.917	1.951
Socialforskningsinstituttets Bibliotek	27.300	200	700	400	3.635	386
Statens Byggeforskningsinstitut. SBI. Biblioteket	46.257	0	832	75	1.292	1.225
Statens Serum Institut. Biblioteket	10.000	60	20	0	7.580	70
Sundhedsstyrelsen. Biblioteket	10.673	331	387	3.584	277	38
Sygehus Sønderjylland.	23.793	189	907	808	2.574	52
Sygehus Vendsyssel. Medicinsk Bibliotek	Har ikke indberettet statistik					
Søfartens Biblioteks Studiecenter	11.098	93	282	104	7.200	602
Vejdirektoratet. Vejsektorens Fagbibliotek	18.010	0	148	150	500	120
Vejdirektoratets Bibliotek	9.300	0	100	0	0	0
Vendsyssel Historiske Museum	17.990	50	555	20	106	5
Videns- og formidlingscenter for socialt udsatte	Har ikke indberettet statistik					
Århus Universitetshospital. Århus Sygehus.	0	0	27	0	325	0
Specialbiblioteker i alt (48 biblioteker)	10.765.707	4.092	24.867	34.914	576.599	27.903
Mindre forskningsbiblioteker i alt (154 biblioteker)	12.754.595	12.634	178.982	136.112	1.844.700	986.387

Delsum af udlån: Interurbanudlån, i alt inklusiv fornyelser	Delsum af udlån: Interurbanindlån, i alt inklusiv fornyelser	Elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal titler	Elektroniske ressourcer på eksterne servere, antal download	Personale i alt, antal årsværk	Bruttodrifts-omkostninger i alt i 1.000 kr.	Heraf: fysiske og elektroniske materialer i 1.000 kr.
0	800	35	0	1,5	600	0
0	1.465	0	0	8,8	4.431	1.330
0	0	0	0	1,0	960	960
0	0	0	0	0,0	0	0
60	1.889	67	0	4,7	720	720
86	47	0	0	0,3	0	0
0	2.947	5.979	37.121	5,0	4.555	2.776
1.237	971	218	0	3,7	1.824	439
16	0	61	0	2,0	1.656	711
526	0	13	1.486	1,0	170	170
981	1.451	10.175	675	9,3	4.235	1.000
0	0	0	0	0,7	9.036	9.036
0	797	0	0	3,4	1.416	278
0	0	3.914	0	3,0	0	0
109	15	0	0	0,0	0	0
2.723	0	7.061	0	1,6	503	502
0	1.005	2	0	0,8	670	670
130	864	9	0	1,5	686	86
39	2.710	6.400	5.734	2,5	1.630	650
1.872	22	1.617	985	0,9	730	323
2.030	100	4.200	17.000	2,0	2.800	2.200
0	438	2.528	0	3,4	575	575
41	717	9.567	1.823	1,4	1.128	702
697	50	162	0	0,0	102	102
70	60	602	0	1,5	800	350
0	0	0	0	1,0	0	0
22	75	7	4	1,7	245	27
91	714	0	1.479	1,0	0	0
16.784	19.686	69.246	88.331	86,4	71.844	26.309
46.680	58.758	144.751	125.903	259	133.339	43.198

Institutbiblioteker

Udvalgte nøgletal

Institbiblioteker 2006

	Bestand i alt, antal fysiske enheder	Seriepublikationer i trykt form, antal abonnementer	Tilvækst af bøger og seriepublikationer, antal fysiske enheder	Udlån i alt	Lønøkonomier i 1.000 kr.	Indkøb i alt af materialer i 1.000 kr
Danmarks Tekniske Universitet						
Biblioteket ved Center for Information	3.200	55	300	0	150	100
BYG.DTU. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
BYG.DTU. Faggruppen Byggeledelse. Biblioteket	2.701	41	37	144	63	13
Informatik og Matematisk Modellering. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Institut for Fysik. Fysisk Bibliotek	Har ikke indberettet statistik					
Institut for Kemiteknik. Biblioteket	6.100	215	100	400	58	75
Institut for Matematik	9.942	9	46	2	36	68
Institut for Mekanik Energi og Konstruktion	13.389	60	100	467	0	0
Institut for Mikro- & Nanoteknologi. Biblioteket	0	0	0	0	0	0
Institut for Miljø & Ressourcer. Biblioteket	15.500	220	491	1.221	585	126
Institut for Produktion og Ledelse. Biblioteket	14.823	0	0	3.256	0	0
Kemisk Institut. Biblioteket	7.678	55	430	120	140	160
Ørsted.DTU. Akustisk Teknologi Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Ørsted.DTU. Automation. Biblioteket			125	0	8	0
Ørsted.DTU. Elektromagnetiske Systemer. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
			0	0	0	0
DTU i alt 15 biblioteker	73.333	655	1.669	5.610	1.039	542
Kunstakademiet						
Konservingsfagligt Videncenter	8.535	146	709	3.449	590	152
Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole						
Institut for Basal Husdyr og Veterinærvidenskab	4.900	0	0	0	0	0
Institut for Grundvidenskab. Kemisk Bibliotek	0	10	60	0	0	0
Institut for Grundvidenskab. Matematik og Fysik	Har ikke indberettet statistik					
Institut for Jordbrugsvidenskab						
Sektion for Miljø Ressourcer og Teknologi. Biblioteket	0	10	100	0	0	0
Institut for Plantebiologi. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
			0	0	0	0
KVL i alt 5 biblioteker	4.900	20	160	0	0	0
Københavns Universitet						
Hovedområde: Humaniora						
Afdeling for Dialektforskning. Biblioteket	14.690	367	205	0	0	50
Afdeling for Minoritetsstudier og Center for Komparative Kulturstudier. Biblioteket	3.448	4	240	144	0	50
Afdeling for Navneforskning. Biblioteket	16.616	415	241	0	0	50
Afdelingsbibliotek for Litteraturvidenskab og Mode	Har ikke indberettet statistik					
Biblioteker ved Afdelingen for Musikvidenskab	45.264	101	260	745	241	96
Den Arnemagnæanske Samling. Biblioteket	19.064	477	315	0	380	50
Engelsk Institut. Biblioteket. Københavns Universitet	32.500	38	320	26	0	146
Institut for Arkæologi og Etnologi. Etnologisk. Bibliotek	Har ikke indberettet statistik					
Institut for Arkæologi og Etnologi. Klassisk Arkæologisk. Bibliotek	Har ikke indberettet statistik					
Institut for Film- og Medievidenskab. Biblioteket	23.540	56	235	0	0	90
Institut for Filosofi. Pædagogik og Retorik. Biblioteket	44.004	35	389	4.174	0	132
Institut for Historie. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Institut for Kunsthistorie. Biblioteket	13.611	338	140	0	56	48
Institut for Nordisk Filologi. Finsk Bibliotek	14.114	40	322	622	185	20
Institut for Semitisk Filologi. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier. Carsten Niebuhr afdelingen. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier. Afdelingen for Eskimologi og Aktiske studier. Biblioteket	17.296	80	175	0	44	30
Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier. Østeuropæisk afdeling. Biblioteket	60.700	0	700	0	0	0
Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier. Afdelingen for Asienstudier. Biblioteket	73.743	33	1.013	724	0	73
Lingvistisk Bibliotek	43.238	41	220	4.992	315	105
Nordisk Bibliotek	31.258	90	1.348	255	650	110
Romansk Bibliotek. Københavns Universitet	70.776	142	446	0	0	142
Saxo-Instituttet. Biblioteket for Græsk og Latin	Har ikke indberettet statistik					
Teatervidenskabs bibliotek	9.800	20	425	0	100	60
ToRS. Afd. for Religionshistorie + Afd. for Indianske sprog og Kulturer	28.575	69	237	20	325	103
Tysk og Nederlands Bibliotek. Københavns Universitet	23.648	30	90	0	0	58
KU HUM i alt 26 biblioteker	585.885	2.376	7.321	11.702	2.296	1.413

Institbiblioteker 2006

	Bestand i alt, antal fysiske enheder	Seriepublikationer i trykt form, antal abonnementer	Tilvækst af bøger og seriepublikationer, antal fysiske enheder	Udlån i alt	Lønoms-kostninger i 1.000 kr.	Indkøb i alt af materialer i 1.000 kr
Hovedområde: Jura						
Det Retsvidenskabelige Institut D. Kriminalistisk Bibliotek	0	257	252	1.477	423	52
Juridisk Forskningsbibliotek	24.141	215	470	1.850	800	660
Juridisk Laboratorium	40.500	262	1.078	2.425	3.400	500
KU JUR i alt 3 biblioteker	64.641	734	1.800	5.752	4.623	1.212
Hovedområde: Naturvidenskab						
Datalogisk Institut. Biblioteket	0	190	784	0	333	790
Ferskvandsbiologisk Laboratorium. Biblioteket	0	40	10	0	0	37
Geografisk Institut.						
Det Kongelige Danske Geografi Selskab. Biblioteket	407.375	960	2.635	7.275	905	494
Geologisk Bibliotek	126.400	1.000	1.250	5.460	1.228	870
Institut for Idræt. Biblioteket	22.940	115	354	2.773	456	153
Københavns Biocenter Institut for Molekylær Biologi	0	17	0	0	194	167
Marinbiologisk Laboratorium. Biblioteket	1.340	90	80	450	200	222
Matematisk Afdeling. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Niels Bohr Institutet. Biblioteket	87.000	3.050	330	2.850	1.726	160
Zoologisk Museums Bibliotek	Har ikke indberettet statistik					
KU NAT i alt 10 biblioteker	645.055	5.462	5.443	18.808	5.042	2.893
Hovedområde: Samfundsvidenskab						
Institut for Antropologi. Biblioteket	13.907	118	553	13.627	466	270
Institut for Psykologi. Biblioteket	36.836	106	249	6.658	868	600
Institut for Statskundskab. Københavns Universitet	29.600	125	686	37.782	773	390
Sociologisk Institut. Københavns Universitet	30.000	100	0	200	500	180
Økonomisk Institut. Biblioteket	62.530	271	1.574	3.716	950	848
KU SAM i alt 5 biblioteker	172.873	720	3.062	61.983	3.557	2.288
Hovedområde: Sundhedsvidenskab						
Afdeling for Almen Medicin. Biblioteket	1.080	12	9	0	0	12
Afdeling for Anvendt Matematik og Statistik	Har ikke indberettet statistik					
Afdeling for Social Medicin og Psykosocial Sundhed	Har ikke indberettet statistik					
Afdelingen for Medicinsk Videnskabsteori. Biblioteket	1.248	10	0	0	10	0
Farmakologisk Institut. Biblioteket	900	9	0	0	0	12
Institut for Folkesundhedsvidenskab. Biblioteket	3.987	0	0	0	0	0
Medicinsk Museion	Har ikke indberettet statistik					
Neuropatologisk Laboratorium. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Retsmedicinsk Institut. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
KU SUN i alt 9 biblioteker	7.215	31	9	0	10	24
Hovedområde: Teologi						
Afdeling for Bibelsk Eksegese. Biblioteket	14.995	66	280	30	238	85
Bibliotekssektionen. Det Teologiske Fakultet	5.403	20	43	1	42	101
Center for Afrikastudier. Biblioteket	10.082	42	1.064	1.715	155	61
Institut for Kirkehistorie. Biblioteket	39.114	122	638	11	331	73
Institut for Systematisk Teologi. Biblioteket	32.810	257	453	37	415	67
KU TEO i alt 5 biblioteker	102.404	507	2.478	1.794	1.181	387
Københavns Universitet i alt	1.578.073	9.830	20.113	100.039	16.709	8.217
Syddansk Universitet						
Hovedområde: Humaniora						
Center for Græsk-Romerske Studier. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Center for Kulturstudier. Biblioteket	4.080	14	23	203	8	2.093
Center for Litteraturvidenskab og Semiotik. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Center for Nordiske Studier. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Center for Russiske og Østeuropæiske Studier. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Center for Tyske Studier. Biblioteket	19.000	14	58	257	0	14
Institut for Litteratur. kultur og medier.						
Center for fransk og frankofone studier. Biblioteket.	Har ikke indberettet statistik					
Projekt Visecenter. Biblioteket Syddansk Universitet	Har ikke indberettet statistik					
SDU HUM i alt 8 biblioteker	23.080	28	81	460	8	2.107

Institbiblioteker 2006

	Bestand i alt, antal fysiske enheder	Seriepublikationer i trykt form, antal abonnementer	Tilvækst af bøger og seriepublikationer, antal fysiske enheder	Udlån i alt	Lønoms-kostninger i 1.000 kr.	Indkøb i alt af materialer i 1.000 kr
Hovedområde: Lægevidenskab						
Institut for Oto- Rhino- Laryng- ologi. Bibliotek	1.926	1	5	15	0	0
Retsmedicinsk Institut. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
SDU LÆG i alt 2 biblioteker	1.926	1	5	15	0	0
Hovedområde: Naturvidenskab						
Biologisk Institut. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Kemisk Institut. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
SDU NAT i alt 2 biblioteker	0	0	0	0	0	0
Syddansk Universitet i alt	25.006	29	86	475	8	2.107
Århus Universitet						
Hovedområde: Humaniora						
Biblioteket for Sprog, Litteratur og Kultur	119.070	3.474	3.478	30.273	1.350	415
IT-biblioteket Katrinebjerg	41.532	30	500	1.925	745	700
Moesgårdbiblioteket	38.315	300	2.902	4.975	602	229
Peter Skautrup Centret for Jysk	7.765	0	25	5	9	10
Ringgadebiblioteket	136.600	202	800	4.308	997	380
Æstetikbiblioteket	45.500	153	1.200	23.838	0	2.610
ÅU HUM i alt 6 biblioteker	388.782	4.159	8.905	65.324	3.703	4.344
Hovedområde: Naturvidenskab						
Bibliotek for Matematiske Fag	70.760	1.769	2.615	1.093	407	1.159
Bio-biblioteket	12.334	73	0	633	0	0
Biologisk Institut. Afdeling for Systematisk Botanik	Har ikke indberettet statistik					
Center for Rusmiddelforskning. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Fysisk og Astronomisk Bibliotek	63.415	98	0	594	298	788
Geologisk Institut. Biblioteket	11.000	0	32	467	205	163
Idrætsbiblioteket. Aarhus Universitet	1.530	14	310	2.508	0	0
Institut for Fysiologi og Biofysik.	0	143	16	10	0	3
Institut for Videnskabshistorie. Biblioteket	23.660	46	520	1.350	230	65
Kemisk Institut. Biblioteket	55.800	20	200	500	300	580
ÅU NAT i alt 10 biblioteker	238.499	2.163	3.693	7.155	1.440	2.758
Hovedområde: Samfundsvidenskab						
Institut for Statskundskab. Biblioteket	0	300	1.720	18.403	942	470
Institut for Økonomi. Biblioteket	22.446	73	589	766	529	395
Jurisk Bibliotek	140.000	3.000	1.500	480	0	1.000
Psykologisk Institut. Biblioteket	25.800	0	0	10.057	0	0
ÅU SAM i alt 4 biblioteker	188.246	3.373	3.809	29.706	1.471	1.865
Hovedområde: Sundhedsvidenskab						
Afdeling f. Biofysik. Biblioteket	0	7	96	22	0	18
Bartholin Bygningens Bibliotek	0	0	0	0	0	0
Institut for Folkesundhed	2.742	0	0	0	0	0
Institut for Medicinsk Biokemi	10.070	0	96	0	25	15
Øjenpatologisk Institut. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
Århus Kommunehospital Øjenafdelingen. Biblioteket	Har ikke indberettet statistik					
ÅU SUN i alt 6 biblioteker	12.812	7	192	22	25	33
Hovedområde: Teologi						
Biblioteket. Det Teologiske Fakultet	104.570	1.090	3.760	26.809	1.220	700
Århus Universitet i alt	932.909	10.792	20.359	129.016	7.859	9.700
Institbiblioteker i alt	2.622.756	21.472	43.096	238.589	26.205	20.718

Bilag

Bilag 1: Vejledning med begreber og definitioner til biblioteksstatistikken 2006

Afgang

Antal materialeenheder der er udgået af samlingen i løbet af optællingsåret. Afgang kan f.eks. finde sted ved kassation, opsigelse, svind eller ved overførsel til et andet bibliotek uden for den administrative enhed, som biblioteket indgår i.

Arbejdspladser

Antallet af arbejdspladser, som er tilgængelige for bibliotekets besøgende, opgøres i slutningen af året. Arbejdspladser inkluderer foruden læsepladser også andre steder, hvor besøgende kan benytte bibliotekets samlinger (f.eks. siddepladser med bordplads ved arbejdsstationer og i grupperum).

Arbejdsstation, til publikumsbrug

En arbejdsstation er en computer eller terminal, som står alene eller i netværk. Arbejdsstationen er til rådighed for bibliotekets brugere, som kan benytte den til f.eks. søgninger og opgaveskrivning.

Areal

Bibliotekets samlede areal skal opgøres i netto m² afrundet til nærmeste tal deleligt med 10. Der medregnes kun areal som bruges til biblioteksformål (nærmere defineret som: publikumsarealer, magasinarealer, personalearbejdspladser, udstillingsområder m.v.) Heraf skal det opgøres, hvor mange kvadratmeter publikumsarealet og det lukkede magasinareal udgør.

Areal, lukket magasin

Lukkede magasinarealer er alle de arealer, hvor bibliotekets samlinger opbevares, og hvor der ikke er adgang for brugerne.

Areal, publikum

Publikumsarealer er alle de arealer, hvortil publikum har adgang, herunder udlån, læsesal og åbne hylder.

Arrangement

Et arrangement er en enkeltstående begivenhed organiseret af biblioteket, typisk med et litterært, kulturelt eller

uddannelsesmæssigt formål. Alle arrangementer i optællingsåret skal opgøres, uanset om adgangen er gratis eller der opkræves entré. Omfatter ikke brugerundervisning.

Bestand

Et biblioteks bestand består af alle de dokumenter, informationsressourcer og genstande, som biblioteket har erhvervet adgang til og stiller til rådighed for sine brugere. I bestanden medregnes kun de materialer, der forefindes i bibliotekets samlinger pr. 31.december i optællingsåret.

Besøg

Antallet af brugere som besøger bibliotekets lokaler. Besøgstallet opgøres årligt – i optællingsåret. Antallet af besøgende opgøres ved tælling ved indgangen og/eller udgangen. Der kan anvendes manuel eller elektronisk besøgstælling.

Besøg, virtuelt

Et besøg (brugersession) er en sekvens af brugeraktiviteter, som begynder, når en bruger etablerer forbindelse til bibliotekets website. Et besøg er uafhængigt af antallet af viste sider og elementer. Hvis brugeren er inaktiv i mere end 30 minutter, opfattes besøget som afsluttet. Når brugeren igen bliver aktiv på bibliotekets website, tælles det som et nyt besøg. Opgørelsen af antal besøg sker via et loganalyse program, hvor der er angivet en user session timeout på 30 min. Sessioner, der kun besøger forsiden og besøg fra søgerbotter, medtælles ikke.

Betjeningsområde, kommunalt

Den kommune (befolkningsantal) som folkebiblioteket betjener. Betjeningsområdet kan omfatte flere kommuner, hvis der er indgået biblioteksforbund eller fuldstændig betjeningsoverenskomst med andre kommuner (se Bibliotekssamarbejde).

Betjeningssted

Bibliotekets betjeningssteder omfatter alle betjeningssteder med offentlig adgang omfattet af bibliotekets bruttodriftsbudget, dvs. hovedbibliotek, eventuelle filialer og bogbusser.

Bibliotek

Organisation eller del af en organisation, hvis hovedformål det er at varetage indsamling, registrering, formidling og vedligeholdelse af samlingen med henblik på at imødekomme brugernes behov for information, forskning, undervisning, kultur etc. Et bibliotek kan omfatte et eller flere betjeningssteder, samlet betegnet som et biblioteksvæsen. Biblioteket inkluderer alle bibliotekets betjeningssteder med offentlig adgang omfattet af bibliotekets bruttodriftsbudget, dvs. hovedbibliotek, filialer og bogbusser. Statistiske oplysninger indleveres samlet for hvert biblioteksvæsen.

- Bibliotek, central-

Centralbiblioteket er et folkebibliotek, der udover at virke som folkebibliotek, tillige af kulturministeren er udpeget til at varetage en eller flere regionale overbygningsfunktioner for folkebibliotekerne. Centralbiblioteksvirksomheden finansieres af staten.

- Bibliotek, folke-

Et folkebibliotek er et alment bibliotek, hvis formål er at betjene befolkningen i en eller flere kommuner med biblioteksydelse. Folkebibliotekernes formål og virksomhed er fastlagt i *Lov om biblioteksvirksomhed*, kapitel 1.

- Bibliotek, forsknings-

Bibliotek som primært betjener studerende og lærere ved universiteter og andre højere og videregående uddannelsesinstitutioner. Biblioteket kan fungere som offentligt bibliotek, men behøver ikke at gøre det.

- Bibliotek, institut

Bibliotek som betjener studerende og lærere ved et institut ved universiteter og andre højere og videregående uddannelsesinstitutioner. Biblioteket har almindeligvis ikke adgang for offentligheden, men kan stille sit materiale til rådighed gennem institutionens hovedbibliotek.

- Bibliotek, fællesbibliotek for skole- og folkebibliotek

Et fællesbibliotek for folke- og skolebibliotek kan rumme varierende former for og grader af integrering mellem et folkebibliotek og et skolebibliotek/pædagogisk servicecenter – fra lokalefællesskab over forskellige mellemformer til fuldt integreret funktion.

Betegnelserne *Fælles udlånssamlinger til børn og Kombi-biblioteker* er således et specialtilfælde.

- Bibliotek, national-

Et nationalbibliotek er et bibliotek, som udover at virke som bibliotek, tillige af kulturministeren er udpeget til at varetage nationale overbygningsfunktioner. Nationalbiblioteksvirksomheden finansieres af staten.

- Bibliotek, skole-

Bibliotek, som i henhold til *Lov om folkeskolen*, § 19, stk.

2 og 3 samt § 30 a, er oprettet som et pædagogisk servicecenter ved hver selvstændig folkeskole.

- Bibliotek, uddannelses-

Bibliotek ved gymnasium og HF, folkehøjskole mv., handelsskole, teknisk skole, social- og sundhedsskole og øvrige erhvervsskoler (etatsskoler, landtransportskolen, landbrugsskoler, husholdningsskoler, økonomaskoler, søfarts-, skipper- og navigationsskoler, maskinist- og maskinmesterskoler, beskæftigelsesvejlederskoler, hospitalslaborant- og radiografiskoler, apoteksassistentskolen, fodplejeskolen, politi- og fængselsvæsenets skoler, forsvarets skoler).

- Bibliotek uden for Danmark

Bibliotek der ligger uden for Danmarks grænser, herunder Grønland og Færøerne.

Bibliotekskatalog

Samling af bibliografiske registreringer som beskriver bibliotekets samling. Katalogen gør det muligt at søge efter navn, titel og emne på et eller flere dokumenter samt lokalisere dokumenterne.

Bibliotekskommune

En bibliotekskommune er enten en enkelt kommune, der varetager egen administration af sit folkebibliotek, eller flere kommuner der ved biblioteksforbund eller fuldstændig betjeningsoverenskomst udgør en administrativ enhed under én ledelse eller én fælles administration.

Biblioteksnummer

Biblioteksnummer er det 6-cifrede nummer, som tildeles af Biblioteksstyrelsen som det officielle biblioteksnummer.

Note 1: Folkebiblioteker

Biblioteksnummeret består af tallet 7 + det 3-cifrede kommunesnummer + et 2-cifret filialnummer. Filialnummeret er en fortløbende nummerering af filialerne/betjeningsstederne. Dog har hovedbiblioteket altid løbenummer 00. Rækkefølgen af de øvrige filialer bestemmes af biblioteket. I tilfælde af flere bogbusser har hver bus sit eget nummer. For skolebiblioteker består biblioteksnummeret af tallet 6 + det 3-cifrede kommunesnummer + et 2-cifret filialnummer. En fælles institution for kommunes skolebiblioteker har ligeledes løbenummer 00.

Note 2: Forskningsbiblioteker

For forskningsbiblioteker består biblioteksnummeret af tallet 8 + 4 cifre + et 1-cifret filialnummer. Filialnummeret er en fortløbende nummerering af filialerne/betjeningsstederne, og hovedbiblioteket har altid løbenummer 0.

Bibliotekssamarbejde:

- Biblioteksforbund

Et biblioteksforbund er et biblioteksfællesskab mellem to eller flere kommuner, som tilsammen udgør én bibliotekskommune med et fælles biblioteksnavn.

- **Fuldstændig betjeningsoverenskomst**

En fuldstændig betjeningsoverenskomst er en aftale mellem to eller flere kommuner, hvor den ydende kommune varetager den totale biblioteksbetjening af én eller flere nydende kommuner. Kun den ydende kommune består som bibliotekskommune.

- **Delvis betjeningsoverenskomst**

En delvis betjeningsoverenskomst er en aftale, hvor den ydende kommune varetager en del af biblioteksbetjeningen af den/de nydende kommuner, som selv varetager den øvrige del af biblioteksbetjeningen. Både den ydende og den/de nydende kommuner består som bibliotekskommuner. Den delvise biblioteksbetjening kan vedrøre en geografisk del af en kommune eller en administrativt eller fagligt defineret del af biblioteksvirksomheden.

Bibliotekssystem

Database der indeholder bibliotekskatalogen og administrative oplysninger.

Hvis der er adgang til bibliotekskatalogen via Internettet, anføres dette. Navn og produktversion anføres.

Bibliotekssystem, fællesskab om

Flere biblioteker afvikler deres biblioteksfunktioner integreret. Integreret betyder, at beholdning er knyttet til samme bibliografiske post for alle biblioteker, eller at de etablerer en fælleskatalog.

Biblioteksvæsen, se Bibliotek

Bogbus

Et mobilt betjeningssted der er specielt udstyret til at transportere og give (gratis) adgang til bibliotekets samlinger og services.

Brugerundervisning

Ved brugerundervisning menes på forhånd planlagt og annonceret undervisning foretaget af bibliotekspersonale for tilmeldte biblioteksbrugere. Rundvisninger som er begrænset til primært at lære brugerne at finde rundt i bibliotekets lokaler, regnes ikke som formel undervisning. Der opgøres det samlede antal afviklede undervisningslektioner og det samlede antal fremmødte deltagere inden for optællingsåret. En undervisningslektion er 45 minutter.

Bygningsdrift

Udgifter til bygningsdrift omfatter udgifter til lys, varme, rengøring, kantinedrift, nattevagt, ejendomsskatter og afgifter mv.

Bøger

En bog er et trykt dokument i kodeksform, som ikke er en seriepublikation. Ved kodeksform forstås et antal ark, som er hæftet sammen langs den ene kant (bogform).

Børn

Personer som er under 14 år den 31. december i optællingsåret.

CB-området

De kommuner som centralbiblioteket betjener som overbygning for boglige materialer med rådgivning og samordning, inkl. centralbibliotekskommunen.

Cd og cd-rom, fysiske

Et computerbaseret informations-, lagrings- og fremhentningsmedium baseret på laserteknik som indeholder data i tekst og/eller multimedieformater. I denne definition indgår kun enkeltstående cd'er og cd-rom'er. Cd'er og cd-rom'er som indgår i netværk opgøres afhængigt af form (database, digital monografi, av etc.) under elektroniske ressourcer.

Database

- **Bibliografisk**

En database er en samling af elektronisk lagrede data eller enheder (facts, bibliografiske data og tekst) med et fælles brugerinterface og software til at fremskaffe og bearbejde data.

Bibliografiske databaser er data med bibliografiske referencer. Databaser (bibliografiske) er typisk opbygget med et specifikt formål eller relateret til et defineret emne.

Bibliografiske databaser omfatter indeksdatabaser ekskl. bibliotekskataloger.

En database kan udgives på en cd-rom, diskette eller andre former med direkte adgang. Det kan også være på en fil på computeren, som kan tilgås via internettet.

- **Fakta**

En database som indeholder deskriptiv information eller numeriske data. En faktadatabase indeholder typisk specifik information, eksempelvis: vejvisere, leksika, ordbøger, statistikker og videnskabelige formler.

For både bibliografiske- og faktadatabaser, se listen over eksempler: Liste over elektroniske ressourcer med typeangivelser.

Direkte lån

Lån af materialer til brugere som henvender sig direkte til biblioteket, hvor lånet leveres over skranken etc. Et direkte lån omfatter også materiale sendt med posten til en låntager, samt lån fra et bibliotek, som har modtaget bestillingen fra et andet bibliotek, men hvor det långivende bibliotek leverer direkte til brugeren i stedet.

Dokument

Informationsbærende materiale som kan behandles som en enhed i en dokumentationsproces. Dokumenter kan variere i deres fysiske form og særpræg.

Dokument, digitalt (AV og digital tekst)

– *fysiske enheder*

Et digitalt dokument er en fil eller flere filelementer, der tilsammen udgør en særskilt fysisk registreret enhed under en titel. Et digitalt dokument omhandler et afgrænset emne, fremtræder i en sammenhængende helhed og er lagret digitalt i sin fulde udstrækning.

- Et digitalt *tekst*-dokuments indhold er langt overvejende tekst, men der kan f.eks. være enkelte illustrationer.
- Et *AV*-dokuments indhold er i overvejende grad lyd og/eller billede som f.eks. musik, billedkunst, spillefilm eller kombinationer heraf.

Dokument, digital (AV og tekst)

– *elektroniske ressourcer*

Et digitalt dokument er en fil eller flere filelementer, der tilsammen udgør en særskilt registreret enhed under en titel og indgår i netværk. Et digitalt dokument omhandler et afgrænset emne, fremtræder i en sammenhængende helhed og er lagret digitalt i sin fulde udstrækning.

- Et digitalt *tekst*-dokuments indhold er langt overvejende tekst, men der kan f.eks. være enkelte illustrationer, eksempelvis e-bøger, elektroniske patenter, rapporter.
- Et digitalt *AV*-dokuments indhold er i overvejende grad lyd og/eller billede som f.eks. musik, billedkunst, spillefilm eller kombinationer heraf.

Dokument, grafisk

Trykt dokument hvor den billedlige repræsentation er den mest fremtrædende (kunsttryk, originale kunstværker, fotografier, plakater, tekniske tegninger etc.). Definitionen inkluderer ikke grafiske elementer i bog- eller mikroform samt *AV*-dokumenter.

Dokument, kartografisk

En konventionel repræsentation, i reduceret skala, af konkrete eller abstrakte fænomener, som kan lokaliseres i tid og rum. Definitionen omfatter dokumenter såsom to- eller tredimensionale kort, globuser, plantegninger, reliefkort etc., men omfatter ikke atlaser og andre kartografiske dokumenter i bog- eller mikroform samt *AV*-dokumenter.

Download (dokument)

Fuldtekstdokument eller del af et dokument i bibliotekets elektroniske samling, som er leveret til en bruger. Uanset leveringsform – f.eks. download og/eller udprint af dokument – tælles en bibliografisk enhed kun som ét download.

Driftsafvikling

Et bibliotekssystem afvikles på en maskine placeret på et andet bibliotek eller hos en leverandør. Hvis der afvikles

på et andet bibliotek, betragtes det som driftsafvikling, hvis systemet ikke er integreret med dette biblioteks system. Integreret betyder, at beholdning er knyttet til samme bibliografiske post for alle biblioteker, eller at der er etableret en fælleskatalog.

Driftsudgifter, ekstraordinære samt anlægsudgifter

Ekstraordinære driftsudgifter samt anlægsudgifter opgøres i denne kategori. Det er regnskabstal, ikke bevillingstal, der skal opgøres.

Driftsudgifter, øvrige

Øvrige driftsudgifter omfatter samtlige bibliotekets andre udgifter, herunder telekommunikation og edb-udgifter. Udgifter til bygninger og ekstraordinære driftsudgifter medregnes ikke her.

Dvd

Digitalt lagringsmedie hvor dataene kan lagres i flere lag til tekst, lyd og især levende billeder.

Elektroniske ressourcer

En elektronisk ressource er et dokument, fil eller database (fil, filelementer, digitale data), som biblioteket stiller gratis til rådighed for brugeren (evt. med et kodeord). Med bibliotekets elektroniske ressourcer menes ressourcer, som biblioteket har haft omkostninger ved at anskaffe. Det kan være ressourcer, som biblioteket selv har udarbejdet, digitaliseret eller anskaffet gennem køb, licenser, konsortier etc. Gratis internetressourcer indgår ikke i opgørelserne.

Ressourcen skal være lagret på servere eller i databaser, som biblioteket selv driftsafvikler eller hos eksterne leverandører som biblioteket har indgået aftale med. Den elektroniske ressource skal være registreret af biblioteket, på bibliotekets website eller i bibliotekskatalogen med en titel og et link til ressourcen, eller også skal biblioteket have sikret, at ressourcen er tilgængelig for brugeren gennem online søgning. Ressourcen skal være tilgængelig via netværk eller internettet og kunne vises på brugerens eller bibliotekets arbejdsstation.

Filial

Del af en større administrativ enhed som tilbyder biblioteksservices i selvstændige lokaler enten til en særlig målgruppe (børn, fakulteter) eller til en lokalt defineret brugerkreds.

Fornyelse

Aktiv forlængelse af låneperioden på et udlån på lånerens anmodning udført af låneren selv eller ansat personale. Automatisk fornyelse i bibliotekssystemet medregnes ikke.

Fysiske enheder

En fysisk enhed er ensbetydende med den enhed, i hvilket materialet er registreret og som kan udlånes. En fysisk

enhed er adskilt fra andre enkelte enheder ved særskilt bind, hylster eller anden teknisk anordning. Som fysisk enhed regnes bind, bindekapsler, kassetter, spoler, filmruller, æsker, permer med mikrokort, enkelte mikrokort, videoer, cd'er, dvd'er, cd-rom'er etc. Hvis antal fysiske enheder ikke kan registreres særskilt, opgøres antal fysiske enheder ved hjælp af hyldemeter (se Hyldemeter).

Fælles udlånsamlinger til børn

Fælles udlånsamlinger til børn er et specialtilfælde af fællesbibliotek for skole og folkebibliotek (se Bibliotek, fællesbibliotek for skole- og folkebibliotek).

Hyldemeter

Bestand opgøres udover fysiske enheder også i hyldemeter. Opmåling af materialet foretages på de hylder i den form materialet er stillet op på hylderne. Som omregningstal til eller fra fysiske enheder anvendes 40 bind pr. hyldemeter.

Håndteringstype

Kode for folkebiblioteker der angiver om handlingen er udført af en biblioteksansat eller låneren selv.

Indbinding

Udgifter til indbinding omfatter betaling for indbinding hos eksterne bogbindere, men ikke eventuelle udgifter til drift af eget bogbinderi.

Indbyggertal

Indbyggertallet er baseret på Danmarks Statistiks folketal i de enkelte kommuner pr. 1. januar i det efterfølgende år.

Indkøb

Indkøb af materialer og elektroniske ressourcer til bibliotekernes samlinger omfatter samtlige udgifter til anskaffelse af disse materialer og licenser. Porto, told og andre omkostninger skal medtages i det omfang, de konteres på materialeindkøbskontoen. Personale- og procesomkostninger til indlemmelse af materialer medtages derimod ikke.

Indtægter

Indtægter omfatter indtægter fra salg af informationstjenester, fotokopier samt øvrige indtægter. Indtægtsopgørelserne skal baseres på regnskabstal for optællingsåret.

Til indtægter ved salg af informationstjenester henregnes enhver brugerbetaling til biblioteket for fremskaffelse af information, herunder f. eks porto for forsendelse til brugeren. Indtægter fra fotokopiering eller anden form for kopiering af materialer eller dele af materialer skal ligeledes specificeres. Øvrige indtægter omfatter gebyrer ved for sen aflevering, administrationsgebyrer, salg af publikationer mv.

Informationstjenester, udgifter til

Udgifter til informationstjenester omfatter køb af infor-

mationer, som ikke indgår i bibliotekets samlinger, men stilles til rådighed for den enkelte bruger. De direkte udgifter til køb af informationstjenester opgøres, uanset om de refunderes af brugeren eller ej.

Institutioner og personer som biblioteket har aftale med om betjening

Betjente institutioner er det antal institutioner mv., som biblioteket yder biblioteksbetjening hvad enten det sker gennem direkte lånerbetjening på den enkelte institution eller på biblioteket, eller det drejer sig om ordninger med udstationerede depoter. Opgørelsen fordeles på ni kategorier:

- Andre

Omfatter eksempelvis antal biblioteksbetjente militære tjenestesteder.

- Biblioteket kommer

Omfatter antal tilmeldte abonnenter på 'Biblioteket kommer'. 'Biblioteket kommer' er en service til handicappede og ældre der ikke selv kan komme på biblioteket, og til hvem biblioteket bringer bøger og andet materiale.

- Børn

Med børneinstitutioner menes dagplejer, vuggestuer, børnehaver, SFO, integrerede daginstitutioner, fritidshjem, fritidsklubber mv.

- Fængsler og arresthuse

Omfatter antal biblioteksbetjente institutioner i tilknytning til kriminalforsorgen.

- Gymnasier, HF

Omfatter antal biblioteksbetjente skoler med gymnasie-, HF- og studenterkurser.

- Lydavis

Omfatter antal tilmeldte abonnenter på lydavis. Lydavis er et tilbud til blinde og andre synshandicappede, hvor tekster om lokal information mv. er indlæst til audioafspilning.

- Skoleformer, andre

Omfatter antal biblioteksbetjente seminarier, højskoler, friskoler, sygeplejeskoler, handelsskoler, fritidsundervisning for børn og voksne, forberedelseskurser, ungdomsskoler, efterskoler, specialskoler for handicappede mv.

- Sygehuse, hospitaler mv.

Omfatter antal biblioteksbetjente somatiske og psykiatriske sygehuse.

- Voksne

Med vokseninstitutioner menes i denne forbindelse plejehjem, beskyttede boliger, daghjem, dagcentre, fængsler, pædagogiske institutioner, ældreklubber mv.

Institutioner, udlån

Udlån fra biblioteket til depot i en institution som biblioteket betjener samt udlån der registreres og foretages på institutionen enten af personalet ansat ved biblioteket eller ved selvnotering på biblioteket.

Interurbanlån (indlån og udlån)

Lån af et dokument i dets fysiske form eller levering af et dokument eller dele af det, i kopieret form, fra et offentligt bibliotek til et andet. Lån mellem to biblioteker regnes kun som interurbanlån, hvis der er tale om lån mellem to separate administrative enheder.

Et interurbanlån foretages på baggrund af en slutbrugers anmodning til biblioteket om et specifikt dokument, som biblioteket ikke har. Et lån fra et bibliotek, som har modtaget bestillingen fra et andet bibliotek og leverer direkte til slutbrugeren, tælles som direkte lån af det långivende bibliotek, men som interurbanlån af det bestillende bibliotek.

Interurbanlån kan foregå inden for eller mellem følgende kategorier af biblioteker: folkebibliotek, forskningsbibliotek, skolebibliotek og biblioteker uden for Danmark.

Et *interurbanindlån* er betegnelsen for et lån som det låntagende bibliotek modtager fra det långivende bibliotek. Et *interurbanudlån* er betegnelsen for et lån fra det långivende til det låntagende bibliotek.

Kommunenummer

En 3-cifret kommunekode til identifikation af hver enkelt kommune fastsat af Indenrigsministeriet.

Kopi

Alle former for kopiering af dokumenter til papir, f.eks. fotokopiering, kopiering af mikrofilm, print fra elektroniske ressourcer. Man skelner ikke mellem om brugeren betaler for kopien eller ej.

Levende billeder

Sekventielle billeder lagret på et materiale som behøver specielt udstyr til at blive vist og som giver illusion af bevægelse, når det vises (fx film).

Lydbøger

En lydbog er en bog der i auditiv form gengiver en tekst loyalt på tekstens egne betingelser, således at lydbogen er en egentlig erstatning for den trykte tekst. Ved lydbøger forstås såvel klausulerede (for svagtseende o. lign.) som ikke-klausulerede lydbøger.

Læsesalslån

Et læsesalslån er benyttelsen af et biblioteksmateriale (dog ej medbragte bøger til udlån) i bibliotekets lokaler og registreret som udlån af biblioteket på læsesalen. Et udlån til et andet bibliotek med en bestemmelse om, at

materialet kun må anvendes i en læsesal, er ikke et læsesalslån, men et interurbanudlån.

Lønninger

Bibliotekets samlede udgifter til lønninger til personale ansat ved biblioteket skal opgøres, dvs. inkl. feriepenge, pensionsbidrag og lovpligtige arbejdsgiverbidrag af enhver art. Desuden skal eventuel modtaget refusion angives.

Låner, aktiv

En person eller institution der er registreret i bibliotekets lånerregister ved optællingsårets udløb, og som i det pågældende optællingsår er registreret for mindst en transaktion (udlån, fornyelse, aflevering, reservering, hjemkaldelse) i bibliotekets udlånssystem.

Manuskript

Et hånd- eller maskinskrevet originaldokument, hvortil også print regnes.

Materiale

Sammenhængende informationsmængde eller anden intellektuel og/eller kunstnerisk frembringelse der udgør en afsluttet enhed. Et materiale er en repræsentation af et værk eller en samling af værker, som er udgivet eller betragtes som en fysisk enhed og som sådan danner udgangspunkt for en bibliografisk beskrivelse.

Materiale, ikke-katalogiseret

Ikke-katalogiseret biblioteksmateriale er fysiske enheder, som biblioteket ikke katalogiserer dokumentvis – f.eks. småtryk, pjecer, rapporter, kataloger, standarder.

Materialebetegnelse, generel

For alle folkebiblioteker gælder at generel materialebetegnelse er koden i felt 009, delfelt a, første forekomst. For disse koder henvises til danMarc2 om felt 009, idet dog poster med koden r(lydoptagelser)indberettes med koden l, hvis felt 005 delfelt z er p eller q (lydbøger).

Materialebetegnelse, speciel

For alle folkebiblioteker gælder at speciel materialebetegnelse er koden i felt 009, delfelt g, første forekomst. For disse koder henvises til danMarc2 om felt 009. Hvis felt 009 delfelt g ikke findes anvendes værdien xx for trykt materiale.

Materialer, andre

Er definitions-mæssigt alle øvrige fysiske enheder end dem, der er beskrevet under fysiske enheder. Hertil hører f.eks. blindskriftsdokumenter, patenter etc.

Mikroform

Er en samlet term for ethvert medium, sædvanligvis film, der indeholder mikrobilleder og som kræver forstørrelse, og behøver specialudstyr for at kunne bruges effektivt.

Mikroformer omfatter både mikrofiche og mikrofilm. Dias og lignende dokumenter henføres dog til audiovisuelle dokumenter.

Monografi

Publikation i trykt eller ikke-trykt form, enten afsluttet i én del eller planlagt afsluttet i et bestemt antal dele.

Multimediemateriale

Fællesbetegnelse for elektroniske og computerstyrede produkter der er lagret på et materiale, som f.eks. cd-rom eller dvd, som består af og koordinerer brugen af to eller flere udtryksformer som f.eks. tekst, billeder og lyd.

Musikaler, trykte

Et dokument hvis væsentligste indhold er repræsentation af musik, normalt ved hjælp af nodetegn. Trykte musikaler kan fremtræde som løse ark eller i bogform. Trykte musikaler skal opgøres som fysiske enheder. Uindbundne enheder (nodeark) skal opgøres, som var de indbundne enheder, der tilsammen udgør en helhed. Musiktryk i bogform regnes som trykte musikaler og ikke som bøger eller serierpublicationer. Hvis den fysiske enhed indeholder både noder og tekst, afgøres kategorien af om teksten eller musikken dominerer. Hvis noderne kun består af nogle enkelte noderækker, regnes dokumentet som bog. Uindbundne enheder (nodeark) skal opgøres, som var de indbundne enheder der tilsammen udgør en helhed.

Musikoptagelser

En musikoptagelse er musik, der er registreret på et materiale ad mekanisk, elektrisk/magnetisk eller elektronisk vej, således at den kan gengives.

Opkobling, internettet

For at biblioteket kan siges at være opkoblet til internettet, skal det have mindst en arbejdsstation, som er opkoblet til Internettet og som brugerne har adgang til samt software der muliggør navigation på nettet.

Personale, årsværk og beskæftigelsesordning

Antallet af personale opgøres i årsværk med en decimal. Antal årsværk opgøres som bibliotekets samlede forbrug i 2006 af årsværk i de forskellige personalekategorier. Hver kategori skal opdeles på personale, hvis aflønning er afholdt af bibliotekets ordinære lønkonto og på personale, hvor aflønning er refunderet til biblioteket fra anden side (personale i beskæftigelsesordning, fleksjob mv.). Alle der er ansat ved biblioteket medregnes, uanset om lønudgiften helt eller delvis refunderes fra anden side, og uanset om ansættelsesforholdet har midlertidig karakter.

Ved et årsværk forstås en arbejdsmængde svarende til den fastsatte/aftalte arbejdstid for en heltidsansat på årsbasis inkl. ferie. Deltidsbeskæftigede indgår med den samme andel i bevillingstallet, som den pågældendes be-

skæftigelse udgør af den fastsatte/aftalte arbejdstid. Med en fastsat/aftalt arbejdstid på 37 timer pr. uge svarer et årsværk til 1.924 bevillingstimer.

Det er ansættelsesformen og ikke den enkeltes uddannelse, som bestemmer hvilken personalekategori en funktion skal henføres til. Eksempelvis skal en bibliotekar uddannet fra Danmarks Biblioteksskole, der er ansat som kontorpersonale, henføres til kategorien "assistenter" – etc.

Samarbejdsaftale

En samarbejdsaftale er en skriftligt indgået aftale mellem to eller flere kommuner om samarbejde om hele eller dele af virksomheden. Aftalen beskriver kvalitet, omfang og finansieringsvilkår for de aktiviteter, der drives i fællesskab. Er der tale om samarbejde, der omfatter hele biblioteksvirksomheden med én ledelse, er der tale om én bibliotekskommune. Er der tale om samarbejde om dele af biblioteksvirksomheden, består hver kommune som en selvstændig bibliotekskommune.

Samling, se Bestand.

Seriepublicationer, trykte

En seriepublicasjon er et dokument i trykt form, som udgives i på hinanden følgende dele, f. eks dagligt for en avis eller kvartalsvis for et tidsskrift. Hver udgivelse har normalt en særskilt, numerisk eller kronologisk betegnelse, og udgivelsesrækken stiler ikke mod afslutning. Seriepublicationer omfatter årbøger, tidsskrifter, aviser og andre dokumenter, som f.eks. monografiserier, der er registreret som seriepublicationer. En bibliografisk post er en seriepublicasjon, når koden i danMarc2 felt 008, delfelt t har værdien p.

Seriepublicationer, elektroniske

En elektronisk seriepublicasjon i fuldtekst er en fil eller flere dataelementer, der tilsammen udgør en særskilt registreret enhed under en titel. Elektroniske seriepublicationer omfatter tidsskrifter, aviser eller årbøger, der udgives samlet online. En elektronisk seriepublicasjon udgives i på hinanden følgende dele, f. eks dagligt for en avis eller kvartalsvis for et tidsskrift. Hver udgivelse har normalt en særskilt, numerisk eller kronologisk betegnelse, og udgivelsesrækken stiler ikke mod en afslutning. Elektroniske seriepublicationer kan generelt adskilles fra digitale dokumenter, idet alle artikler i den samme udgivelse kan findes samlet og for tidsskrifter som regel via et indeks.

Sidevisning på bibliotekets website

En sidevisning er en kombination af en eller flere filer, der vises for brugeren som en enkelt præsentation, en html-side. Siden genereres af bibliotekets web-server, men kan eventuelt hente elementer fra andre servere. Sidevisninger fra bibliotekets website skal være registreret i en transaktionslog. Dette sættes op på web-serveren.

Søgning

En søgning defineres som en unik forespørgsel til en database. En søgeforespørgsel registreres hver gang en ny søgning foretages i databasen. En brugers browsing af et tidligere resultat tælles derfor ikke som en ny søgning.

Tilvækst

Som tilvækst regnes alle de dokumenter, informationsressourcer og genstande der er indgået i samlingen i optællingsåret, det være sig gennem køb, gave, bytte, licensaftale, overførsler fra et andet bibliotek end den administrative enhed biblioteket indgår i, og som biblioteket stiller til rådighed for sine brugere. Kun de materialer, der er indgået i bibliotekets samling og beholdningsregistret i optællingsåret i bibliotekets katalog pr. 31. december, skal medgå som tilvækst.

Titel

En titel er et ord eller en række af ord i dokumenthovedet, som identificerer dokumentet og normalt adskiller det fra andre. Generelt kan det siges, at monografiens og seriepublikationens titel oftest har et tilknyttet ISBN eller ISSN nr., og det er denne titel, der skal opgøres.

Udlån

Et udlån er en materialeenhed fra bibliotekets bestand, der særskilt registreres som udlånt fra biblioteket til en personlig bruger, institution eller et bibliotek (interurbanylån, se dette) i en given periode.

Udlån, manuelt registrerede

Udlån foretaget på bibliotekets udlånssteder (filialer, bogbusser), hvor der ikke er indført elektronisk bibliotekssystem. Det manuelt registrerede udlån opgøres samlet og fremgår særskilt af statistikken, idet det ikke kan opgøres sammen med det elektronisk optalte udlån, der er fordelt på materialekategorier.

Udstilling

En udstilling er en særlig præsentation (malerier, fotografier, materialer etc.), som biblioteket har arrangeret, og som fremvises over en vis periode. Det er antallet af udstillinger i optællingsåret, der skal opgøres, uanset om adgangen er gratis, eller der opkræves entré.

Videobånd

Magnetbånd som elektronisk registrerer billede og lyd og som kan anvendes til visning. Videobånd er et analogt medium, men er her medtaget i sammenhæng med de enkeltstående elektroniske digitale materialer pga. den særlige interesse for disse medier.

Voksne

Personer som er 14 år og derover den 31. december i optællingsåret.

Website

Bibliotekets website udgøres af det eller de unikke domænenavnsadresse(r), biblioteket har på Internettet og som består af en samling af digitale dokumenter. Bibliotekets website indeholder de digitale dokumenter, som biblioteket giver brugeren gratis adgang til.

Website, benyttelse, se under besøg, virtuelt

Åbningstimer

Åbningstimer er det ugentlige antal åbningstimer for hver afdeling.

Bilag 2: Biblioteksforbund og fuldstændige betjeningsoverenskomster pr. 31. december 2006

Biblioteksforbund

Bibliotek Odsherred Nord
Nykøbing Sj. med Trundholm Kommune, 1. januar 2003

Biblioteket for Blåbjerg, Blaavandshuk og
Varde Kommuner
Varde med Blåbjerg og Blaavandshuk, 1. april 1973

Langelands Bibliotek
Rudkøbing med Sydlangeland, 1. april 1969

Limfjordsbibliotekerne
Lemvig med Vinderup og Thyborøn-Harboøre,
1. januar 2003

Randersegnens Biblioteker
Randers med Midtdjurs, Purhus, Rougsø, Sønderhald,
6. september 1971 og Nørhald, 1. april 1974

Sundeved & Broagerlands Biblioteker
Sundeved med Broager, 1. januar 2000

Tornved-Bjergsted Biblioteker
Tornved med Bjergsted, 1. oktober 1999

VestBibliotekerne (Videbæk og Ringkøbing) Ringkøbing
Bibliotek
Ringkøbing med Videbæk, 1. juli 1999

Vestsønderjyllands Bibliotek
Tønder med Skærbæk, Højer og Bredebro, 1. januar 2003

Vissenbjerg-Tommerup Biblioteksforbund
Vissenbjerg med Tommerup, 1. december 1991

Ærø Folkebibliotek
Ærøskøbing med Marstal, 1. januar 2000

Fuldstændige betjeningsoverenskomster

Bibliotekerne i Hjørring og Løkken-Vrå
Hjørring med Løkken-Vrå Kommune, 1. januar 2002

Brande Bibliotek
Brande med Nørre-Snedebibliotek, 1. november 2005

Centralbiblioteket i Esbjerg
Esbjerg med Fanø, 1. april 1973, Holsted, 1. april 1975,
Helle 1. april 2003

Fuglebjerg-Hashøj Bibliotek
Fuglebjerg med Hashøj, 1. oktober 2000

Herning Centralbibliotek
Herning med Aaskov, 1. januar 1977
Herning med Trehøje, 1. januar 2003

Holbæk Bibliotek
Holbæk med Jernløse, 1. januar 2000

Holstebro Bibliotek
Holstebro med Ulfborg-Vemb, 1. april 1973

Kolding Bibliotek
Kolding med Lunderskov Kommune, 1. august 2001

Nakskov Bibliotek
Nakskov med Ravnsborg, Rudbjerg og Højreby, 1972.
Fornyet 1. januar 1999, Fornyet 1. januar 2003.
Fornyet 1. januar 2005

Nordborg Kommunes Biblioteker
Nordborg med Augustenborg, 1. oktober 2005

Det Nordjyske Landsbibliotek
Aalborg med Sejflod, 1. januar 1979

Nykøbing Falster Centralbibliotek
Nykøbing Falster med Nysted, 1. oktober 1970,
revideret 1. april 1992

Næstved Bibliotek
Næstved med Fladså, 1. april 1977

Odense Centralbibliotek
Odense med Gudme Kommune 1. august 2002

Silkeborg Bibliotek
Gjern Kommune 1. februar 2004

Skive Bibliotek

Skive med Sundsøre, 1. april 1993, revideret februar 2000.

Skive med Spøttrup, 1. januar 2003

Stiftsbiblioteket i Maribo

Maribo med Holeby, 1. januar 1977, Maribo med Rødby,
1. januar 2004

Struer Bibliotek

Thyholm, 1. januar 2004

Sønderborg og Sydals Kommuners Biblioteker

Sønderborg med Sydals, 1. januar 2002

Viborg Bibliotekerne

Viborg med Møldrup Kommune 1. januar 2003,

Tjele Kommune 1. januar 2003, Hvorslev Kommune,
1. oktober 2003

Vordingborg Kommunes Biblioteker

Vordingborg med Langebæk, 1. januar 1988,
fornyset 1. januar 2001

Bilag 3: Alfabetisk register over forskningsbiblioteker med angivelse af tabel og kategori

Registeret er en alfabetisk liste over de forsknings- og institutbiblioteker der forekommer i statistikken
Kategori 1-4: Se tabel for større forskningsbiblioteker
Kategori 5-6: Se tabel for mindre forskningsbiblioteker
Kategori 7: Se tabel for institutbiblioteker

Efter institutbibliotekerne er angivet hvilket universitet biblioteket hører ind under med anvendelse af følgende forkortelser:

Danmarks Tekniske Universitet: DTU
Kunstakademiet: KA
Københavns Universitet: KU
Det Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole: KVL
Syddansk Universitet: SDU
Århus Universitet: ÅU

Bibliotek	Kategori	Bibliotek	Kategori
Afdeling for Almen Medicin. Biblioteket. KU	7	Bibliotek for Matematiske Fag. ÅU	7
Afdeling for Anvendt Matematik og Statistik. KU	7	Biblioteker ved Afdelingen for Musikvidenskab. KU	7
Afdeling for Bibelsk Eksegese. Biblioteket. KU	7	Biblioteket for Sprog. Litteratur og Kultur. ÅU	7
Afdeling for Biofysik. Biblioteket. ÅU	7	Biblioteket ved Center for Information. DTU	7
Afdeling for Dialektforskning. Biblioteket KU	7	Biblioteket. Centralsygehuset Esbjerg-Varde	6
Afdeling for Minoritetsstudier og		Biblioteket. Det Teologiske Fakultet. ÅU	7
Center for Komparative Kulturstudier. KU	7	Bibliotekssektionen. Det Teologiske Fakultet. KU	7
Afdeling for Navneforskning. Biblioteket. KU	7	Bio-biblioteket. ÅU	7
Afdeling for Social Medicin		Biologisk Institut.	
og Psykosocial Sundhed. KU	7	Afdeling for Systematisk Botanik. ÅU	7
Afdelingen for Medicinsk Videnskabsteori.		Biologisk Institut. Biblioteket. SDU	7
Biblioteket. KU	7	Bornholms Erhvervsskole. Biblioteket	5
Afdelingsbibliotek		Botanisk Centralbibliotek	4
for Litteraturvidenskab og Mode. KU	7	Business College Syd. Biblioteket	5
AKF. Anvendt KommunalForskning	6	BYG.DTU. Biblioteket. DTU	7
Ankerhus seminarium. Biblioteket	5	BYG.DTU. Faggruppen Byggeledelse.	
Ankestyrelsen. Biblioteket	6	Biblioteket. DTU	7
Arbejdermuseet og		CBS Bibliotek	2.2
Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv	4	Center for Afrikastudier. Biblioteket. KU	7
Arkitektskolen Aarhus. Biblioteket	2.2	Center for Aktiv Beskæftigelsesindsats. Biblioteket	6
ASB Biblioteket	2.2	Center for Græsk-Romerske Studier. Biblioteket. SDU	7
Bartholin Bygningens Bibliotek. ÅU	7	Center for Kulturstudier. Biblioteket. SDU	7
BEC Business. Biblioteket	5	Center for Litteraturvidenskab og	
Beredskabsstyrelsen. Biblioteket	6	Semiotik. Biblioteket. SDU	7
		Center for Nordiske Studier. Biblioteket. SDU	7
		Center for Rusmiddelforskning. Biblioteket. ÅU	7
		Center for Russiske og Østeuropæiske Studier. SDU	7
		Center for Tyske Studier. Biblioteket. SDU	7
		CEUS. Center for Erhverv og Uddannelse Storstrøm	5
		CPH WEST. Uddannelsescenter København Vest.	
		Biblioteket	5
		CVU FYN. Biblioteket	5
		CVU Jelling. Biblioteket	5
		CVU Lillebælt (tidl. CVSU-Fyn)	5
		CVU Midt-Vest. Fællesbiblioteket	5
		CVU Nordjylland. Biblioteket	5
		CVU Storkøbenhavn. Ballerup-Seminarieret. Biblioteket	5
		CVU Storkøbenhavn. Blaagaard Seminarium	5
		CVU Storkøbenhavn. Højvangseminariet. Biblioteket	5
		CVU Storkøbenhavn.	
		Københavns Dag- og Aftenseminarium	5

CVU Storkøbenhavn.		DHI. Biblioteket	6
Københavns Socialpædagogiske Seminarium	5	Diakonissestiftelsen. Social- og Sundhedsskolen	5
CVU SYD. Biblioteket	5	DR ARC Bibliotek	6
CVU Sønderjylland. Den Sønderjyske Sygeplejeskole	5	DSI. DSI-biblioteket	6
CVU Sønderjylland. Pædagogisk Bibliotek	5	Engelsk Institut. Biblioteket.	
CVU Sønderjylland. Aabenraa Pædagogseminarium	5	Københavns Universitet. KU	7
CVU Vest Biblioteket	5	Erhvervsskolerne Års. Biblioteket	5
CVU VITA bibliotekerne i Holstebro	5	Esbjerg Handelsskole. Biblioteket	5
CVU ØreSund.		EUC Midt. Biblioteket	5
Biblioteket for Ergoterapeutuddannelsen	5	EUC NORD. Biblioteket - Hestkærvej	5
CVU Øresund. Jordmoderuddannelsen i København.		EUC Vest. Biblioteket	5
Biblioteket	5	Farmakologisk Institut. Biblioteket. KU	7
Dalum Landbrugsskole. Biblioteket	5	Ferskvandsbiologisk Laboratorium. Biblioteket. KU	7
Danmarks Biblioteksskoles Bibliotek	2.2	Finanstilsynets Bibliotek	6
Danmarks Blindebibliotek	6	Flyvevåbnets Bibliotek	4
Danmarks Designskoles Bibliotek	5	Folketingets Bibliotek. Arkiv og Oplysning	4
Danmarks Erhvervspædagogiske Læreruddannelse	5	Frederiksberg Seminarium. Biblioteket	5
Danmarks Farmaceutiske Bibliotek	2.2	Frøelseseminariet. Biblioteket	5
Danmarks Fiskeriundersøgelser.		Fysisk og Astronomisk Bibliotek. ÅU	7
Afdeling for Fiskeindustriell Forskning	6	Gedved Seminarium. Biblioteket	5
Danmarks Fiskeriundersøgelser. Biblioteket	6	Gentofte Socialpædagogiske Seminarium. Biblioteket	5
Danmarks Jordbrugsforskning. Biblioteket	6	Geografisk Institut. Det Kongelige Danske	
Danmarks Journalisthøjskole	3.3	Geografi Selskab. Biblioteket. KU	7
Danmarks Kunstbibliotek	2.2	Geologisk Bibliotek. KU	7
Danmarks Meteorologiske Institut. Biblioteket	6	Geologisk Institut. Biblioteket. ÅU	7
Danmarks Miljøundersøgelser. Afdelingerne for		Gladsaxe-seminariet. Biblioteket	5
Ferskvandsøkologi og Terrestril Økologi	6	Glostrup Hospital. Medicinsk Bibliotek	6
Danmarks Miljøundersøgelser. Biblioteket	6	Grenaa Handelsskole. Biblioteket	5
Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek,		Handels- og Ingeniørhøjskolens Bibliotek. Herning	2.2
se Det Kongelige Bibliotek	2.2	Handelshøjskolecentret	
Danmarks Pædagogiske Bibliotek	2.2	- Center for Videregående Uddannelse	2.2
Danmarks Statistiks Bibliotek og Information	4	Handelsskolen i Randers. Biblioteket	5
Danmarks Tekniske Universitetsbibliotek	2.2	Handelsskolen Sjælland Syd. Biblioteket	5
Danmarks Veterinær- og Jordbrugsbibliotek	2.2	Haslev Seminarium. Biblioteket	5
Dannerseminariet	5	Herlev Hospital. Fagbiblioteket	6
Dansk Center for Internationale		Hillerød Pædagogseminarium. Biblioteket	5
Studier og Menneskerettigheder	6	Hindholm Socialpædagogiske Seminarium. Biblioteket	5
Dansk Folkemindesamlings Bibliotek	6	Hjørring Seminarium. Biblioteket	5
Dansk Polarcenter. Biblioteket	6	Holbæk Seminarium. Biblioteket	5
Datalogisk Institut. Biblioteket. KU	7	Hovedstadens Pædagogseminarium. Biblioteket	5
Den Arnamagnæanske Samling. Biblioteket. KU	7	IBC. Biblioteket	5
Den frie lærerskole. Biblioteket	5	Idrætsbiblioteket. Aarhus Universitet. ÅU	7
Den Grafiske Højskoles Bibliotek og		Informatik og Matematisk Modellering.	
Informationsafdeling	3.3	Biblioteket. DTU	7
Den Sociale Højskole i København	3.2	Institut for Antropologi. Biblioteket. KU	7
Den Sociale Højskole i Odense	3.2	Institut for Arkæologi og	
Den Sociale Højskole i Aarhus	3.2	Etnologi Etnologisk Bibliotek. KU	7
Det Administrative Bibliotek	4	Institut for Arkæologi og	
Det Danske Filminstituts Bibliotek	4	Etnologi Klassisk Arkæologisk. KU	7
Det Danske Kunstindustrimuseums Bibliotek	4	Institut for Basal Husdyr og Veterinærvidenskab. KVL	7
Det Jyske Musikkonservatorium. Biblioteket	2.2	Institut for Film- og Medievidenskab. Biblioteket. KU	7
Det Kongelige Bibliotek	1	Institut for Filosofi.	
Det Kongelige Danske Musikkonservatoriums		Pædagogik og Retorik. Bibliotek. KU	7
Biblioteket	2.2	Institut for Folkesundhed. ÅU	7
Det Kongelige Garnisonsbibliotek	4	Institut for Folkesundhedsvidenskab. Biblioteket. KU	7
Det Retsvidenskabelige Institut D. KU	7	Institut for Forskning i Idræt og Folkelig Oplysning	6

Institut for Fysik. Fysisk Bibliotek. DTU	7	Kunstakademiets Arkitektskoles Bibliotek	2.2
Institut for Fysiologi og Biofysik.. ÅU	7	KVINFO. Center for Information om	
Institut for Grundvidenskab. Kemisk Bibliotek. KVI	7	Kvinde- og Kønsforskning	4
Institut for Grundvidenskab. Matematik og Fysik. KVL	7	Københavns Amt. Sygepleje og Radiografskolen	5
Institut for Historie. Biblioteket. KU	7	Københavns Biocenter.	
Institut for Idræt. Biblioteket. KU	7	Institut for Molekylær Biologi. KU	7
Institut for Jordbrugsvidenskab Sektion for		Københavns Pædagogseminarium. Biblioteket	5
Miljø Ressourcer og Teknologi. Biblioteket. KVL	7	Københavns Tekniske Bibliotek	3.1
Institut for Kemiteknik. Biblioteket. DTU	7	Køge Handelsskole. Biblioteket	5
Institut for Kirkehistorie. Biblioteket. KU	7	Lingvistisk Bibliotek. KU	7
Institut for Kunsthistorie. Biblioteket. KU	7	Marinbiologisk Laboratorium. Biblioteket. KU	7
Institut for Litteratur. kultur og medier. Center for		Marinens Bibliotek	4
fransk og frankofone studier. Biblioteket. SDU	7	Matematisk Afdeling. Biblioteket. KU	7
Institut for Matematik. DTU	7	Medicinsk Bibliotek	6
Institut for Medicinsk Biokemi. ÅU	7	Medicinsk Museion. KU	7
Institut for Mekanik Energi og Konstruktion. DTU	7	Miljøkontrollen. Biblioteket	6
Institut for Mikro- & Nanoteknologi. Biblioteket. DTU	7	Moesgårdbiblioteket. ÅU	7
Institut for Miljø & Ressourcer. Biblioteket. DTU	7	N. Zahles Seminarium. Biblioteket	5
Institut for Nordisk Filologi. Finsk Bibliotek. KU	7	Nationalmuseets Bibliotekstjeneste	6
Institut for Oto-, Rhino- Laryng- ologi.		Neuropatologisk Laboratorium. Biblioteket. KU	7
Biblioteket. SDU	7	Niels Bohr Institutet. Biblioteket. KU	7
Institut for Plantebiologi. Biblioteket. KVL	7	Niels Brock. Biblioteket	5
Institut for Produktion og Ledelse. Biblioteket. DTU	7	Nordisk Bibliotek. KU	7
Institut for Psykologi. Biblioteket. KU	7	Nordisk Institut for Asienstudier. Biblioteket	6
Institut for Semitisk Filologi. Biblioteket. KU	7	Nordjyllands Erhvervsakademis Biblioteker	5
Institut for Statskundskab. Biblioteket. ÅU	7	Nørre Nissum Seminarium & HF. Biblioteket	5
Institut for Statskundskab. KU	7	Odense Socialpædagogiske Seminarium. Biblioteket	5
Institut for Systematisk Teologi. Biblioteket. KU	7	Odense Tekniske Skole. Biblioteket	5
Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier.		Panum Bibliotek	4
Afdelingen for Asienstudier. Biblioteket. KU	7	Patent- og Varemærkestyrelsen. Biblioteket	6
Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier.		Peter Sabroe Seminariet. Mediateket	5
Afdelingen for Eskimologi og Aktiske Studier.		Peter Skautrup Centret for jysk dialektforskning. ÅU	7
Biblioteket. KU	7	Projekt Visecenter. Biblioteket SDU	7
Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier.		Psykiatrisk Center Glostrup. Fagbiblioteket	6
Carsten Niebuhr Afdelingen. Biblioteket. KU	7	Psykiatrisk Hospital i Århus	6
Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier.		Psykiatrisk Informationscenter	6
Østeuropæisk Afdeling. Biblioteket. KU	7	Psykologisk Institut. Biblioteket. ÅU	7
Institut for Videnskabshistorie. Biblioteket. ÅU	7	Pædagogseminariet i Aalborg. Hobrovej Afdeling	5
Institut for Økonomi. Biblioteket. ÅU	7	Ranum Seminariet. Biblioteket	5
IT-biblioteket Katrinebjerg. ÅU	7	RCT Dokumentations Center	6
JCVU Biblioteket. Rudolfsgårdsvej	5	Regionshospitalet Viborg. Fagbiblioteket	6
JCVU Biblioteket. Vennelystparken	5	Retsmedicinsk Institut. Biblioteket. KU	7
JCVU Ergo- & Fysioterapeutuddannelsen, Biblioteket	5	Retsmedicinsk Institut. Biblioteket. SDU	7
JCVU Sygeplejerskeuddannelsen Silkeborg, Biblioteket	5	Retspsykiatrisk Klinik. Biblioteket	6
JCVU Sygeplejerskeuddannelsen Århus	5	Rigshospitalet. Medicinsk Bibliotek	6
JCVU Århus Lærerseminarium, Biblioteket	5	Ringgadebiblioteket. ÅU	7
Juridisk Bibliotek. ÅU	7	Romansk Bibliotek. Københavns Universitet. KU	7
Juridisk Forskningsbibliotek. KU	7	Roskilde Pædagogseminarium	5
Juridisk Laboratorium. KU	7	Roskilde Sygehus. Fagbiblioteket	6
Jydsk Pædagog-Seminarium. Biblioteket	5	Roskilde Universitetsbibliotek	2.1
Kemisk Institut. Biblioteket. DTU	7	Rytmisk Musikkonservatorium. Biblioteket	5
Kemisk Institut. Biblioteket. SDU	7	Saxo-Instituttet. Biblioteket for Græsk og Latin. KU	7
Kemisk Institut. Biblioteket. ÅU	7	Sct. Hans Hospital. Fagbiblioteket	6
Kolding Pædagogseminarium. Biblioteket	5	Selandia CEU Biblioteket	5
Konserveringsfagligt Videntcenter. KA	7	Silkeborg Handelsskole. Biblioteket	5
Kriminalforsorgens Bibliotek	5	Silkeborg Seminarium. Biblioteket	5

Skive Handelsskole. Biblioteket	5	Teatervidenskabs bibliotek. KU	7
Skovtofte Socialpædagogiske Seminarium. Biblioteket	5	ToRS. Afd. for Religionshistorie.	
Skårup Seminarium. Biblioteket	5	Afd. For Indianske Sprog og Kulturer. KU	7
Slagelse Pædagogseminarium. Biblioteket	5	Tysk og Nederlands Bibliotek. KU	7
Social- og Sundhedsskolen Syd	5	Vejdirektoratet. Vejsektorens Fagbibliotek	6
Social- og Sundhedsskolen. Biblioteket	5	Vejdirektoratets Bibliotek	6
Social- og Sundhedsskolen. Biblioteket	5	Vejlby Landbrugsskole. Biblioteket	5
Socialforskningsinstituttets Bibliotek	6	Vejle Handelsskole. Biblioteket	5
Sociologisk Institut. KU	7	Vendsyssel Historiske Museum	6
SOSU Nykøbing F. Biblioteket	5	Viborg-Seminarieret. Biblioteket	5
SOSU Næstved - Biblioteket	5	Videns- og formidlingscenter for socialt udsatte	6
SoSu Uddannelser Greve	5	Vitus Bering. Teknisk-Merkantilt Bibliotek	3.1
Statens Byggeforskningsinstitut. SBI. Biblioteket	6	Zoologisk Museums Bibliotek. KU	7
Statens Serum Institut. Biblioteket	6	Æstetikbiblioteket. ÅU	7
Statsbiblioteket	1	Øjenpatologisk Institut. Biblioteket. ÅU	7
Suhrs Seminarium. Biblioteket	5	Økonomisk Institut. Biblioteket. KU	7
Sundheds CVU Nordjylland. Aalborg. Biblioteket	5	Ørsted.DTU. Akustisk Teknologi Biblioteket. DTU	7
Sundhedsstyrelsen. Biblioteket	6	Ørsted.DTU. Automation. Biblioteket. DTU	7
Syddansk Universitetsbibliotek	2.1	Ørsted.DTU. Elektromagnetiske Systemer.	
Sygehus Sønderjylland.	6	Bibliotek. DTU	7
Sygehus Vendsyssel. Medicinsk Bibliotek	6	Aalborg Universitetsbibliotek	2.1
Sygeplejefagligt Bibliotek	5	Århus Kommunehospital Øjenafdelingen.	
Sygeplejeskolen i Hillerød. Biblioteket	5	Biblioteket. ÅU	7
Sygeplejeskolen i Slagelse. Biblioteket	5	Århus Købmandsskoles Biblioteker	5
Sygeplejeskolen i Vejle Amt. Biblioteket	5	Århus Tekniske Bibliotek	3.1
Søfartens Biblioteks Studiecenter	6	Århus Universitetshospital. Århus Sygehus.	6

